

Holy Bible

Aionian Edition®

Luka
Bayash Luke

AionianBible.org
Prima traducere inversă din lume a Bibliei
100% gratuit pentru copiere și tipărire
de asemenea cunoscut ca si “ Biblia Purpurie ”

Holy Bible Aionian Edition ©
Luka
Bayash Luke

CC Attribution NoDerivatives 4.0, 2018-2024
Source text: eBible.org
Source version: 2/21/2024
Source copyright: CC Attribution 4.0
Pioneers.org, 2018

Formatted by Speedata Publisher 4.19.2 (Pro) on 5/6/2024
100% Free to Copy and Print
TOR Anonymously
<https://AionianBible.org>

Published by Nainoia Inc
<https://Nainoia-Inc.signedon.net>

We pray for a modern public domain translation in every language
Report content and format concerns to Nainoia Inc
Volunteer help is welcome and appreciated!

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Prefață

Bayash at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation*! What is an *un-translation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aiōdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aiōdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is eternal! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to eternal life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of eternal punishment. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *eleēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Take the time to understand these eleven words. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by-nd/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read online at AionianBible.org, with Android, and TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal... and purple is the color of royalty!

Cuprins

NOUL TESTAMENT

Luka11

ANEXĂ

Ghidul Cititorului

Glosar

Hărți

Destin

Ilustrații, Doré

NOUL TESTAMENT

Ša Isus u zäs: "Tata Dimizovu amnjov, jartälji kä jej nu šćijä šje fašji."

Ša vojnici ur skos kockä sä sä ämperci däm coljilje aluj änrä jej.

Luka 23:34

Luka

1 Ka kum šcijec mulc su apukat sã skriji dogadajur ŝje Dimizov u obeçalit a su dogodulit antri noj. **2** Orikic as re svedoci dãm kap dã ŝje ur skris ŝje ur vãzut ŝã ŝje svite Isus, jej ãs slugurlje alu vorba. **3** Aša ŝã ju mam ăngãndit dãm elŝi pã rãnd sã skriv kutotu pãntru činji, glavni Teofile. **4** Aša sã fiŝj siguran ŝã sã poc arãta ŝã sã spuj dã ãnkrĩdalã dã vorbilje dã ŝje u fost ãnvãcat kã ãj aje anume. **5** Ƃm zãljiljelje kãnd kralj Herod vladale ãm Judeja, are unu popã ŝje sã čima Zaharija dãm svečenički rodu alu Abiji, ŝã mujere aluj isto are dãm pleme alu Aron. Je sã čima Elizabeta. **6** Amãndoj ãs re ãm oči alu Dimizov fãr dã duvinã, pravedni kã jej čãnje toči zapovjedurlje ŝã pravilurlje alu Domnu anostru. **7** Jej asre fãr dã kupij, daje kã Elizabeta nu puće sã ajvi kupij, sã amãndoj asre tari bãtãrnj. **8** Kãnd una zã, Zaharija služule ka popa alu Dimizov ãm Hram, u vinjit vreme pã grupa aluj sã služulaskã. **9** Dã pã običaju antri pop lu izabralit ku kockã sã mergã ãm svetište alu Domnu sã prinusulaskã miomiosur. **10** Šã ãntreg narodu aščipta afarã ãm udvar ŝã sã aruga ãm vreme dã mirosur. **11** Atunŝje andalu alu Domnu su nãstãmit ãm Hram alu Zahariji dãdãnenći pã desna parći dã žrtvenik hundĩ are miomiris. **12** Zaharija kãnd u vãzut pã andal tari su ãnfrikuŝatãšã. **13** Daje andalu ju zãs: "Nãčij sprije, Zaharija! Arugalã ata u fost auszãtã. Mujere ata Elizabeta u ave fiŝjor, ŝã tu vi da numi Ivan. **14** Vi ave fãluŝãje ŝã slavlje ŝã mulc sur ãm fãluša la fãtala aluj. **15** Kã jãl anume u fi mari ãm oči lu Domnu anostru. Vin ŝã tari buturã no be. Mar ãm injima alu mumãsa jãl u fi umpljet ku Duhu Svãnt. **16** Mulc fiŝjori kari ãs Izraelci sur ãntorsji dã rãnd dã la jãl ãm napoj la Domnu Dimizovu alor. **17** Jãl u meržji ãm nenće alu Domnu ka vjesniku ãm duhu ŝã ãm pućere alu Ilija kari are dã kãnva prorok sã pomirilaskã pã kupiji ku tatusurlje, sã ãntorkã pã eje kari ãs nevjerni sã apuŝji mudrost dã la heje kari ãs pravednã, sã pripremalaskã narod pãntru Domnu." **18** Ali u zãs Zaharija alu andalu Gabrijel kari stãće ãm nenće alu Dimizov: "Dã pã ŝje uj ŝči kã aje ãj anume? Tu vejs kã mes aku om bãtãrn ŝã bãšãca ame ãj isto ãm aj." **19** Andalu ju ãntors vorba: "Numilje amnjov ãj Gabrijel ŝã ju mes ku Dimizov sã askultã ŝje mu spunji, aša mes mãnat sã svitesk ku činji ŝã sãc aduk Hir fãlos. **20** Punji mã ureći, kãnd mar nu maj ãnkrizut dã vorbasta ŝje cam spusu, tu njimika nu vi puće sviti pãn ŝje no su dogoduli asta ŝje cam spus. Vorbilje ŝje cam spus ur fi ãm pravã vsemi." **21** Lume aščipta afarã pã Zaharija, ŝã sã čudule ŝje faŝji atita dobã ãm svetište. **22** Kãnd u vinjit afarã nu puće sã svitaskã. Jãl svite ãm znakovur ŝã nu puće sã svitaskã njimika pãn ŝje nu ju su ave kupilu. Šã atunŝje ur priŝjepi kã u avut vizijã ãm svetište. **23** Kãnd u zavrŝãlit vreme dã služba aluj ãm Hram, Zaharija u fužjit akasã. **24** Atunŝje maj dã pã zãljilje bãšãca aluj u rãmas gãrjonã, ŝã nu jãšã afarã ŝinŝj lunj. Elizabeta u zãs: **25** "Domnu ãj ala kari u fãkut asta aku: Dimizov su ujtat pã minji ku milã ŝã u lot ãndãrãt ruŝãnje dãm oči alu ominj." **26** Šasã lunj dã kãnd Elizabeta are gãrjonã, Dimizov u mãnat pã andalu aluj pãŝci Gabrijel ãm varuŝ ãm Galileja kari sã čamã Nazaret. **27** Jãl u vinjit la fatã ãm pãr kã su zarućulit ku Josip kari are potomku

alu Kralju David. Je sã čima Marija. **28** Gabrijel u vinjit ŝã u zãs: "Ƃnfãluŝeŝćici tu kari jeŝć izabralitã! Domnu ãj ku činji! Blagoslovulitã jeŝć tu antri mujer!" **29** Marija are uznemirenã dã pozdravu aluj ŝã je u ãnŝjirkat sã sã ăngãndaskã ŝje znaćaleŝci. **30** Andalu ju zãs alji: "Nuc fiã frikã, Marija! Tu aj aflat la Dimizov milã. **31** Punji ureći, vi rãmãnje gãrjonã, vi fãta fiŝjoru ŝã tu ji punji numi Isus! **32** Jãl u fi mari, ŝã u fi čimat Fiŝjoru lu Hãl Maj Mari! Šã Domnu Dimizov ju da autoritet sã vladalaskã ka kralju ka kum ãj predaku aluj David. **33** Šã jãl u vladalit ãm familija lu Jakov dã erikeŝ, ŝã kraljevstva aluj nu ave kraji!" (aiõn g165) **34** Marija u ãntribat atunŝje pã andal: "Kum poći asta fi kã ju mes fatã ãm pãr!" **35** Andalu ju ãntors vorba: "Duhu Svãnt u vinji pã činji, ŝã pućere dã Hãl Maj Mari ću astupa ku umbrã. Dãm ala rãnd Kupilu Svãnt ŝje u fi fãtat dã la činji u fi čimat Fiŝjoru alu Dimizov. **36** Punji ureći: Rodakinja asta Elizabeta ãj bãtãrnã ŝã isto u ave fiŝjor, kã je nu puće sã ajvi majmuilt, ali aku ãj mar ãm ŝasã lunj dã kãnd ãj gãrjonã. **37** Kã njimika nuj nemoguće alu Dimizov!" **38** Atunŝje u zãs Marija: "Da ju mã ligizesk ku asta sã fjuv ropkinja alu Domnu. Davã fiã aša kum tu zãŝj." Atunŝje andalu u fužjit dã la je. **39** Dostã tri zãlji dã pã aje Marija su gãtat ŝã u mers pã kalji, je su ăngribit ãm unu sat ãm Judeja pã dal. **40** Akulo are kasa lu Zaharija. Je u tunat ãm nontru ŝã su pozdravalit ku Elizabeta. **41** Kum u auszãt Elizabeta pozdravu lu Marija u sãmćãt pã kupilu alji kum tari su miŝkat ãm injimã, ŝã Elizabeta are pljinã ku Duhu Svãnt. **42** Elizabeta tari u mužjit lu Marija: "Maj tari jeŝć blagoslovulitã tu antri mujer, ŝã blagoslovulitã ãj kupilu atov! **43** Adiŝje mes aša bitnã, kã tu mama lu Domnu amnjov vinji sã mã posjetilaskã? **44** Kã dãm momentu ŝje am auszãt pozdravalala ata, kupilu amnjov tari su miŝkat dã fãluŝãj ãm injima ame! **45** Blagoslovljenã daje kã tu aj ãnkrizut kã ŝje Domnu cu igirit sigurno u fi!" **46** Atunŝje Marija u zãs: "Duša ame ãl slavaleŝci pã maj mari Domn, **47** ŝã duhu amnjov sã ãnfãluŝeŝći ãm Dimizov Spasitelju amnjov, **48** daje kã jãl su ujtat ku milã pã minji pã poniznã ropkinja aluj, aku toči generacijurlje mur čimamã blagoslovljenã, **49** daje kã svemogući Dimizov u fãkut mari djelur ku minji, ŝã numilje aluj ãj svãnt. **50** Pãlãngã totã sãmãnca, Dimizov ãj milos pãlãngã eje kari ãl poŝtivaleŝci. **51** Ku mãnã aluj jãl u fãkut pućernjiŝji lukur. Jãl u arunkat afarã pã eje kari asre ponosnã ãm suffljićilje alor ŝã pã eje kari asre umiŝljeni. **52** Pã heje bãlour vladar lju vãrlji dã pã prijestolje, a pã heje kari ãs ponizni lju ridikatulji. **53** U rãnjit pã flãmãnz ku mãnkari bunã, a pã gãzdaŝji lju mãna ku mãnjilje golji. **54** Jãl u ažutat pã Izrael sluga aluj su ăngãnditusã dã milã aluj, **55** ka kum u obeçalit alu preci anoŝtri dã kãnva sã fiã pljinã dã milã pãlãngã Abraham ŝã pãlãngã potomku aluj dã erikeŝ." (aiõn g165) **56** Marija u rãmas ku Elizabeta tri lunj atunŝje su ãntorsãšã akasã. **57** Kãnd u vinjit vreme alu Elizabeti sã ajvi kupil, je u fãtat fiŝjor. **58** Šã kãnd ur auszãt susjedi ŝã njamu kã Domnu are bun pãlãngã je, jej ur vinjit una la je ŝã sã ãm fãluše ku je una. **59** Kupilu trãbuje sã fiã obrezalit pã optã (8) zuva, ŝã kãnd or vinjit una sã fakã asta, jej gãnde sã ãj de numi Zaharija dã pã tatusu. **60** Mumãsa u odbijilit ŝã u zãs: "Nu, jãl su čima Ivan." **61** Ali jej ur zãs: "Nijme dãm njamuc nu u fost čimat dã pã numiljala!" **62** Šã aša jej ãntriba ku znakur pã tatusu alu kupilula, kum su čima. **63** Zaharija u ŝjirut ploćicã dã skris ŝã u

skris: "Ivan aj numilje aluj!" Toc asre amirac. **64** Šā dām ala šas Dimizov u dāsvākut gura alu Zaharija šā poči sā svitaskā. Šā jāl dāde slavā alu Dimizov! **65** Atunšje frika u vinjit pā tot susjedu šā am totā parče dā Judeja pām dalur šā spunje šje su dogodulit. **66** Toc kari ur auzāt dā aje cānje am firi šā sā āngānde: "Šje u fi dām ala kupil? Anume māna alu Domnuluj are ku kupilula Ivan." **67** Zaharija, tatusu alu Ivan are pljin dā Duhu Svānt, atunšje prorokovale šā zāšje: **68** "Slava alu Domnu Dimizov alu Izrael, Kā jāl u vinjit šā sā otkupilaskā pā narodu aluj! **69** Jāl u rādikat pāntu noj pā spastitelju silni! Dām potomstva lu sluga amnjov alu Kralj David. **70** Aša nju fost spus dām gurālje dā proroci aluj svānc dā kānva: (aiōn g165) **71** spasenje dā la dužmanji anoštri šā dām mānj kari toc nji māržālešči. **72** Are milosrdan pālāngā preci anoštri, šā u ispunulit savezu aluj svānt. **73** Am zakletvā kari u dat lu Abraham, alu predaku anostru: **74** sā nji izbavalaskā dām mānj alu dužmanj, sā pučenj poslužulenj pā jāl fār dā frikā, **75** šā sā kustānj svānt šā dirept am toči zāljlje dā kustu anostru. **76** Šā tu Ivan fišjoru amnjov, tu vi fi čimat proroku alu Maj Mari Dimizov, kā tu vi meržji am nenče alu Domnuluj šā sā aj dires kalje aluj, **77** Tu vi da alu lume lu Dimizov, Hir fālos dā spasalala šā dā jirtala dā grehurlje alor. **78** Kututu asta aj dā rānd dā sufflitu milos alu Dimizovu anostru, ka sorilje kari svitizēšči u vinji afarā dām nor pā noj sus **79** u da luminā alu eje kari šadi am tunjerik, šā am umbra alu morči. Nju punji pišjorilje anoštri pā kalje dā putuljalā." **80** Ivan u kriskut šā su āmbālurit am duh. Kusta am pustinjā pān šje nu su arātat javno alu Izraelc.

2 Am aje vremi dā pā šje su avut Ivan, zapovjed u fost mānātā dā la car August sā fakā skritura dā stanovništvo am āntragā cara. **2** Aje are elši skritura dā stanovništvo kari u fost kānd Kvirinije are vladar dā Sirija. **3** Aša toc ur mers sā sā prijavalaskā am varušu hundī preci alor u kustat. **4** Aša Josip dām mik varuš Nazaret am Galileja, u mers am varuš Betlehem am Judeja hundī su avut David daje kā jej as re njamu alu kralj David. **5** Josip u mers akulo sā sā jivaskā dā skritura una ku Marija zaručnica aluj, kari are gārjonā. **6** Šā kum asre dām Betlehem akulo vreme u vinjit sā sā ajvi kupilu. **7** Je u avut elši fišjor, lu ānvālitālu šā lu pus am hištalov daje kā nu are soba pāntu jej am fugadov. **8** Am ala lok dā apropi dā Betlehem asre pastirur kari rāmānje afarā pā otvoreno šā pāze stadurlje alor totā nopče. **9** Šā dām turdatā su pojavalet andalu alu Domnuluj! Andalu u stat am nenče alor, šā slava alu Domnuluj lju svitlāzāt pā jej. Šā pastiri u gālbānjit am ubraz dā frikā. **10** Ali andalu lju zās: "Nu vā fi jā frikā! Ju vjiv sā sā aduk Hir fālos, dā mari fālušājā pāntu totā lume. **11** Am varušu hundī su avut Kralj David, astās su avut Spasitelj. Jāl are Krist, Domnu! **12** Asta aj znak dā pā kari sā āl šćicje: voj vic afla pā kupilu ānvālit am hištalov." **13** Atunšje dām turdatā lāngā parče dā andal u vinjit mulc andej dām nor kari hvalale pā Dimizov. Šā jej slavale: **14** "Slava alu Dimizov am nor šā pā pāmānt putuljalā alu eje ominj kari lju izabralit." **15** Dā pā šje ur fužit andelji dā la pastir am nor, pastiri ur zās una la alt: "Haj aku am Betlehem, šā sā viđenj aje dā šje Domnu nju spus!" **16** Aša sur āngribit am Betlehem šā ur aflat pā Marija, šā pā Josip, a kupilu are am hištalov. **17** Šā kānd pastiri ur vāzut pā kupil, jej sur apukatāsā sā spujā šje lju fost spus dā la andej dā kupil. **18** Toc eje kari ur auzāt šje pastiri ur spus, jej toc asre

amirac. **19** Ali Marija cānje toči vorbilje alor am suffličilje alor šā mult su gāndit dā jejli. **20** Atunšje pastiri ur fužit la stadurlje alor šā jej dāde hvalā šā slavā lu Dimizov dā kututu stvarurlje šje ur auzāt šā šje ur vāzut, točno kum lju fost najavalit alor. **21** Osmā zuva kānd kupilu su avut u fost obrezalit, šā u fost čimat Isus, numilje u datā aluj dā la andal majnti dā šje Marija u rāmas gārjonā. **22** Šā kānd u vinjit vreme alu Marija obred dā čistilā kum are zapovjedālālā dā la zakonu alu Mojsije, Marije šā Josip ur dus pā Isus am Jeruzalem sā āl posvetilaskā la Domnu, **23** kā aj skris am zakonu alu Domnu: "Tot elši fišjor u fi posvetilā la Domnu." **24** Jej trābā isto sā adukā žrtvā: "Dovā gricur ili doj tājirā puromb," kum aj zapovjedalit dā la zakonu alu Domnu anostru. **25** Atunšje are om am Jeruzalem šje sā čima Šimun. Jāl are pravedan šā svet šā aščipta pā Mesija sā izbavalaskā pā Izrael šā Duhu Svānt are ku jāl. **26** Šā Duhu Svānt majnti ju spus aluj kā no mori majnti dā šje no vide pā Mesija alu Domnu anostru. **27** Aša Duhu Svānt lu dus pā Šimun am Hram kānd ur adus roditelji pā kupilu Isus am nontru šā sā fakā obred kum are običaju dā zakonu alu Mojsije. **28** Šimun lu apukat am mānjilješ pā Isus, slavale pā Dimizov, šā u zās: **29** "Aku lasā pā sluga atov sā morā am putuljalā, Domnu, kum tu aj zās, **30** kā oči amej ur vāzut spasenje ata. **31** Asta tu aj fākut dā totā lume. **32** Asta aj lumina dā ominj šā lji svitlizaskā alu ominj kari nus Židov, slava alu lume dā Izrael!" **33** Tata šā mama alu Isus asre umpljec ku āmiralā dā kututu šje Šimun u zās dā jāl. **34** Atunšje Šimun u blagoslovulit pā jej šā u zās lu Marija: "Dimizov u odredilit pā ala kupil kā pāntu jāl mulc Izraelc ur kāde šā su ridikasā. Jāl aj odredilit sā fijā znaku lu Dimizov, ali mulc lur odbacilā **35** aša u vinji pā luminā gāndurlje askunšā alu mulc, a maču či āmpunžji am duša ata." **36** Are isto aša proročica Ana fatā alu Fanuel kari aj dām pleme alu Ašer. Ana are tari bātārnā mujeri, je are šapči aj am brak **37** šā aku aj vādojā, mar hundīva osamdeset patru aj. Ana nu fužje dām Hram, nego služule akulo zuva šā nopče am post šā am aruguminci. **38** Baš pā aje vremi Ana u vinjit, hvalale pā Dimizov, šā je spunje dā kupilu Isus alu toc kari aščipta pā Dimizov sā otkupilaskā pā Jeruzalem. **39** Dā pā šje ur fākut Josip šā Marije kututu šje zakonu alu Domnu u šjirut dā la jej, jej ur mers am napoj am varušu alor Nazaret am Galileja. **40** Kupilu u kriskut šā su āmbāluritāsā, are pljin dā mudrost, šā blagoslovurlje alu Dimizov asre ku Isus. **41** Roditelji alu Isus māržje am tot anu am Jeruzalem sā fijā akulo pā blagdan dā Pasha. **42** Aša kānd are Isus dvanaest aj dā bātārn jāl una ku jej u mers pā blagdan ka kum stalno māržje. **43** Šā kānd u trikut blagdanu jej sur gātātāsā akasā, ali fār dā ščučilje alu roditelji, kupilu Isus u rāmas am Jeruzalem. **44** Jej gānde kā aj hundīva am grupā. Jej ur trikut mari kalji totā zuva, kapu sur apukatāsā sā āl kočī āntri njamu šā āntri hej kari āl kunošči. **45** Kum nu lor aflat, jej ur mers am napoj am Jeruzalem šā āl kočī. **46** Tri zālji dā pā aje jej lor aflat. Isus are am Hram, šāde āntri učitelji dā zakonu alu Mojsije, punje ureče šā lji āntriba. **47** Toc kari āl punje ureče asre amirac la fire aluj, šā la odgovurlje aluj. **48** Roditelji aluj isto aša asre tari amirac kānd lor vāzutālā akulo šā mumāsa ju zās: "Fišjoru amnjov adāšje njaj fākut asta anovā? Tata atov šā ju as renj am mari brigur dā činji, pāšči tot či kutanji!" **49** Isus u āntors vorba:

"Ali adășje mă kutac? Nu șćijec kă ju aș trăbujă să fjuv âm kasa alu Tata amnjov?" 50 Jej nur prișjiput șje gânde sâ lji spujă. 51 Ali Isus u mers âm napoj ku roditelji âm Nazaret, șă jăl lju u pus ureci. Șă mumăsa aluj u cănut kutotu vorbilje âm suflijituș. 52 Șă âm aje vremi Isus u kriskut âm gând șă âm telă șă ku milă dă la Dimizov șă dă la lumi.

3 Kând are vladavina alu car Tiberija, trajale skoro 15 aj, Poncije Pilat are upravitelj âm Judeja, Herod vladale âm Galileja a Filip, fraćilje aluj dă pã tata alor, vladale âm Itureja șă âm Trahonitida a Lizanije vladale âm Abilena, 2 Ana șă Kaifa asre mar popur, Dimizov u mânat porukă alu Ivan, fișjoru alu Zaharija, kari kusta âm pustinjă. 3 Șă așa Ivan u mers âm toci lokurlje pã lăngă rijeka Jordan sâ propovjedălaskă daje kă toc kari u greșălit, a heje kari su pokajalit sâ lji jarci Dimizov grehurlje a Ivan atunșje lju bučuza. 4 Ka kum Prorok Izaija svite âm kenvije aluj dă eșce vorbi: "Graju alu unu kari mușjeșci âm pustinjă șă sâ auze: pripremilec kalje pântru Domnu; ravnalecă kalje! 5 Lasă totă dolina sâ fiěj umpletjă șă totă planina sâ fiěj âm tokmă ku alćilje, șă kăljilje krivă sâ fiěj pravă, șă kăljilje kari nus ravnă sâ fiěj ravnă 6 atunșje totă lume u vide Spasenje dă la Dimizov." 7 Alu gărmadă dă lumi kari ur vinjit la jăl sâ sâ bucăzi, Ivan zășje: "Voj leglo alu otrovni șarpi, šinji vu upozorulit sâ ânșjirkăc sâ skăpăc dăm kazna șje u vinji pã voj? 8 Arătăc plodur dă ânķajală! Nu vă apukăc sâ vă zășjec una lu alt: Abraham âj tata anostru! Ju vă zăk: Dimizov poći dăm petriljeșce rădika pã kupij alu Abraham!" 9 Mar aku săkure dă sudu alu Dimizov âj pusă sus sâ tajj dăm korjen ljemnu. Tot ljemnu kari nu adușji bun plod u fi tijet ândărăt șă vărlijt âm fok. 10 Gărmadă lu ântribat pã jăl: "Șje sâ fășjenj atunșje?" 11 Ivan u zăs: "Dakă avec dovă kămașă atunșje âmpărcăcăvă ku ala kari nari nișj una. Dakă avec mânkari isto așa trăbă sâ vă âmpărcăc." 12 Akulo asre isto șă carinici kari ur vinjit sâ sâ bučežă șă jej lor ântribat: "Učitelju, șje sâ fășjenj?" 13 Ivan u ântors vorba: "Nu maj akulijzec majmult dă kită șje avec pravo șă locă!" 14 Șă kătânjilje isto lor ântribat: "A noj? Șje trăbă noj sâ fășjenj?" Alor lju zăs: "Nu loc ku sâla dă njime banj, nișj nu svedočulec krivo protiv dă šjinjiva șă fijec zadovoljni ku plata avostră!" 15 Lume asre aku plinj dă așćiptalur, șă sâ ântriba âm suflijćilje alor, nar puće Ivan sâ fiěj Mesija. 16 Ivan lju ântors vorba alu toc: "Ju vă bučež ku apă, ali unu kari u vinji kari âj maj bălour da minji șă lu kari nu mes vredan sâ âj ljeĵ žnirancurlje aluj. Jăl vu bučuza ku Duhu Svânt șă ku fok. 17 Jăl cănĵi furka âm măna aluj, șă jăl u čistili teleku temeljito. Jăl u akuleži făjna âm skladișta aluj, ali jăl u ardĵi jarba uskată âm fok șje nu sâ așćinĵi." 18 Șă âm mulci poticajur svite alu lume șă alu cară dă Hir fălos. 19 Ivan lu făkut dă njimik pã car Herod dă rând kă jăl su lot una ku Herodijada bășăcă alu fraćisuș isto așa șă dă alci stvarur relji șje u făkut Herod. 20 La kutotu stvarurlje relji șje u făkut jăl u pus maj una: jăl u ânķujet pã Ivan șje bucăză âm čemică. 21 Kând asre totă lume bučuzac dă la Ivan, Isus isto are bučuzat. Kând Isus su arugat su dăsvăkut noru, 22 șă Duhu Svânt u vinjit žos pã jăl âm formă dă purombu șă graj dăm nor u svăiti: "Tu jeșć Fișjoru amnjov plăkut! Tu jeșć fulușuja ame!" 23 Aku Isus are hundĵiva trideset aj dă bătăm kând nu apukat

javno sâ propovjedălaskă. Isus are cănut dă fișjoru alu Josip. Josip are fișjor alu Eli, 24 Eli are fișjoru alu Matat, Matat are fișjoru alu Levi, Levi are fișjoru alu Malki, Malki are fișjoru alu Janaj, Janaj are fișjor alu Josip, 25 Josip are fișjoru alu Matatĵija, Matatĵija are fișjoru alu Amos, Amos are fișjoru alu Naum, Naum are fișjoru alu Hesli, Hesli are fișjoru alu Nagaj, 26 Nagaj are fișjoru alu Mahat, Mahat are fișjoru alu Matatĵija, Matatĵija are fișjoru alu Šimij, Šimij are fișjoru alu Joseh, Joseh are fișjoru alu Joda, 27 Joda are fișjoru alu Johanan, Johanan are fișjoru alu Resa, Resa are fișjoru alu Zerubabel, Zerubabel are fișjoru alu Šealtiel, Šealtiel are fișjoru alu Neri, 28 Neri are fișjor alu Malki, Malki are fișjoru alu Adi, Adi are fișjoru alu Kosam, Kosam are fișjoru alu Elmadam, Elmadam are fișjoru alu Er, 29 Er are fișjoru alu Joșua, Joșua are fișjoru alu Eliezer, Eliezer are fișjoru alu Jorim, Jorim are fișjoru alu Matat, Matat are fișjoru alu Levi, 30 Levi are fișjoru alu Šimun, Šimun are fișjoru alu Juda, Juda are fișjoru alu Josip, Josip are fișjoru alu Jonam, Jonam are fișjoru alu Elijakim, 31 Elijakim are fișjoru alu Meleja, Meleja are fișjoru alu Mena, Mena are fișjoru alu Matata, Matata are fișjoru alu Natan, Natan are fișjoru alu David, 32 David are fișjoru alu Jișaj, Jișaj are fișjoru alu Obed, Obed are fișjoru alu Boaz, Boaz are fișjoru alu Sala, Sala are fișjoru alu Nahșon, 33 Nahșon are fișjoru alu Aminadab, Aminadab are fișjoru alu Admin, Admin are fișjoru alu Arni, Arni are fișjoru alu Hesron, Hesron are fișjoru alu Peres, Peres are fișjoru alu Juda, 34 Juda are fișjoru alu Jakov, Jakov are fișjoru alu Izak, Izak are fișjoru alu Abraham, Abraham are fișjoru alu Terah, Terah are fișjoru alu Nahor, 35 Nahor are fișjoru alu Serug, Serug are fișjor alu Reu, Reu are fișjor alu Peleg, Peleg are fișjor alu Eber, Eber are fișjor alu Sala, 36 Sala are fișjoru alu Kenan, Kenan are fișjor alu Arpakșad, Arpakșad are fișjor alu Šem, Šem are fișjor alu Noa, Noa are fișjor alu Lamek, 37 Lamek are fișjoru alu Metușalah, Metușalah are fișjoru alu Henok, Henok are fișjoru alu Jered, Jered are fișjoru alu Mahalalel, Mahalalel are fișjoru alu Kenan, 38 Kenan are fișjoru alu Enoș, Enoș are fișjoru alu Šet, Šet are fișjoru alu Adam, a pã Adam Dimizov u stvorulit.

4 Isus, plinj dă Duh Svânt su ântors dăm rijeka Jordan, șă âl dușje Duhu păm pustinjur 2 četreset zălji, hundĵi u fost ânșjirkat dă la draku. Âm zăljljelje nu u mânkat njimika, șă kând u vinjit do kraja jăl are flămând. 3 Draku ju zăs atunșje: "Dakă jeșć tu Fișjoru alu Dimizov zapovjedaleșci alu petriljeșce sâ sâ fakă pită." 4 Isus ju ântors vorba: "Skris âj âm svântă kenvija: 'Lume nu kustă numa dăm pită.'" 5 Draku lu dus pã jăl pã planină naltă, șă âm unu moment draku ju arătat aluj kutotu kraljevstvo dă svet. 6 Șă draku ju zăs aluj: "Ju cuj da kutotu pučeresta șă mândremesta kari âj dată mijă, șă ju pot da alu šinji gândesk. 7 Kând čaj klanjali la minji, ju caș da kutotu cijă." 8 Isus ju ântors vorba: "Skris âj âm svântă kenvija: 'Alu Domnu, Dimizovu atov numa klanjaleșćici șă pã jăl služuleșćii!'" 9 Dă pã aje draku lu dus âm varuș Jeruzalem șă lu pusălă pã maj nalt lok dă Hram. Atunșje ju zăs aluj: "Dakă jeșć tu Fișjoru alu Dimizov, seri žos! 10 Kă âj skris âm svântă kenvija: 'Jăl u zapovjedali alu andelĵi aluj sâ čĵi păzaskă', 11 șă 'ču dușji pã mănă sâ nu čĵi luveșć ku pișjorilje âm petră.'" 12 Isus ântorșji vorba: "U zăs âj

ăm svântă kenvija: 'Nu ănsjirka pã Domnu Dimizov atov!'" 13 Atunșje kãnd u trikut draku ku toci ănsjirkalurlje, lu lãsat pã jãl pã una vreme. 14 Isus meržji ăm napoj ăm lok dã Gallejea ăm puçere lu Duh, șã vorbi dã jãl sor apukat sã kruzuluskã pãșcitot ăm aje regijã. 15 Jãl ănvãca ăm sinagogurlje alor șã toc ăl slavale. 16 Jãl u vinijit ăm varuș dã Nazaret, hundi jãl u kriskut șã pã obiçajiu aluj, jãl u mers sãmbãta ăm sinagogã. Șã su skulat șã çitaluskã. 17 U datã la jãl svitak dã la proroku Izaija, a jãl u dãsvkut svitku șã u aflat lok hundi skrijã: 18 "Duhu alu Domnuluj ăj pã minji dasupra. Dãm ala rãnd jãl mu izabralit pã minji sã vã propovjedaluskã Hir fãlos la sãrașj. Jãl mu mãnat pã minji sã spuj alu hej șje ăs ljiçak kã poçi sã fiãj dãsvkuc șã lu orb kã poçi sã vadã șã sã ãe slobodã alu hej tlaçalic, 19 șã sã proglasalesk anu plijn dã milã alu Domnuluj." 20 Isus u ăncis svitku șã u dat ăm napoj la pomoçniku șã u șãzut. Șã toc ku oçi ăm sinagoga u mucãt pã jãl. 21 Su apukat sã ănveci: "Astãs asta svântã karçi, kari ac auzãt ku ureçilje avoștri, su ispunulitãșã." 22 Jej toc sã ămira la toçi vorbilje dã milã șje kããde dã pã gura aluj. Șã jej su ăntribat: "Nuj jãl fișjoru alu Josip?" 23 Jãl lju zãs: "Aj una izrekkã kari sigurno ac pripunji pã minji. A șã meržji: 'Doktoru, ăntrãmãçi pã çinji sãngur!' Kutotu aj fãkut, kum anj auzãt, ăm varuș dã Kafarnaum, fã șã aișje, ăm kraju atov!" 24 Șã jãl u zãs: "Anume, ju vã zãk niti unu prorok nu u fost ăm benji apukat ăm kraju aluj. 25 Anume, ju vã zãk, kãnd ăm doba alu proroku Ilija ăm Izrael, noru are ăncis a ploje nu kããde tri aj șã šinșj lunj șã are mari fomi pãm totã pãmãntu șã asre mulçi vãdojur ăm Izrael. 26 Tot Ilija nu u fost mãnat la njișj unu dãm jej osim la vãdoja ăm Sarfata dapropi dã varușu Sidon. 27 Isto așã ăm vreme dã prorok Elizeja asre mulc gubavcur ăm pãmãntu dã Izrael. Șã njișj unu dãm jej nor fost çistilic osim Naamana Sirijaca." 28 Kãnd ur auzãt, toc ăm sinagogã asre tari mirgiș, 29 jej sur skulat sus șã lur mãnatulã afarã dãm varuș. Jej lur dus pã jãl pã maj nalt ãal pã kari are varușu fãkut, ăm namjerã sã ăl ămpingã žos sã ăl amori. 30 Ali jãl u fužjit ăntri jej șã u mers pã kalje aluj. 31 Jãl u mers žos ăm Kafarnaum ăm varuș dã Gallejea. Șã akulo sãmbãta ănvãca. 32 Lume asre ămirac la ănvãcalã aluj daje kã vorba aluj asre plijnji dã puçeri. 33 Unu dãm ominijje ăm sinagogã ave rov duh ăm jãl, aje are drak. Șã jãl u mužjit ku graju glasnik: 34 "A! Tu Isus dãm Nazaret, șje gãndeșçi dã la noj? Aj vinijit sã nji uniștitec? Ju șçuv benji șjinji jeșç tu, tu Svãntu alu Dimizov!" 35 Isus lu lot pã frikã șã ju zãs: "Fi putuljit! Hajde afar dãm omusta odma!" Drakula lu vãrljit pã omula žos ăm nençe alu toc șã u jãșãt afarã, șã njimik nu ju fãkut. 36 Eje kari ur vãzut asre tari ămirac șã zãșje una lu alt: "Șjefãldã vorba ăj asta? Ku autoritet șã ku puçeri șã relji duhovur jașã afarã pã vorba aluj!" 37 Hiru dã jãl u mers ăm tot kotu dã regijã ăntrãgã. 38 Kãnd u fužjit dãm sinagogã jãl u mers la Șimun akasã. Akulo asre sokra alu Șimun ăm pat biçagã ku fok mari ăm je. Șã jej lor ăntribat pã jãl sã ăj azuçi. 39 Isus u mers la je u lot pã frikã pã foku șã foku u lãsatu. Je odma su skulatãșã șã su apukat sã lji poslužuluskã. 40 Mar kãnd sã slãbuze sorilje žos toc kari ave njam șã urtaș dãm mulçi biçišugur ljør adus la jãl. Șã jãl lju ăntribat așã dã jãl punje mãnjiilje aluj pã jej unu pã kiçi unu. 41 Mulc dãm jej ave drașj ăm jej șã kum jãșe afarã, drașjije dãm jej muže: "Tu jeșç Fișjoru alu

Dimizov!" Ali jãl lju rãspitã șã nu lji dããde sã svitaskã kã jej șçije ka jãl ăj Krist. 42 Mar kum vinje zuva jãl u fužjit dãm kasã pã lok pustulot. Gãrmadã dã lumi ăl kuta, șã kãnd lor aflatã gãnde sã ăl cãjã sã nu fugã dã la jej. 43 Ali Isus lju zãs: "Ju trãbã sã mã duk ăm alçiilje varușur sã spuj Hir fãlos dã kraljevstva alu Dimizov. Dãm asta rãnd am fost mãnat pã pãmãnt." 44 Șã așã u mers sã propovjedaluskã pãm sinagogur ăm Judeja.

5 Ăm una zã Isus stããe lãngã Genezaretsko jezero, kãnd gãrmadã sã astrãnžje la jãl sã audã vorba alu Dimizov. 2 Jãl u vãzut doj çamcur kum asre pã mal rãzãmãc, kari u lãsat ribari kãnd ăș çistile mrežurlje. 3 Jãl u tunat ăm çamac kari are alu Șimun, șã lu ăntribat sã ăl ămpingã maj ăm sus dã la mal. Atunșje jãl u șãzut žos șã su apukat sã ănveci pã gãrmadã dã lumi. 4 Kãnd u fost gata ku ănvãcala, jãl u zãs alu Șimun. "Ămpinži ăm maj adãnkã apã șã slãbuzãc mrežurlje ăm apã." 5 Șimun ju ăntors vorba aluj: "Domnu luj, anj lukrat totã nopçe șã njimik nanj apukat: ali pã vorba ata ju u slãbuzã mreža ăm napoj ăm apasta." 6 Kãnd u fãkut așã jej u apukat mari boglã dã peșç, atit dã mreža kit nu puknje. 7 Jej ur mužjit la urtașji alor dã pã alçiilje çamcur sã lji azuçi; jej ur vinijit, șã umpljet dovã karur dã peșç dã maj șjeva sã ăntupe. 8 Kãnd u vãzut Șimun Petar aje jãl u kãzut la pișjorilje alu Isus șã u zãs: "Maknaleșçiçi dã la minji, Domnu, kã ju mes greșnã om!" 9 Frikã delj svântã u kãzut pã jej șã pã ominj șje ur vinijit sã lji azuçi, kãnd ur vãzut kic peșç ur apukat. 10 Isto așã asre ămirac Ivan șã Jakov, jej asre Zebedejevi fișjori șã urtașji alu Șimun. Ali Isus u zãs alu Șimun: "Nuc fiã frikã. Dã aku, maj menkulo tu vi apuka pã ominj!" 11 Așã jej ur adus karurlje dã apã pã mal, ur lãsat kutotu șã lor sljedilit pã jãl. 12 Isus are ăm unu dãm varușurljelje. Om plijn dã gubã lu vãzutulã pã jãl șã su arukãnt pã ãinuçiș ăm nençe aluj șã sã aruga la jãl: "O Domnu, dakã numa tu vujeșç, tu mã poc ăntrima." 13 Isus u mãcãt mãna aluj șã lu taknultit, șã u zãs: "Ju gãndesk. Fi çistilit!" Șã dãnturdata guba lu lãsat. 14 Atunșje lu purunșjitulã sã nu spujã alu njime, çar asta șã fakã: Elși sã mergã la popã șã sã areçi, dã pã aje, dã dokaz dã vražã, vi trãbuji sã adușj žrtvã dã çistilalã ka kum Mojsije u zapovjedãlit. 15 Svat dã jãl su širilit maj pã dãparçi, așã dã gãrmadã dã lumi ur vinijit sã pujiã ureçi la jãl. Șã sã fiãj ozdravalic. 16 A jãl sã tãrãje pã lok pustulot șã sã posvetiluskã la aruguminci. 17 Ăm una zã, Isus ănvãca, ave ăm nençi pã mulc farizej șã učitelj dã zakonu alu Mojsije kari ur vinijit dãm toçi kumpãnjiilje dã Gallejea șã Judeja șã dãm Jeruzalem. Puçere alu Domnuluj are ku Isus șã ozdravaluskã pã biçež. 18 Atunșje șjeva ka ominji ur vinijit șã adușje pã om kari nu puçe sã umblji. Șã jej gãnde sã ăl adukã la Isus. 19 Ali nu are lok pã hundi sã ăl adukã ăm nontru dã gužva mari. Așã jej sur urkatãșã pã krov șã lor slãbuzãt ăm nontru pãm krov ku pat dã tot la dã dã nençe alu Isus. 20 Kãnd u vãzut ănkridala alor, jãl u zãs aluj: "Omulji, grehurlje atelji ăș jirtãçi." 21 Pã eșçe vorbi farizeji șã učitelji dã zakonu alu Mojsije sã gãnde: "Șjinji ăj omusta șje sviteșçi așã protiv dã Dimizov? Șjinji osim dã Dimizov poçi sã jerci grehurlje?" 22 Isus șçije șje sã gãndeșçi, șã jãl lju zãs: "Adãșje vã ăntribãc eșçe stvarur ăm sufljiçilje avoștri? 23 Șje ăj maj ușuri dã zãs: 'Grehurlje cis jirtãçi!', ili sã zãșj: 'Skolãçi șã umblã?' 24 Ali numa sã șçijec kã

Fišjoru alu Omu ari autoritet aišje pã pãmãnt sã jerci grehurlje. Dakã zãk alu fišjoru kari nu poçi sã umblji: "Skolãci, jec patu šã duçi akasã!" 25 Šã odma su skulatãšã šu lot patu pã šje are pã košci, šã u fužjit akasã, šã pã kalji slavale pã Dimizov. 26 Šã toc akulo asre ãmirac, šã jej slavale pã Dimizov. Šã ku ãmiralã svite: "Astãs anj vãzut šjeva tari mari!" 27 Dã pã aje Isus u jišãt afarã šã lu vãzutulã pã carinik šje sã čima Levi, jãl šãde ãm carinarnicã. Isus u zãs: "Sljedilešci mã pã miniji?" 28 Šã jãl su skulat u lãsat kutotu, šã lu sljedilit. 29 Atunšje Levi ãm kasa aluj u fãkut mari slavãlãlã pãntu jãl; ku jej šãde mulc carinici šã alci la masã. 30 Farizeji šã učitelji dã zakonu alu Mojsije, sur apukat sã gumunjaskã kapu su apukatã sã svitaskã alu učenikurlje alor: "Adišje mãnkãc šã bijec ku carinici šã ku grešnici?" 31 Isus u ãntors vorba: "Eje kari ãs sãnãtoš nu trãbã pã doktor, numa aluje kari ãs bičež. 32 Ju nam vinjit sã čem šã sã ãntork pã pravedni, nego pã grešnã." 33 Jej atunšje jarã u zãs: "Učeniци alu Ivan šã alu farizejilor postulešci mulci rãndur šã sã arogã, ali učeniци atej mãnãnkã šã be. Adãšje ãj aša asta?" 34 Isus u ãntors vorba: "Pučec sã punjec pã gošc dã nuntã sã postulaskã kãnd ãj mladoženja ku jej?" 35 Ali u vinji zã kãnd mladoženja u fi lot ãndãrãt dã la jej, šã kãnd u vinji vreme jej ur postuli." 36 Jãl lju spus dã una uspredbã: "Njime nu rupi nu dãrab dã la novã colã šã su kãrpaskã pã bãtãrnã, kãnd ar fašji aje, pã haj novã colã ar ave gaurã, a alu haj bãtãrnã nar pasali dãrãbu dã la novã col. 37 Njime nu varsã nov vinu ãm bãtãrnã šã mari čuturica; nov vinu ar puknji ãm čuturica šã sar vãrsa vinu, a čuturica ar propadnuli. 38 Nov vinu trãbã sã fiã vãrsat ãm novã čuturica. 39 Šã njime dã pã šje u be vin bãtãrn nu gãndešci sã be nov, kã zãšji: "Bãtãrn ãj dãstul dã bun."

6 Un datã pã zuva dã sãmbãta Isus trãšje pãm šjeva ka poljã dã pšenicã. Učeniци aluj ur skos pšenicã šu u ribile ku mãnjilje šã mãnka. 2 Ali orikic dã farizej ljur zãs alor: "Adãšje fãšjec šjeva šje nu ãj ku zakonu ãm tokmã pã zuva dã sãmbãta?" 3 Isus ju ãntors vorba: "Nac čitalit ãm Svãntã kenvija, šje u fãkut David kãnd are jãl šã učeniци aluj flãmãnš? 4 Kum ur tunat ãm kasa alu Dimizov, David šã u lot pita kari are pusã ãndãrãt dã žrtvã, kari čar poçi popa sã mãnãšji, šã su umpãrcãt dãm pite ku urtašji?" 5 Atunšje jãl lju zãs alor: "Fišjoru Omuluj ãj Domnu dã sãmbãta." 6 Pã alta zuva dã sãmbãta jãl u mers ãm sinagogã šã su apukat sã ãnveci. Akulo are om alu kari are mãna njimurogã. 7 Šã učitelji dã zakonu alu Mojsije šã farizeji šã ujtã pã jãl šã vadã dakã lu ãntrimalã jãl pã zuva dã sãmbãta. Šã jej dabe šjeva ašçiptã sã fakã krivo sã potã sã svitaskã protiv dã jãl. 8 Jãl šçije šje sã gãndešci, šã u zãs alu omuluje ku mãna njimurogã: "Skolãci šã hajd dã dã nençi." Jãl su skulat šã stãce akulo. 9 Isus atunšje u zãs alor: "Ju gãndesk sã vã ãntreb, ãj benji sã fašj benji pã zuva dã sãmbãta, ili relji? Sã spasalaskã kustu ili sã uništãlaskã?" 10 Atunšje su ujtãt okolo pã tot omu, šã jãl u zãs alu omuluje: "Mãcešciç mãna!" Jãl u fãkut aša, šã mãnã ju fost sãnãtošã ka hajelantã. 11 Ali jej asre tari mirgiš šã sur apukat sã svitaskã šje sã fakã alu Isus. 12 Una zã u mers pã planinã sã sã arožji, šã jãl u fost akulo totã nopce ãm aruguminçi la Dimizov. 13 Haje zua jãl u čimat pã dvanaest (12) učenikur la jãl pã kari lju akuljes šã lju čimat apostoli. 14 Ešçe asre: Šimun pã kari lu čimat Petar, šã fraçisu Andrija, Jakov šã

Ivan, Filip šã Bartolomej; 15 Matej šã Toma, Jakov fišjoru alu Alfej šã Šimun čimat Revan, 16 Juda fraçisu lu Jakov šã Juda Iskariot, kari u fi izdajica. 17 Kum vinje ku jej ãm napoj žjos, jãl u stat pã čistinã dã đal hundi asre grupa dã učeniци aluj šã mari gãrmadã dã lumi sur akuljesãšã, jej ur vinjit dãm Judeja šã dãm varuš Jeruzalem šã dãm Tir šã Sidon varušurlje lãngã more. 18 Jej ur vinjit šã ãl punje ureçi, šã sã fiã ozdravalic dãm biçišugurlje alor. Isto aša u ozdravalit pã heje kari ave relji duhovur ãm jej. 19 Mulc gãnde sã puãj mãna pã jãl daje kã puçeri fužeje dãm jãl šã puçe pã toc sã lji iscjelilaskã. 20 Atunšje su ujtãt ãm oç pã učeniци aluj šã u svãtit: "Ãnfãlušãcãvã voj kari šçec sãrašj kã kraljevstva alu Dimizov aj avostrã. 21 Ãnfãlušãcãvã voj kari šçec flãmãnz, kã vic fi sãtju. Ãnfãlušãcãvã voj kari plãnzjec, kã voj vic rãdi. 22 Ãnfãlušãcãvã voj kari šçec mãrzãlic, rušunac šã mãnac ku relji dã rãndu alu Fišjoru Omuluj. 23 Kãnd u vinji zue, ãnfãlušãcãvã šã sãrec pãm sus dã flãlušãjã. Kã sigurno nagrada avostrã u fi mari ãm nor. Haleluja! Nus are aša šã proroci tretiralicã dã la mošurlje alor! 24 Ali jao avovã, kari šçec gãzdašj, kã ac apukat utjehã! 25 Jao avovã kari šçec sãtulj, kã voj vic fi flãmãnz. Jao avovã kari aku rãdec, kã voj vic žalali šã plãnzji! 26 Jao avovã dã kari toc benji svitešci, aša isto fišjec pã mišjinjoš prorokur, mošurlje alor kari aša fišjec." 27 "A voj kari mã punjec ureçi, vã zãk: "Plãšjecãvã pã duzmanji avoštiri. Fãšjec benji alor kari vã mãrzãlešci. 28 Blagoslovulec pã eje kari vã blastãmã! Arugãcãvã dã eje kari relji vã kvinješçi. 29 Hãl kari čiluvešci pãšçi una parçi dã ubraz, ãmbijã šã haje parçi atunšje. Šã alu hãl kari ac je šuba nuj branalec sã ãc je šã kãmašã. 30 Dã alu toc, šje šjeri dã la činji. Dakã je šjinjiva šjeva šje ãj atov, nu šjire sã ac ãe ãm napoj. 31 Aša maj, fãšjec alu allora kum ac gãndi sã vã fakã avovã. 32 Dakã plãšjec numa pã eje kari vã plašji pã voj, šjefãldã hvalã vic kãpãta? Ka šã čak šã grešnici plašji pã eje kari lji plašji pã jej. 33 Šã dãkã fãšjec numa benji alu eje kari fašji vovã benji, šjefãldã hvalã vic kãpãta? Čak šã grešnici fašji aje. 34 Dakã dãdec kečinj alu alor dã la kari ašçiptãc sã vã ãntorkã ãm napoj, šjefãldã hvalã vic kãpãta? Čak šã grešnici dã kečinj alu grešnici sã potã ãm napoj sã kepçi kit lju dat. 35 Plãšjec pã duzmanji avoštiri, ažitãcãlji šã dãdec kečinj, ali nu ašçiptãc sã vã ãntorkã ãm napoj. Atunšje voj vic kãpãta mari nagradã šã voj vic fi čimac fišjori alu Maj Mari Dimizov daje kã jãl aj bun alu nezahvalni šã alu ubraznjiš. 36 Fijec miloš kã jãl Tata dãm nor ãj pljin dã milã." 37 "Nu sudulec pã njime, šã njime nu vu suduli pã voj. Nu osudulec pã njime, šã njime nu vu osuduli! Jirtãc šã vu fi jirtãt. 38 Dãdec šã vu fi dat bunã merã astrãnsã, zdrãnsinatã šã tari multã u fi vãrsatã ãm saku avostru. Kã ku ista mjerã šje voj dãdec vu fi datã." 39 Jãl lju spus izrekã: "Poçi unu orb sã adukã dã mãnã pã altu om orb? Nar kãde jej amãndõ ãm gropã? 40 Učeniку nu poçi fi maj mari dã učitelju. Jãl u fi ka učitelju aluj kãnd su vježbãli dãstul dã benji. 41 Adãšje vã ujtãc tot la cupljigã ãm oçu alu urtaku, a ãm oçu atov nu ves dãrab dã ljemn? 42 Kum poc zãšji alu urtaku: 'Lasãmã sã skot cupljigã dãm oçuc', kãnd nu ves dãrãbu mari dã ljemn ãm oçu atov? Licemjeru, elši skočec dãrãbu dã ljemn dãm oçuc, kapu vi puçe maj benji sã skoc cupljigã dãm oçu alu urtaku." 43 "Tot bun ljemnu ari bun plod, šã tot ljemnu kari nuj bun, fašji nu bun plod. 44 Tot ljemnu ãj kunuskut dã pã plod šje

fašji. Aša lume nu akulježi smokvur ili strugur dām māršunj. 45 Om bun fašji bunji stvarur daje kã ari bunã sufljit, ali hej rov fašji stvarur rejli daje kã sufljitu lji rov. Gura svitešči, dãm šje ci sufljitu plijn." 46 "Šã dãšje mã čimãc: 'Domnu! Domnu!', a nu fãšjec šje vã zãk? 47 Ju vuj spunji kum aj om kari vinji la minji sã puji ureći la vorba ame, šã askultã: 48 Jãl aj ka omu šje u gradalit kasa šã u kapalit adãnkã sã puja temeljurlje pã petrã. U vinjit poplava šã u luvit apa ãm kasa šã njiš nu su zdrãnšjinat daje kã are benji gradalitã. 49 Ali ala kari auzãt šje am zapovjedalit a nu fãkut aje ka omu šje u gradalit kasã pã pãmãnt fãr dã temelj. Atunšje u luvit apã ãm kasã, su rãšãpit dãm turdatã šã u fost rãstunatã dokraja šã čar gunojã u rãmas."

7 Kãnd u fost gata ku svatu šje svite alu lumi, jãl u mers ãm varuš dã Kafarnaum. 2 Akulo are stotnik kari ave sluga pã kari ãl cjenile šã kari are aša bićak dã are pã morči. 3 Stotnik u auzãt dã Isus šã kari u mãnat pã oricig Židov kari asre glavni la jãl, šã sã sã arožji, sã vijã sã ãntremi pã sluga aluj. 4 Jej ur vinjit la Isus šã sã aruga tari la jãl sã vijã. Jej u zãs: "Omusta anume zaslužulešči sã fašj aje pãntru jãl 5 daje kã plašji pã narodu anostru, šã jãl aj ala kari u fãkut sinagogã pãntru noj." 6 Isus u mers ku jej. Šã jãl no mers dãparči dã la kasa, kãnd stotnik u mãnat pã urtašji aluj sã zãkã: "Domnu, nu či činji sã vij ãm kasa ame kã ju nu mes vreden sã vijã tu dãsup krovu amnjov! 7 Kã njiš ju nu mã smatralãsk kã mes vreden sã vjvu la činji. Aša numa zã vorba dã pã loku hundj ješć šã sluga amnjov u fi ãntrimat. 8 Kã šã ju mes kãtãnã kari trãbã sã apukã zapovjedur dã la vođa amnjov, ka kum am kãtãnj dãsupã minji kari trãbã sã mã askulči. Ju kãnd zapovjedalaskã alu unu: 'Dući!', šã jãl merži, šã alu aluje: 'Hajdi!', šã jãl vinji, šã alu sluga amnjov kãnd aj zãk: 'Fã asta!', šã jãl fašji." 9 Kãnd Isus u auzãt aje šje u zãs, jãl su ãmirat, šã su ãntors la gãrmadã šje ãl sljedile šã jãl lju zãs: "Ju vã zãk kã njiš pã unu Židov dãm Izrael nam aflat ku dãstafel vjerã!" 10 Kãnd heje mãnac dãla stotnik su ãntors akasã, jej or aflat pã sluga sãnãts. 11 Dã pã aje, Isus u mers ãm varuš šje sã čamã Nain. Učenicu aluj šã gãrmadã dã lumi umbra dã pã jãl. 12 Ali kum ur vinjit dã apropi la uša dã varuš, u vãzut kum dušje pã om mort sã ãl ãngropi. Mumãsa alu omula mort are vãdoja, šã je ave čar unu fišjor. Šã la mãrmãnci mãrže multã lumi. 13 Kãnd u vãzutu Domnu, jãl ave milã, šã ju zãs: "Nu plãnžji." 14 Atunšje jãl u pus mãna pã kãrpašo, šã ominji šje ãl dušje u stat. Atunšje jãl u zãs: "Fišjorulji, ju ac zãk: 'Školãči!'" 15 Šã omu mort su skulat šã su apukat sã svitaskã šã Isus lu datãlã la mumãsa. 16 Mari frikã u kãzut pã jej toc šã su apukat sã hvalalaskã pã Dimizov, šã zãšje: "Mari prorok u vinjit ãntri noj! Dimizov u vinjit sã ažući alu lume aluj." 17 Šã hiru dã asta u mers ãm Judeja šã okolo. 18 Učenicu alu Ivan aj spunje dã kutotu šje sã dogadale. Kapu Ivan u čimat pã doj učenikur aluj 19 šã lju mãnat la Domnu sã ãl ãntrebi: "Ješć tu ala kari Dimizov u zãs kã trãbã sã vijã ili trãbã sã aščiptãnj pã altu?" 20 Kãnd u ažuns jej la Isus, jej u zãs kã Ivan šje bućazã nju mãnat sã či ãntribãnj: "Ješć tu ala kari Dimizov u zãs kã trãbã sã vijã ili trãbã sã aščiptãnj pã altu?" 21 Isus baš ãntrima atunšje pã multã lumi dãm bićišugur, mukur šã lji oslobodole dãm rov duh, šã alu mulc ominj orb lji dãde sã vadã dãm toc sufljitu. 22 Isus lju ãntors

vorba: "Dušjec ãm napoj la Ivan šã spunjecãj šje ac vãzut šã ac auzãt, šje ãm fãkut: kã orbi ãs ãntrimac, šã poći vide, šlagãržãci poći umbra, gubavci sã čistilešči, šã surži poći sã audã, morci sã skolã ãm kust, šã alu sãrašj propovjedalešči Hir fãlos. 23 Šã blagoslovulit aj om kari nu aflã njimika ãm minji šje poći uvredãlaskã." 24 Kãnd u fužjit glasnici alu Ivan ãndãrãt, Isus su apukatãšã sã spujã alu gãrmadã dã Ivan: "Šje ac mers sã videc ãm pustinjã? Trskã kum sã ljagãna pã vãnt? Naravno kã nu! 25 Ili šje ac mers sã videc? Atunšje ac mers sã videc kum aj ãmbãrkatã ãm šjefelj colji delj mãndri? Naravno kã nu! Eje kari ãš mãndru ãmbrãkac šã kustã ãm luksuz, pã eje lji pucec afla ãm palačur dã kraljur. 26 Atunšje šje ac mers sã videc? Pã prorok? Naravno kã da! Ju vã zãk, šã maj mult dã prorok! 27 Jãl aj om dã kari aj skris aj ãm svãntã kenvija: 'Ujtãcãvã, asta aj amnjov glasnik mãnat sã pripremalaskã ãm nenći kalje ata.' 28 Anume vã zãk, dãm toc ominj kari su avutãšã, nu are maj mari dã kit dã Ivan. Ali majmikã ãm kraljevstva alu Dimizov aj maj mari dã jãl!" 29 Toc kari u auzãt ur priznalit kã šje Dimizov ãnvacã aj benji, čak šã carinici. Eje ãs kari Ivan lju bućuzat. 30 Ali farizeji šã učitelji dã zakonu alu Mojsije ur odbjilit planu alu Dimizov šje ave pãntru jej. Jej ur odbjilit sã lji bućeži Ivan. 31 Isus u zãs atunšje: "Ku šje sã usporedilenj pã ešće ominj ãm asta vremi? Kum samãnã jej? 32 Jej ãs ka kupiji mišj šje njimik nu lji pasalešči, kari šãdi pã trg, šã sã čamã una pã alt: 'Kãnd anj kãntat pãntru voj, voj nac žukat, šã kãnd anj kãntat trišć kãnciši pãntru voj, voj nac plãns!' 33 Aša kãnd u vinjit Ivan šje bućazã jãl nu mãnka pitã njiš nu bije vin, mar voj ac zãs: 'Jãl ari drak ãm jãl!' 34 Šã ju, Fišjoru alu Omu, am vinjit, šã ju mãnkam sã bjem, ali voj zãšjec: 'Ujtãcãvã! Flãmãnd šã butor, urtaku lu carinici šã alu grešnici!' 35 Ali mudrostu alu Dimizov su arãtat kã aj anume dã la toc kari u apukat." 36 Unu dãm farizej Šimun, lor čimatulã pã jãl pã večerã, aša Isus u mers la farizejula akasã šã šu aflatušã lok la masã. 37 Dãm turdatã u vinjit una tari grešnã mujeri, kari u saznalit kã jãl aj akulo šã kã mãnãnkã la farizej, šã je u vinjit akulo, u adus tari skumpã uloj ku miros ãm skumpã ujağã dãm petrã. 38 Je u stat dãnapoju aluj, la pišjorilje aluj, šã su apukat sã plãngã. Atunšje su apukat sã aj spelji pišjorilje aluj ku lãkrmilje alji, šã sã aščargã pišjorilje ku pãru alji. Je aj sãruta pišjorilje aluj, šã ku uloj mãnže. 39 Kãnd u vãzut aje farizeju Šimun kari lu čimatulã pã večerã, jãl sã ãngãnde ãm jãl sãngur: "Sã fijã omusta anume prorok, jãl ar šči kã je aj tari grešnã mujeri." 40 Isus ju zãs: "Ju am šjeva sã ac zãk cijã Šimun." Šã Šimun u zãs: "Učitelju zã." 41 Isus u vorbit: "Are om kari dãde kećinj šã jãl ave doj daturaš. Unu ji are dator petsto banj dãm aržjint a halalãnt pedeset banj dãm aržjint. 42 Njiš unu dãm jej nu u dat a nu ave dãm šje sã aj ãntork, šã omula u jirtat alu amãndoj. Aku spunjec kari ar trãbujji sã ãl plakã maj tari?" 43 Šimun ju ãntors vorba: "Kã ar trãbujji sã fijã ala ala kari ju jirtat maj mult." Isus ju zãs: "Benji aj prosudulit." 44 Atunšje su ãntors la mujere šã jãl u zãs alu Šimun: "U vejs pã mujeresta? Ju am vinjit ãm kasa ata ali nu maj dat apã pãntru pišjorilje amelji, a je mu lju spãlat ku lãkrmilje šã lju ašcers ku pãru alji. 45 Nu maj sãrutatãmã pã minji, ali je mu surãtat pišjorilje dã kãnd u vinjit ãm nontru, no stat sã mã sãrući. 46 Tu nu maj unšã kapu ku uloj ali je mu unšã kapu amnjov ku uloj ku parfem. 47 Dãm asta

ränd ju äc zäk cijä: "Mulci grehur jisä jirtäci, daje kä mu pläkut tari. Alu ala kari ari maj pučanä dä jirtat, ala maj pučan mu arätat pläkäturä." 48 Atunšje u zäs alu mujere: "Grehurlje atelji äs jirtäci." 49 Atunšje eje kari asre la masä ku jäl sur apukat sä svitaskä una ku alt: "Šinji ar puće asta sä fijä kari sä grehurlje jartä?" 50 A jäl u zäs alu mujere: "Änkridala ata ću spasalit. Dući äm putuljalä."

8 Dä pä aje, Isus u mers pä m alćilje varušur šä satur, sä propovjedälaskä šä sä svitaskä dä Hir fälos dä kraljevstva alu Dimizov. Dvanaest (12) ućenikur umbla dä pä jäl, 2 šä šjeva ka mujerilje kari Isus lju oslobodulit däm rov duhur šä däm bićišugur: Marija (kari are däm varuš Magdala, kari u mänat sedam drašj däm je), 3 Ivana (bäšäca alu upravitelj Kuza a jäl are upravitelj pänturu Herod), Suzana, šä mulci alćilje cängäšj. Jelji lji služule ku benijlje šje ave. 4 Mari gärmadä sä akulježe šä lume inka vinje la Isus däm tot varušu. Isus u svätit alor ku uspredbä 5 "Om šje samänä u mers sä seminji sämänca aluj. Šä kum sämänca orikići däm sämancurljelje u kázat pä kalji. Šä sämänca are kälkatä, pä n šje nor vinjit vrabujilje šä lju mänkalji. 6 Šä orikići ur kázat äntri petri šä jelji ur kriskut friš, ali sur uskat kä lji ibize vlagä. 7 Šä orikići sämäncur ur kázat äntřä märšunj šä u kriskut ku jej una, ali lji šäguša märšunji. 8 Šä orikići u kázat pä bun pämänt, šä u kriskut šä u avut sto rändur majmlt." Känd Isus u fost gata ku uspredba u mužjit: "Punjec ureći voj kari avec ureći sä auzäci" 9 Ućenici aluj lor äntribat pä Isus atunšje, šje značale uspredbe. 10 Isus u zäs: "Avovä Dimizov u dopustulitä sä prišjipec tajnurlje dä kraljevstva alu Dimizov, ali alu alci träbä sä sä spužä äm uspredbur; ka kum u zäs prorok Izaija: Äs eje kari sä ujtä ali nu veđi, kari auđi ali nu prišjepi. 11 Aku uspredba značalešći asta: Sämänca äj ka Vorba alu Dimizov. 12 Sämänca kari äj pä kalji, äs ka eje ominj kari auđi Vorba, ali draku u vinji šä lji je vorba ändärät däm suflijilje alor, sä nu potä änkradä sä nu sä spasalaskä. 13 Aje sämänca äntri petri äs la ominj kari auđi Vorba šä u apukä ku fälüşäjä äli nari korjen. Jej änkredü nu dä lungat šä atunšje äm vreme dä äňšjirkalä jej kađi ändärät. 14 Sämänca kari u kázat äntri märšunj šä ka ominji kari auđi Vorba, ali kum vreme fužji jej sä astränzi ku brigurlje äm kust, šä dä gäzđäšje, šä žändur äm kust, šä eje nu adušji bun plod. 15 Ali sämänca kari kađi pä bunä pämänt aje eje ominj kari auđi Vorba šä u cänji äm sufliju bun, jej äs ustrajni šä u adušji bun plod." 16 "Njime nu acäcä lampä sä u pužä däsüp ter ili däsüp pat. Nu, jäl u punji pä svijećnjak äsa toc u vide luminä känd vinji äm nontru 17 atunšje kutotu šje äj aku askuns, šä šje äj pä askuns fäkut, kutotu u jäsä afarä. 18 Daje päzec kum auzäc. Kä šinji ari ju fi dat maj mlut, šä šinji gođe nari njimika, dä la jäl u fi lot čak šä aje carä šje samänä kä ari." 19 Alu Isus u vinjit mumäsa šä fraci sä äľ posjetilaskä pä Isus ali jej nu puće sä vijä apropi dä jäl dä ränd dä gärmadä. 20 Šinjiva u javalit alu Isus: "Mumäta ata šä fraci atej stä afarä ći ašćaptä." 21 Isus lju u zäs: "Mama ame šä fraci amej äs eje kari auđi Vorba alu Dimizov, šä u kustä." 22 Una zä Isus šä ućenici aluj ur tunat äm čamac šä sä mergä pä alta parći dä galilejsko jezero. Isus u zäs: "Hajd pä haje parći!" Äša sur maknulit dä la mal. 23 Ali kum plovule jej, pä Isus lu furat somnu. Atunšje oluja

ku väntu una su släbuzät pä jezero šä jej asre äm opasnost, daje ka karu sä umplje ku apä. 24 Jej ur mers la Isus šä lor skulatulä äm frikä šä mužje: "Domnu, Domnu, noj nji äntupenji!" Äša su skulat šä u zapovjedalit alu väntu šä alu valuvurljelje sä sä putuljaskä. Oluja su putuljit šä are putuljalä. 25 "Hundi vi änkridala?", Isus lju äntribat pä jej. Ali jej asre pljinj dä frikä šä ämiralä, šä u zäs una la alt: "Šinji äj asta čak šä väntu šä valuvurlje äľ punji ureći pä jäl känd zapovjedalešći?" 26 Jej ur plovulit pä n la malu dä Gerasa, kari äj pä alta parći dä Galileja. 27 Kum Isus u pus pišjorilje pä pämänt, ju vinjit dädänenci om däm varuš kari are mar da multä dobä ku drašj äm jäl. Jäl nu purta colji, šä nu kusta äm kasä mar äm grupur. 28 Känd lu väzutulä pä Isus, jäl u mužjit tari šä u kázat dädänenci la jäl šä däm tot graju u mužjit: "Šje gändešć dä la minji, Isuse Fišjoru alu Dimizov, Maj Mari? Ju mä arog la činji sä nu mä mučulešći!" 29 Draku äľ cänje mar multä vremi. Majnti ominji ku lancurlje äľ ljiga šä äľ päze, ali jäl tod daje rupe lancurlje šä draku lu mänat äm pustinjä. Isus u dat zapovjed alu rov duhu sä ješi afarä däm jäl. 30 Isus lu äntribat: "Kum ći čem?" Jäl u zäs: "Legija", daje kä mulc drašj asre äm jäl. 31 Šä jej sur arugat la Isus sä nu lji ěe zapovjed sä mergä äm gropä fär dä dno. (Abyssos g12) 32 Akulo are mari stadä dä poršj šje mänka pä parće dä đal, šä jej sur arugat sä dozvolulaskä sä tunji äm jej, šä Isus lju dazvolulit. 33 Drašji däm omula u fužjit äm gärmadä poršj, šä stada dä poršj ur arljiगतä dä pä đal äm jezero šä akulo sur äntupit. 34 Ominji šje päze stado u skäpat känd u väzut aje, šä jej ur dus hir äm varuš šä äm sat. 35 Šä lume ur vinjit sä vadä šje u fost aje. Känd ur vinjit la Isus, jej ur aflat pä omu šje are ku drašj äm jäl are ämbräkät, šä šäde la pišjorilje alu Isus ku fire säntosä. Šä känd u väzut aje kutotu jej sur änfrikušat. 36 Hej kari ur väzut ur spus kum Isus u oslobodulešći pä omu ku drašj. 37 Ali tota lume däm lok äm Gerasa ur zäs alu Isus sä fugä däm akulo kä asre tari änfrikušac. Isus u tunat äm kar šä gände sä fugä äm napoj. 38 Omu däm kari Isus u mänat afarä däm drašj sä aruga la Isus: "Pot sä fug ku činji?", ali Isus lu mänat šä ju zäs: 39 "Dući äm napoj akasä, šä spunji alu toc kutotu šje Dimizov u fäkut dä činji." Äša u mers akasä šä u širilit äm varuš kutotu šje Isus u fäkut päntru jäl. 40 Gärmadä are akulo sä äľ pozdravalaskä pä Isus känd su äntrosäšä pä alta parći dä jezero, jej toc tari äľ ašćipta pä jäl. 41 Atunšje su pojavalit om kari sä čima Jair voda dä sinagogä. Jäl u vinjit la Isus šä u kázat žos la pišjorilje aluj šä sä aruga la jäl sä vijä la jäl akasä daje kä 42 jedina fata aluj dä dvanaest aj (12) dä bätärmä are pä morći. Isus u mers dä pä Jair känd mulc sä ämpinžje sä fijä dapropi dä jäl. 43 Äm gärmade are mujeri kari kärvarale dvanaest (12) aj šä je u čilitit kutotu šje ave pä doktor ali no aflat pä njime kari ar puće sä u ozdravalaskä. 44 Je u vinjit pä dänapoj šä su apukat pus dä cola alu Isus, šä säňzilje u stat sä kuri. 45 "Šinji u pus mäna pä minji?", u äntribat Isus. Toc zäšje kä nu ur pus. Atunšje Petar u zäs: "Domnu, tu vejs kum sä ämpinži toc ominji la činji!" 46 Isus u zäs: "Šinjiva u pus namjerno mäna pä minji kä äm sämcät pučere kum jašä afarä däm minji." 47 Känd u väzut mujere kä majmlt nu poći cänje äm je, je u vinjit äm nenci trämuränt dä frikä, u kázat äm njence alu Isus šä u spus la toc adäšje u pus mäna pä jäl, šä kum u fost ozdravalitä däm turdatä. 48 Isus u

zäs: "Fato, änkridala ata ću ozdravalit. Dući äm putuljalä!" 49 Känd Isus svite ku mujere, glasniku däm kasa alu vladaru dä sinagogä u vinjit šä u zäs: "Fata ata äj mortä. Nu äl gnjavali pä učitelji!" 50 Känd u auzät Isus aje, jäl u zäs alu Jair: "Nuc fiäj frik! Numa änkredi miäj šä je u kusta!" 51 Känd ur vinjit jej la kasa, Isus nu läsä sä mergä äm nontru ku jäl osim Petar, Ivan, Jakov šä mumäsa šä tatusu alu fate haje. 52 Šä toc äm kasa plänžec šä u žalale, aša jäl u zäs: "Nu plänžec. Je nuj mortä, numa sä kulkat!" 53 Jej äl råde pä Isus, kä jej asre sigurni kä je äj mortä. 54 Isus atunšje u apukatu dä mäna šä däm tot graju u mužijt: "Skoläći kupulu amnjov!" 55 Šä duhu alji su äntorsäsä šä je su skulat däm turdatä. Isus u dat zapovjed atunšje sä äj de šjeva sä mänäšji. 56 Roditelj alji asre ämirac a Isus lju purunšjit pä roditelj šä nu spujä alu njime šje u fost.

9 Isus u čimat pä dvanaest apostolur la jäl šä jäl lju dat pućeri šä autoritet pä toc drašj, šä pućeri sä äntremi bićišugur. 2 Atunšje Isus lju mänat afarä šä sä proglasalaskä kraljevstva alu Dimizov šä sä ozdravalaskä pä bićež. 3 Isus lju zäs alor: "Nu loc njimika ku voj pä kalje avosträ, njiš botä, njiš taškä, njiš mänkari, njiš banj. Njime sä nu je maj una kämašä ku jäl. 4 Äm kari gode kasa märžjec, fijec akulo pän šje nu fužjec däm varuš. 5 Hundí gode nu vä punji ureći, fužjec däm ala varuš šä äm znak dä upozorenje kä äl laš la sudbina aluj, skutäräčävä prašina dä pä pišjori." 6 Aša jej sur lot afarä sä mergä däm sat äm sat sä propovjedalaskä Hir fälös šä ozdravalaskä pä bićež pä hundi god meržji. 7 Vldar Herod u auzät dä kutotu šje Isus u fäkut, šä are zäbunjit kä orikic zäšje kä Ivan Krstitelj u uskrnulit däm morc. 8 Šä orikic zäšje kä prorok Ilija su arätat pä pämänt känd alci gände kä unu prorok dä känva u vinjit äm kust. 9 Ali Herod u zäs: "Ju am tijet kapu alu Ivan, ali šinji äj omusta dä kari aud dästafele vori?" Jäl da be šćipta sä vadä pä Isus. 10 Känd sor äntors apostoli ur spus alu Isus kutotu šje ur fäkut. Atunšje Isus lju dus pä lok pustulot apropi dä varuš Betsaida. 11 Lume ur saznalit šä ur sljedilit pä Isus. Aša lju apukat la jäl šä lju spus dä kraljevstva alu Dimizov šä u ozdravalit pä eje kari asre bićež. 12 Mar kiträ dä sara Dvanaest apostolur ur vinjit la Isus šä ur zäs: "Mänä pä lumi ändärät, aša sä mergä sä äš afliji lok dä kulkat šä dä mänkat kä noj šćenj äm pustinj äjišje." 13 Isus lju zäs: "Voj dädecälji šjeva dä mänkat." Jej ur äntors vorba: "Noj avenj čar pet darabur dä pitä šä doj pešć. Noj sängur sä märženj šä sä kumpäränj mänkari dä totä lumesta?" 14 Jej ur umärat hundiva pet hiljada dä bärbec, Isus u zäs alu učenci aluj: "Punjecälji sä šadä äm grupur po pedeset lumi sä šadä una." 15 Šä apostoli ur fäkut kum lju zäs, lju pus pä toc sä šadä žjos. 16 Atunšje Isus u lot pet dárabur dä pitä šä doj dárabur dä pešć šä su ujtat sus äm nor, Isus u blagoslovilit šä u ruptä äm dáräbelji, atunšje u dat alu učenci aluj sä pujä dädänenci alu lumi. 17 Šä jej toc ur mänkat šä asre sätulj. Šä jej ur akuljes dvanaest košarur dä dáräbelji šje ur rāmas. 18 Undatä känd su äntors Isus pum parći sä sä aroži, učenci asre ku jäl šä Isus u äntribat: "Šje zäšji lume šinji mes ju?" 19 Jej ur äntors vorba: "Ivan šje Bučazä, makar orikic zäšji Ilija prorok a hejelanc kä ješć prorok dä känva kari u uskrnulit däm morc." 20 Isus u äntribat: "A voj? Šje zäšjec voj, šinji mes ju?" Petar u äntors vorba: "Tu ješć Krist kari äj

mänat dä la Dimizov!" 21 Isus u dat atunšje zapovjed mari, šje lji branale sä spujä asta alu šjinjiva kä jäl äj Mesija. 22 Atunšje Isus u zäs: "Ju, Fišjoru alu Omuluj trábä sä päc mulći patnjur. Bätärnji kari äš glavni äntri židovur, mari popur šä učitelju dä zakonu alu Mojsije mu odbacali. Jej mur amurä, a ju treći zuä uj uskrsnuli." 23 Atunšje Isus u zäs alu toc: "Dakä šinjiva gändešći sä mä sljedälaskä pä minji, elši trábä sä odbijalaskä sä kušći dä pä žändurlje aluj, jäl sängur sä äš je krušje aluj totä zua šä sä mä sljedälaskä pä minji. 24 Šinji god gändešći sä äš spasalaskä kustuš ala lu perđi do kraja, šä šinji gode su perđi kustuš pänturu minji ala su spasalisä vječno. 25 Šje ari benji om däm aje dakä kapätä celi svet, a jäl äj uništilit ili pärdut? 26 Dakä äj alu šjinjiva rušunji dä minji ili dä vorbilje amelji, šä ju Fišjoru alu Omuluj ju fi rušänji dä ala om, känd uj vinji äm slava aluj, äm slava alu tatusu šä äm slava alu svānc andeji. 27 Anume ju zäk, äš orikic kari stä ajišje kari nor muri majnti dä šje nor vide kraljevstva alu Dimizov." 28 Hundiva osam zälji dä pä ešće svatur Isus u lot pä Petar, Ivan šä pä Jakov ku jäl, šä u mers sus pä dal sä sä aroži. 29 Atunšje kum sä aruga, ubrazu aluj u šćimbat tari, šä colijlje aluj sur šćimbat am alb dä svitläze. 30 Doj ominj su pojavalit, svite ku Isus. Eje asre Mojsije šä prorok Ilija. 31 Jej su arätat äm slavä šä jej svite dä morći aluj šje u fi äm Jeruzalem. 32 Pä Petar šä pä urtašji aluj lju furat somnu ali jej sur skulat šä lor väzut pä Isus äm slava aluj ku doj ominj šje stäće ku Isus. 33 Känd jej fužje, Petar u zäs alu Isus: "Domnu, anovä nji benji ajiše! Lasä fäšjenj tri koljibur: unu pänturu činji, šä unu pänturu Mojsije šä unu pänturu prorok Ilija." Jäl nu šćije šje svitešći, sämäna kä bulunzešći. 34 Šä känd Petar svite, oblak u vinjit dasupra pä Petar šä pä urtašji aluj šä jej su änfrikušat. 35 Atunšje su äuzät graj däm oblak: "Asta äj Fišjoru amnjov, ju lam izabralit! Punjec ureći la jäl!" 36 Känd graju su auzät, Isus are sängur. Učenci ur täkut šä nor spus alu njime šje ur väzut. 37 Hajelantä zä Isus šä učenci aluj ur vinjit žjos dä pä dal šä äl ašćipta gärmadä dä lumi. 38 Äm gärmade are om kari mužje: "Učitelju, ju mä arog, ujtäći pä fišjorum daje kä jäl äj jedini kupilu amnjov! 39 Ujtäći, duh äl napadalešći šä jäl däm turdatä cäpä, äš skutärä äm gärčur šä fašji spumi la gurä šä dabe fužji dä la jäl, ku mukä äm äš baći. 40 Ju mam arugat la učenci atej kari as re ku noj dakä ar puće jej sä mäjä pä draku afarä ali jej nu puće." 41 Isus u äntors vorba: "O voj nevjernä šä ubraznikä generacijä! Kitä dobä trábä sä fjuv ku voj? Kitä dobä trábä sä vä trpälesk? Adäl pä fišjoruc ajiše!" 42 Känd kupilula u vinjit la Isus, draku lu värljit žjos šä äl skutura am gärčur. Isus lu mužijt pä duhu rov šä pä kupilu lu ozdravalit, šä äm napoj lu dat la tatusu. 43 Jej asre toc ämirac la autoritetu aluj šä kit äj dä mari Dimizov. Atunšje känd inka toc sä ämira šje u fäkut, Isus u svätit ku učenci aluj: 44 "Zapamtalecä vorbilješće, šä ängändecävä dä jelji." Isus u zäs: "Ju, Fišjoru alu Omuluj uj fi dat äm mänjilje alu omuluj." 45 Jej nor prišjiput šje u gändit jäl ku aje sä zäkä. Znaćenje are askunsä dä la jej, a alor lji are frikä sä äl äntrebi pä jäl dä aje. 46 Učenci su apukat sä raspravjalaskä šinji däm jej ar puće sä fiäj maj mari. 47 Isus lji šćije gändu äm suflijčilje alor atunšje Isus u lot pä kupil mik šä lu pus lāngä jäl 48 atunšje lju zäs: "Šinji gode apukä pä kupilusta mik äm numilje amnjov apukä pä minji. Šä šinji gode apukä pä minji, apukä isto šä pä ala kari mu mänat.

Daje kã maj mik ãntri voj ãj maj mari." 49 Ivan u zãs: "Domnu noj anj vãzut pã unu om kari ãm numilje atov mãnã drašj afarã dãm ominj šã noj anj zãs sã nu fakã aje, daje kã jãl nu ãj unu dãm noj." 50 Isus u zãs aluj: "Nu ãj branalec, kã šinji gođe nuj protiv dã voj, ãj dã voj." 51 Vreme are apropi kãnd Isus trãbuje sã fiãj dus napoj ãm nor, atunšje tari su odlučulit sã mergã ãm Jeruzalem. 52 Isus u mãnãt glasnišj ãm nenci la jãl a jej ur vinjit ãm unu sat ãm Samarija sã pripremalaskã lok pãntru jãl. 53 Ali lume akulo nu lu apukat ãm benji, daje kã are pã kalje dã Jeruzalem. 54 Kãnd ur vãzut učenici Jakov šã Ivan ur ãntribat: "Domnu, gãndešc sã čimãnj fok dãm nor sã lji uništãlaskã?" 55 Isus u ãntors la jej šã lju fãkut dã njimika pã Jakov šã pã Ivan. 56 Šã jej ur mers ãm altu sat. 57 Kum mãržje Isus šã učenici pã kalji, šjeva ka omu u zãs alu Isus: "Ju uj meržji ku činji hundi god v meržji šã tu!" 58 Isus u zãs: "Lisicurlje ari sklonište šã vrãbujilje ari gnjezdurlje alor, ali Ju Fišjoru alu Omuluj nam lok hundi sã ãm puãj kapu." 59 Isus alu altuje u zãs: "Sljedilešci mã!" Omu u zãs: "Domnje, lasã mã eliši sã mã dukã sã ãngrop pã tata amnjov." 60 Isus u zãs aluj: "Lasã pã morc sã ãš ãngropi pã morc, ali tu dući šã propovjedalešci kraljevstva alu Dimizov!" 61 Akulo are inka unu om kari zãšje: "Ju čuj sljedili pã činji, Domnu ali eliši lasã mã sã mã pozdravalesk ku toc akasã." 62 Šã Isus ju ãntors vorba: "Njime kari punji mãna pã plug šã sã ujã ãm napoj dã pã jãl, nuj bun dã kraljevstva alu Dimizov."

10 Dã pã ešce stvarur Domnu u odredilit sedamdeset doj učenikur šã lju mãnãt ãm nenci, doj pã doj la tot varušu šã lok la kari jãl isto ašcipta sã mergã. 2 Isus u zãs alor: "Žetva ãj mari ali pucãnj ãs lukroj, dãm ala rãnd arogãci la stãpãnu dã žetva sã mãji maj mulc lukroj ãm polja aluj. 3 Aku dući ali punji ureći. Ju vã mãj pã voj ka pã birkã mikã ãntri lup! 4 Nu loc ku voj đibularuš ili taškã ili cipiliš, šã nu sta dã lungat ãm svat ku ominji pã kalji sã nu zgubec vreme. 5 Eliši stvar šje trãbã sã zãšjec kãnd vinjec la kasa ãj: 'Putuljalã fiãj la kasasta!' 6 Dakã om kari gãndešci putuljalã kustã ãm kase putuljala u fi ku jãl, ali dakã nu, putuljala u vinji ãm napoj la voj. 7 Rãmãnji ãm aje ista kasa, mãnãnkã šã be šje ari jej, kã lukroju ãj vredan dã šje u lukrat. Nu vã selilec dãm una kasa ãm alta. 8 Dakã mãržjec ãm bilo kari varuš šã jej vã apukã ãm benji voj mãnãc šje vã punji dãdãnenći 9 šã ozdravalecã pã bičež kari ar fi akulo, šã spunjecãlji kã Kraljevstva alu Dimizov ãj apropi. 10 Ali dãkã vinjec ãm varuš hundi nu vã apukã, atunšje dušjecãvã pã ulicir šã zãšjec: 11 Čak šã prašina dãm varušu avostru kari su apukat pã pišjorilje anoštri, brisãlec dã pã noj, protiv dã voj! Ali šã voj ac trãbujã šã šcijec kã kraljevstva alu Dimizov ãj apropi. 12 Ju vã zãk kã pã zuve dã sudulalã u fi maj ušuri lu varušu Sodoma dã kitã dã varušu." 13 Isus u zãs: "Jao avovã ominjlor dãm Korazine! Jao avovã ominjlor dãm Betsaido! Kã sã ví fost dastafel čudo ãm varuš Tira šã am Sidon ka kum su dogodulit la voj ãm varušu avostru, jej dã kãnva sar vi ãnkãjit, šãzut ãm colji dã kecã, šã ãm šjinuša znak dã ãnkãjalã. 14 Anume ãm zuve dã sudulalã Tira šã Sidonija maj benji ur trešji dã tu! 15 Šã voj ominji dãm Kafarnaum! Pãnãm nor voj vic rãđika? ãm podzemlje vic fi arunkac. (Hades g86) 16 Šinji gođe auđi pã voj, mã auđi pã minji, a šinji odbacalešci pã voj, pã minji odbacalešci, šã šinji gođe odbacalešci pã minji, odbacalešci pã

Dimizov kari mu mãnãt!" 17 Sedamdeset doj učenikur su ãntors ku fãlušãjã. Jej ur zãs: "O Domnje, čak šã drašji nji punji ureći ãm numilje atov." 18 Jãl lju zãs alor: "Ju mã ujãtam la Sotona kum kađi ka munje dãm nor. 19 Aku punjec ureći! Ju vam dat autoritet sã kãlkãc pã šarpi šã pã škorponiur šã ku kutotu pučere pã sãla dã dužmanj, šã njimik nu vic pãcã rov. 20 Tot daje nac trãbujã sã vã ãnfãlušãc kã duhovur vã punji ureći. Fijec fãloš la aje kã numilje avoštri ãs krišã ãm nor." 21 ãm Ala šas Isus su ãnfãlušãt ãm Duhu svãnt šã u zãs: "Tata, Domnu pã pãmãnt šã pã nor, ju dov hvalã cijã daje kã tu aj askuns ešce dã la mãrdoj šã dã la pãršjipuc, šã aj arãtat alu hej 'mišj' pã pãmãnt. Da, Tata, cijã asta cã sã veđi." 22 Šã Isus u zãs: "Kutotu mu fost dat ãm povjerenje dã la Tata amnjov. Njime nu kunošci pã Fišjoru šã njime nu kunošci pã Tata, numa Fišjoru kunošci, šã alu heje kari Fišjoru gãndešci u kunošci pã Tata." 23 Atunšje kãnd are jej sãngur, Isus su ãntors la učenici aluj šã u zãs: "Blago avovã kã oči avoštri asta veđi! 24 Sigurno mulc prorož šã kraljur dã kãnva gãnde sã vadã stvarurlje kari voj videc, ali jej no putut sã vadã, šã sã audã šje voj ac auzãt, ali nor auzãt." 25 Šjeva ka učitelju dã zakonu alu Mojsije su skulat, šã ãl iskušulaskã pã Isus šã lu ãntribat: "Učitelju šje trãbã sã fakã sã kapãt kust dã erikeš? Kum ãl pot kãpãta?" (aitonios g166) 26 "Šje zãšji zakonu alu Mojsije? Kum prišjep aje?" 27 U ãntors vorba: "Plašã pã Domnu Dimizovu ku tot suflijtu atov, ku duša ata, ku pučere, šã ku kutotu gãndu atov, pã susjedu atov kã pã činji sãngur!" 28 Isus u zãs aluj: "Benji aj zãs, aša fã šã vi kusta." 29 Ali kum gãnde sã areći kã ãj pravedan, lu ãntribat pã Isus: "Ali šinji ãj susjedu amnjov?" 30 Isus u zãs: "Are om kari are pã kalji dã Jeruzalem, are sus ãm varuš Jerihon kari are žjos u fost pljačkalit šã lãpãdat, bãtut pã morći dã la pljačkaš šã lãsat pã drik. 31 Popa dã židov slučãjno mãržje pã kalje šã kãnd lu vãzut, u fužjit pã lãngã jãl numa pã alta parći. 32 Isto aša Levit, pomočniku alu popa u vinjit isto pã kalje haje. Kãnd u vinjit pã lokula šã lu vãzut, isto u mers pã alta parći dã kalji. 33 Napokon Samaritanac kum mãržje pã kalji u vinjit pã lãngã jãl šã kãnd lu vãzut lu apukat mila dã jãl. 34 Jãl u mers la jãl u vãrsat uloj šã vin, šã ju ãnvãlit ranurlje. Atunšje lu pus pã magari šã lu dus ãm fugadov aša su brinulit dã jãl. 35 Odma hajelantã diminjãcã kum fužje ju dat lu gazda dã kasa šjeva ka banji šã u zãs: 'Je sama dã jãl, šã dakã asta nu u fi dãstul banj, dã kutotu šje u čilti, ju cuj plãči razlika kãnd mã ãntorkã ãm napoj.' 36 Dã pã gandala ata šje gãndešc kari dãm ešce tri su arãtat ka susjedu alu omusta kari u fost pljačkalit šjinji maj benji u ažutat?" 37 Jãl u ãntors vorba: "Ala pã kari lu apukat mila dã jãl." Atunšje Isus ju zãs aluj: "Dući šã fã šã tu isto ka jãl." 38 Kum ur mers maj menkulo, Isus u vinjit ãm unu sat hundi are mujeri šje sã čima Marta kari lu apukat pã jãl ãm kasa alji. 39 Marta ave sorã šje sã čima Marija kari u šãzut la pišjorilje alu Domnu šã punje ureći la kutotu šje jãl svite. 40 Ali Marta are ãm brigur dã kutotu šje trãbã sã fakã. Aša u vinjit la Isus šã ju zãs: "Nu či dori Domnu, kã sora ame mu lãsat pã minji sãngur kutotu sã poslužulesk? Šjeva zãj sã vijã sã ãm ažući." 41 Domnu ju zãs: "Marta, Marta, tu či brinulešc šã či uznemirilešc dã mulci stvarur. 42 U biti numa una stvar trãbujã, šã Marija maj benji u akuljes, šã aje no fi lotã dã la je."

11 Undatã kãnd Isus u fost gata ku molitva, unu dãm učenici aluj u vinjit la jãl šã ju zãs: "Domnu, ãnvaçãnji sã nji arugãnj, kum ãnvaça Ivan Krstiteľ pã učenici aluj." **2** Isus lju zãs alor: "Kãnd vã arugãc zãšjec: 'Tata, la sã fiã svãnt numilje atov, la sã vijã kraljevstva ata, ka kum ãj pã nor la sã fiã pã pãmãnt!' **3** Pita anostrã kari ãj ãm totã zã, dã nji astãs. **4** Šã jartãnji grehurlje anostrã, ka kum voj jartãnj alu eje kari grešilešci protiv dã noj. Nu nji da sã kãdenj ãm ãnšjirkalur." **5** Isus u zãs alor: "Haj sã zãšjenj kã avec urtak la kari mãržjec ãm miržuku dã nopci šã ãj zãšjec: 'Urtaku amnjov, dãm keçinji tri dãrubar dã pitã. **6** Urtaku u vinjit dã pã kalji la minji, šã nam šje šã ãj puj dãdãnenenci.' **7** A jãl ãm nontru aj zãšji: 'O nu mã gnjaval! Uša ãj mar ãnkujetã, kupijji amej šã ju ãšçenj ãm pat, šã jednostavno, nu mã pot skula sã ac dov pitã.' **8** Ju vã zãk: šã dakã nu u meržji daje kã ãs urtašji, u fašji aje sã nu sã rušunji. **9** Šã ju vã zãk: Arugãcãvã, šã vu fi dat! Kutãc, šã vic aflã! Kukurjec, šã vu fi dãsvkut. **10** Kã šjinji gođ sã arogã, kapãtã! Kari kotã, aflã! A šjinji gođ kukunješci aluje ju su dãsvãšji. **11** Kari ãj tata ãntri voj: kãnd kupilu šjeri pešci dali ãm lok dã pešci dã šarpi? **12** Ili kãnd šjeri sã ãj ãe škorpion ãm lok dã ov? **13** Dakã voj grešni ominj šçejec sã dãdec bunji stvarur alu kupijji avostrã, kit maj mult vu da Tata avostru dãm nor Duh Svãnt alu lor kari ãl ãntrabã!" **14** Isus undatã u vãrljit afarã pã unu drak kari are mut, šã kãnd u fost drakula vãrljit afarã dãm ala om kari are mut, puçe sã svitaskã, šã alçilje ominji kari u vãzut aje asre ãmirac. **15** A orikic dãm jej u zãs: "Jãl u vãrljit afarã pã drašj afarã ku ažutala alu Beelzebul princu dã demonur!" **16** Akulo asre alci kari ãnšjirka pã Isus, šã jej u šjirut znak dãm nor šã ãe. **17** Ali Isus šçije gãndurlje alor, šã lju zãs: "Totã kraljevstva kari sã borulešci una ku alt, jej ur uništiti kraljevstva alor. Dakã familija una ku alt sã borulešci, jej šur uništiti familija alor. **18** Dakã Sotona sã borulešci protiv dã jãl sãngur, kum kraljevstvo aluj su cãnje?, šje rãmãnje dãm kraljevstva aluj? Kum voj zãšjec kã ju vãrljesk afarã pã drašji dãm lume ku ažutala alu Beelzebul. **19** Ali dakã ju vãrljesk pã drašji afarã dãm lumi ku ažutala alu Beelzebul, atunšje učenici avostrã vãrlješci isto afarã pã drašj ku ažutalã alu Beelzebul? Jej sãngur u dokazali kã nus toçni. **20** Ali dakã ju mãj pã drašji afarã ku žejtu alu Dimizov, atunšje u vinjit kraljevstva alu Dimizov la voj. **21** Kãnd om bãlour ãj naoružan šã pãžešci kasa hundi kustã, atunšje pãmãntu aluj ãj sigurnã. **22** Ali kãnd bãlour om ãl napadalešci šã ãl mãnãnkã ku bãtaje, ãj je oružje dã kari ovisilešci, šã ãj ãmparcã šje u furat dã la slab om. **23** Kari nu ãj ku minji, ala ãj protiv dã minji šã šjinji gođe nu akulježi ku minji, ala rãšãpã. **24** Pã lok fãr dã apã rov duhu fužji afarã dãm om, sã lutulaskã šã sã koçi lok sã sã odmaralskã. Dakã nu aflã nijš šjefãlj lok, zãšji: 'Ju uj meržji ãm napoj ãm kasa ame dãm ala om hundi ãm fužjit.' **25** Kãnd draku u vinjit ãm napoj u aflat kã aje kasa ãj čistilitã, šã mãturatã. **26** Atunšje meržji šã adušji maj šapçi rov duhur maj rej dã jãl sãngur, šã jej u vinji napoj ãm om šã kustã akulo. Aša alu omula are tari urãt dã kit dãm elši." **27** Kum Isus svite, mujeri ãm gãrmadã dã ominj u mužitj tari dãm tot graju šã su apukat sã svitaskã: "Blagoslovilitã ãj aje kari çu purtat ãm injimã, kari çu rãnjit šã çu pãzãt!" **28** Isus u ãntors vorba: "Anume, ali maj blagoslovilitã ãs eje kari auđi vorba alu Dimizov šã u cãnji!" **29** Kãnd u vinjit tari mulc ominj akulo, Isus

su apukat sã svitaskã: "Voj ominj kari kustãc ãm asta vreme, voj šçec rej ominj. Kotã znak, ali nijšji šjefãlj altu znak no fi dat ka kum u fãkut Dimizov çudo pãntru prorok Jona. **30** Šje su dogodulit alu Jona aje are znak alu Ninivljanur kari kusta ãm varuš Niniva, kã Dimizov lu mãnat. Aša šje mu su dogoduli, ju uj fi znak kã pã minji, Fišjoru alu Om kari Dimizov u mãnat alu asta narod. **31** Pã zuva kãnd Dimizov u suduli, kraljica kari dã kãnva vladale pã pãmãnt dã jug ãm Seba, su rãdika una šã je u suduli pã heje kari kustã astãs. Je u vinjit dã pã kraju dã svijet, sã slušulaskã pã Car Salomon kari are tari mudar. A aišje ãj šjinjiva maj mari dã Salomon a voj nu gãndec sã punjec ureçi! **32** ãm zuva kãnd Dimizov u suduli, ominji kari kusta ãm varuš Niniva su rãdika šã ljur suduli ominji kari aku kustã, kã jej nu sur ãnkãjit kãnd Jona lji propovijedale. A ajišje ãj šjinjiva maj mari dã kit Jona a voj nu vac pokajalit!" **33** Isus svitešci: "Njime nu acãcã lampã šã atunšje u punji pã lok hundi nu sã vedã ili dãsup košarã. Nu, jãl u punji ãm svijeçnjak aša toc u vide luminã kãnd vinji ãm nontru. **34** Oçu ãj ka lampã alu telã. Dakã oçu atov ãj sãnãtos, atunšje tela ata ãntragã u fi ãm luminã, ali kãnd ci oçu biçag, tela ata ãntragã ãj ãm ãntunjerik. **35** Bagã sama da aje šje smatralešc kã ãj luminã ãm çinji sã nu fiã fãr dã luminã." **36** Dakã ãj ãntragã tela ata ãm luminã, nijš unu dio dã telã nu ãj ãm ãntunjerik, atunšje ãj kutotu ãm luminã, ka kum çar svitãže lumina ata. **37** Kãnd Isus u svãtit, unu farizej lu çimat sã mãnãnšji la jãl akasã. Isus u mers, šã u lot lok la masã. **38** Kãnd farizeju u vãzut kã nu šu spãlat mãnjilje majnti ka kum ãj obiçaj alu židov, su apukat sã mãnãnšji a farizeju su zaçudulit. **39** Ali Domnu Isus ju zãs: "Aku voj farizeji pã dã nã afarã cãnjec klijštaru šã teru çišç, ali pã dã nontru voj šçec pljinj dã pulkuçalã šã relji. **40** Voj fãr dã fir! Nuj Dimizov kari u stvorulit vanjština, u stvorulit šã nutrina? **41** Maj benj dãdec milostinja avostrã dãm tot suflijtu alu heje kari lji potrebno šje voj avec, atunšje vu fi kutotu čist. **42** Ali jao avovã farizejilor! Kã voj tari vã trudulec sã dãdec desetina dãm tot zaçinurlje šã povrçur alu Dimizov, a nu bãgãc sama dã pravdã šã ljubav alu Dimizov. Una trãbã sã fašjec, a hajelantã sã nu propustulešc. **43** Ali jao avovã, farizejilor! Kã voj plãšjec lokurlje glavã pã sastankur ãm sinagogã, šã pozdravalalã ku poštovanje ãm varuš pã trgur. **44** Jao avovã, kã voj šçec ka askunsã gropã pã kari ominji umblã a nu šçijã kã obredno sã atunšje neçisti." **45** A unu dãm učitelj dã zakonu alu Mojsije u zãs alu Isus: "Uçitelju, kãnd svitešc aša, tu nji vredãlešc šã pã noj." **46** Isus u zãs: "Jao šã avovã učitelji dã zakonu alu Mojsije, kã punjec pã ominj maj mult teret dã pravilurlje alu vjera dã kit šje poçi om purta, a voj nu gãndec nijš ku žježjitu mik sã ažutãc dã teretula sã dukã. **47** Jao avovã! Kã voj gradalec spomenikur pã gropã alu proroci šã gãndec kã ku aje fišjec benji, a preci avostrã lju amurãt. **48** Aša voj svedoçulec šã vã slagalec ku djela alu preci avostrã. Jej lju amurãt, a voj nastavalec ku lukru alor kãnd gradalec spomenikur. **49** Dimizov ãm mudrostu aluj u zãs: 'Ju uj mãna pã prorokur šã pã apostolur šã orikic dãm jej ur fi amurãc a alci u fi progonulic.' **50** Daje dã la asta generacijã u fi tražalitã sãnzilje dã la toc proroci kari u fost vãrsatã dãm elši dã kãnd su stvorulit svetu: **51** su apuka dã la sãnzilje alu Abel pãnã la sãnzilje alu Zaharija, kari u fost amurãt ãntri žrtvenik šã ãm svetinja dã Hram. Ju vã zãk: 'Kã

kutotu asta u fi tražalit dā la asta generacijā! 52 Jaov avovā učitelji dā zakonu alu Mojsijel! Daje kā voj ac lot āndārāt čejilje dā kraljevstva alu Dimizov. Voj sāngur nac mers ām nontru šā ac sprečilit pā alci sā tunji ām nontru kānd gānde.” 53 Dā pā šje u fužit Isus dā pā lokula, učitelji dā zakonu alu Mojsije šā farizeji sur āngāndit sā mergā dā pā jāl sā āl ispitivāskā. 54 Gānde sā āl apuši pā Isus ām zamkā šje ar puče sā zākā protiv dā jāl numa sā āl dukā pā sud.

12 Aša mulc ominj su sakupilit dā mar kālka una pā alt kic as re pā lānga Isus. Ali Isus elši u zās alu učenici aluj: “Loc sama dā kvascu alu farizej! Ala kvas āj licemjerje. 2 Njimika nuj akupirit šje no fi dāskupirit, nijiš una tajnā kari no fi ščutā. 3 Aša dakā ac zās šjeva ām tunjerik su šci ām luminā, šā dakā ac špunijit šjeva ām soba avostrā aje isto u fi mužit pā krovur dā kās.” 4 Isus u zās: “Urtašji amej lasāčāmā sā vā zāk, nu vā fijā frikā dā eje kari numa vā poči amurā tela šā nu poči njimika sā vā fakā. 5 Ju vuj zāšji dā šjinji trābā sā vā fijā frikā. Fijā vā frikā dā Dimizov kari poči sā amori, atunšje vā poči vārliji ām pakao. Da anume, dā jāl vā trābā sā vā fijā frikā. (Geenna 91067) 6 Nus šinšj (5) vrābuj vānduci dā doj banj? Dimizov nu mujtā pā njime. 7 A avovā čak šā pāru pā kap vi umārat. Nu vā fijā frikā! Voj ščec maj vredni dā gārmadā dā vrābuj.” 8 Isus u zās: “Šjinji god pā pāmānt mu priznali pā minji ām nence alu ominj, Ju Fišjoru Omuluj isto u priznali pā jāl ām nence lu anđelji alu Dimizov. 9 Ala kari pā minji nu mu priznali pā pāmānt ju muj odreknu dā jāl la anđelji alu Dimizov. 10 Dakā bilo šjinji svitešči vorba protiv dā minji Fišjoru Omuluj aluje poči fi jirtat; ali dakā šjinjiva svitešči mišjunj dā Duhu Svānt, grehula no fi jirtat. 11 Dakā vu aduši la sud ām sinagogur šā la poglavicur šā vladarur, nu vā brigalec kum šā ku šje muj branali, ili šje sā zāk. 12 Kānd u vinji vreme, Duhu Svānt ću ānvāca šje trābā sā zāšj.” 13 Unu dām ominj ām gārmadā u zās alu Isus: “Učitelju zā alu fracilje amnoj sā sā āmperci ku minji šje anj kāpātāt.” 14 Isus u odbilit šā zāšje: “Omulji, šjinji mu pus pā minji dā sudac, sā āmpārc āntri voj doj?” 15 Atunšje kānd u svātit alu toc kutotu, Isus u zās: “Bāgāc sama šā pāzāčāvā dā pulkučāl! Dakā šjinjiva ari mult, tod daje kustu aluj nuj siguran bez obzira kā ari kutotu.” 16 Isus u spus maj una usporedbā: “Are akulo om gāzdkar fār dā firī kari ave tālek šā tālekula u adus mult plod. 17 Šā jāl šu zās sāngur aluj: ‘Šje sā fak kā nam dāstul lok sā puj āndārāt šje mu kriskut?’ 18 Atunšje, jāl u zās: ‘Aša u fajši: Ju uj rāstuna skladišturlje amelji šā u jgradali maj mari, dāstul dā mari sā spremālesk kutotu šje mu kriskut.’ 19 Šā ju muj zāšji alu duša ame: ‘Aj mulci bunji stvarur aku, šā dā mulc ej šje ur vinji. Odmoruleščići, mānānkā šā be, šā ānfulušeščići!’ 20 Ali Dimizov ju zās aluj: ‘Tu omulje fār dā firī! Mar ām asta nopci u šjire duša ata. Atunšje šjinji u ave korist dām stvarurlje šje caj pus āndārāt?’ 21 Aša pāce omu kari āš akulježi gāzdāšjiilje pāntru jāl sāngur, a nu su gāzdašjit ām oči alu Dimizov.” 22 Kapu u zās Isus alu učenici: “Daje vā zāk: voj nu trābā sā vā brigalec, dā kustu avostru, šā sā fijec ām brigur šje vic mānka, ili sā vā brinulec ām šje vic āmbrāka. 23 Daje kā kustu āj maj vrednā dā kit mānkare, šā tela maj mult dā kit colu. 24 Numa ujtāčāvā la gāgārašč. Jej njišj nu samānā, njišj nu akulježi. Jelji nari skladište ili šupā, šā tod daje Dimizov lji rānješči. Nu ščec voj

maj vredni dā vraburjrljelje? 25 Poči šjinjiva dām voj ku brigurlje produžili kustu? 26 Dakā, nu pučec sā fāšjec niti maj mākāčelji, adāšje ščec ām brigur dā kutotu ostalo? 27 Numa ujtāčāvā la flor ām telek! Jelji niti sā trudulešči niti fajši colji alu ju vā zāk, kā njiš Car Salomon ām gāzdāšije alor nu are āmbrākat aša māndru ka florurlje ām telek. 28 Ali dakā Dimizov dā dastafel māndremi alu jarbā kari kustā astās, šā sā bagā ām fok, kit atunšje maj mult u da jāl avovā. O voj avec mikā ānkridalā! 29 Dām ala rānd nu vā gāndec šje vic mānka šā šje vic be. Nu vā uznemirilec! 30 Dā kutotu aje sā brinulešči ominj fār dā Dimizov. Āngāndecāvā kā Tata avostru dām nor šciāj šje vā trābā. 31 Šā anume tražalec kraljevstva alu Dimizov elši šā kutotu ostalo vu fi dat. 32 O mikā stadā, nuc fijā frikā, kā Tata avostru sā ānfālušešči sā vā apuši ām kraljevstva aluj. 33 Vindec kutotu šje avec šā dādec alu sārāšj. Aša adunāčāvā tāšč kari nu su puče rupi, šā gāzdāšijā sā vā fijā ām nor kari nu propadalešči, hundī lotri nor puče vinji, niti gāndašji sā mānāšji! 34 Daje kā suflijčilje avoštri u fi hundī āj blago avostru.” 35 Isus u zās alu učenici: “Fijec spremni dā lukru, la šā fijec opremilicā šā ām mājilje avoštri lasā fijā luminijilje acācaći. 36 Aša u fi ka slugurlje kari u aščiptat pā gospodaru aluj sā sā āntorkā dā pā nuntā, spremni sā āj dāsvākā kum u kukunji pā ušā. 37 Māndremi alu eje slugur kari u fi skulac, kānd u vinji gospodaru! Anume ju vā zāk: Domnu šu punji sāngur kintrinca sā lji služulaskā šā lju punji sā šadā la masā šā lju dvoruli. 38 Šā kānd u vinji gospodaru ām mirzuku dā nopci ili dāspru zua šā lju afla aša, māndremi u fi alu ala slugur! 39 Slušulecāmā dā asta: ka sā šciāj gazda ām kari šas u vinji lotru, jāl ar pāzā šā nar lāsa sā āj fijā provalalit ām kasā. 40 Voj isto trābā sā fijec spremni, kā ju Fišjoru Omuluj u vinji ām vreme kānd nu čī nadali.” 41 Petar atunšje lu āntribat pā jāl: “Domnu spuj tu asta usporedbā pāntru noj učenici, ili āj pāntru toc?” 42 Isus u zās: “Šinji āj ala vjernā šā kufiri upravitelj kari āl postavalešči dā gospodar pā kasa, šā ām pravā vremi u da mānkari alu toc ām kasa? 43 Māndremi alu ala sluga kari kānd u vinji gospodaru, u fajši aša. 44 Dā anume, ju vā spuj kā gospodaru u odredilit alu ala sluga sā vodulaskā ku kutotu imanje kari ari. 45 Ali dakā sluga šar zāšji ām suflijuš: ‘Gospodar, nu su āntoršji aša pāfriš’, šā atunšje sā apuši sā batā pā slugur šā sā be, mānāšji šā sā ambečī? 46 Atunšje u vinji gospodaru alu sluga ām šjas kari nu šcijec. Šā atunšje fārd dā milost lu kaznali, ju da sudbinā ku alci una kari nus vjerni. 47 Sluga kari šciāj šje gāndešči gospodaru, šā dakā nu fajši sā nu sā pripremilešči dā dolasku aluj, jāl u kāpāta mulci luvalur. 48 Ali dakā sluga nu šciāj voje alu gospodaru, šā fajši šjeva šje zaslužulešči kaznā, atunšje u kāpāta pucānji luvalur. Kā alu toc kari mult u fost dat, mult su aščipta dā la jej, šā alu eje alu kari u fost mult dat ām povjerenje, dā la eje sā maj mult u fi šjirut.” 49 Isus u zās: “Ju am vinjit sā vārljesk fok dā sud pā pāmānt, šā kum aš gāndi sā sā apuši sā ardā! 50 Trābā majnti sā mā bučez ku mukur. Kum mā mučulesk pā šje aje no trešji! 51 Gāndec kā am vinjit sā vā aduk putuljalā pā pāmānt āntri ominj? Nu, ju am adus podjelā! 52 Dā aku maj menkulo ām kasa dā šinšj ominj ur fi āmpārcāc tri u fi pā parče ame šā doj protiv dā tri. 53 Tatusu u fi protiv dā fišjorus, šā fišjoru u fi protiv dā tatusu, mumāsa protiv dā fataš, a fata protiv dā mumāsa, šā

sokra protiv dá njivastaš, šá njivasta protiv dá sokrása." 54 Kum svite alu gármadá, Isus u zás: "Kánd vídec njeđri oblakur ká šá ráđika dá pá more pá zapad, voj odma zášjec: 'Astás u fi ploja', šá voj šćec u pravu. 55 Šá kánd sá apuká sá batá vántu dám pustinja la jug, odma zášjec: 'U fi zuva tari kaldá', šá áj aša. 56 Licemjerilor! Voj šćijec sá čítalec znakurlje pá pámánt šá pá nor. Kum dá nu přišijec šje aku sá dogudulešči! 57 Voj ac trábuji dám hajje avostru sá šćijec šje áj benji. 58 Dáká šćijnjiva či optužulešči pántru dugu kari nac pláčit šá vā gāndešči sá vā aduká la sud, áňšjarká inka pá kalji sá vij la lizigalá majnti dá sud! Ar puće sá či aduká la sudac, sudacu sá či de la ofícir, šá ofíciru či poči bāgá ám čemícá. 59 Ju vā zāk, ká akulo vi trábuji sá rāmáj pán šje no fi pláčit toc banji."

13 Pá aje vřemi orikic dām regija Galileja ur vinjit la Isus šá jur spus dá Galilejci, a Pilat kari are rímski upravitelj u dat zapovjed pá jej šá lji amori kánd jej prinosule žrtvur alu Dimizov ám Hramu alu Jeruzalem. 2 Isus u zás: "Voj gāndec ká Galilejci áš maj grešni dá bilo kari alci Galilejc, numa dām ala rānd ká ur páčāt jej asta? 3 Nu, uopće nu! Šá punjec ureči! Dáká nu vic áňkáj voj toc isto aša vic fi duhovno morc. 4 Šá gāndec voj ká eje osamnaest lumi kari ur fost amurác kánd u kázut tornju alu Siloam asre maj duvinj ominj ám Jeruzalem? 5 Nu, uopće nu! Daká nu vic áňkáj, aša toc vic fi duhovno morc." 6 Isus lji spus asta uspredbā: "Are akulo unu om kari ave sāmānat ám vinograd ljemn dá smokvá šá jál tot vinje šá šá ujtá dáká áj plod pá ljemn ali nu afla njimika. 7 Šá aša u zās alu omula šje lukrá ám gard: 'Ujtáči ájšje! Ká mar tri aj má ujtá pá ljemnusta sá afllu plod šá nikad nu am aflat njimik. Tajál ándārát! Adášje ar čálti pámāntu?' 8 Pá aje, omu šje lukra ám gard u zás: 'Domnu, lasá maj unu aj šá fíjā. Ju uj kapali pá lāngā jál šá uj punji gnoj. 9 Dar atunšje u ave plod. Dáká nu, poc šá ál taj ándārát.'" 10 Pá zua dá sāmāta, Isus áňvāca ám na dá sinagogur. 11 Akulo are mujeri kari patale mar osamnaest ej, dá rov duh áj je kari izazavale bičišug. Je are apljikatá žjos šá nu šá puće uspravali. 12 Isus u skužulitu, šá ju zás: "Mujeru, slobodná ješč dām bičišugu atov." 13 Atunšje Isus u pus mánjilje aluj pá je, šá je dām turdatá su uspravalit šá su apukat sá de hvalá alu Dimizov. 14 Ali zapovjedniku dá sinagogá are mirgiš daje ká Isus u áňtrímatu pá zuva dá sāmāta šá jál su áňtors la eje ominj šá u zás: "Ás šinšj (6) zálji ám una sāmptāmāna hundí trābā sá lukri! Daká gāndec sá fíjec sánátos hajje pá una dām elje zálji, a nu pá sāmāta." 15 A Domnu Isus u zás: "Licemjerilor! Voj fišjec kánd dāzljājec pá vašjilje šá pá mágari avoštri pá zuva dá sāmāta šá lji dušjec la apá? 16 Ali asta mujeri, sāmānca alu Abraham, kari Sotona u cānutu ljiġatá osamnaest ej šá nar ave pravo sá fíjā dizljġatá dām ala rānd ká pá zuva dá sāmāta?" 17 Pá asta, toc eje kari sá protivile as re rušānac. Toc alci ám gārmadá sur áňfálušāt la toči māndri šá bunji stvarurlje šje Isus fášje. 18 Isus u áňtribat: "Alu šćinji are slično kraljevstvo alu Dimizov? Kum samāná kraljevstva alu Dimizov? Ku šje sá usporidālenj? 19 Ká kraljevstvo alu Dimizov aj ka goruščino sāmānca kari áj tari miká pá kari om u lotu šá u sāmānat ám garduš šá u kreščí šá u fost mari ljemn šá vrābujilje u fákut skujbur ám granur." 20 Jará u áňtribat: "Ku šje sá usporidālenj kraljevstvo alu Dimizov? 21 Kraljevstvo alu Dimizov áj ka kum

mujere ari kvasac sá misálaská mari količíná dá fájnā, aša kutotu sá šá potá ráđika." 22 Isus putuvule ám Jeruzalem, prošule ám mulčí varušur šá satur šá pá akulo áňvāca. 23 Atunšje šćijnjiva lu áňtribat pá jál: "Domnu u spasali Dimizov čar pucānj ominj?" Šá Isus u zás alor: 24 "Uša dá nor áj uská. Borulecāvā tari sá tunác ám nontru. Ju vā pot zášji ká mulc ur áňšjírka sá tunji ali nor puće. 25 Vřeme u vinji kánd gospodaru dá kasa su rídika šá u áňčízji uša atunšje. Voj pá alta parcí vic apuka sá kukunjec šá vic aruga: 'Domnu, dāsvā pántru noj.' Šá vorba aluj u fi: 'Ju nu šćuv dá hundí šćec voj.' 26 Voj vic apuka sá zášjec pá aje: 'Ali noj anj but šá anj mánkat ku čínji kánd áňvācij pá ulicurlje anoštri.' 27 Šá jál u zášji maj undatá: 'Ju vam zās ká nu šćuv dá hundí šćec. Fužjec dá la minji, voj ominjilor rej!' 28 Da akulo vic plānzji šá vic kārčāji ku đinci šá vic fi mirgiš kánd vic vide pá Abraham, Izak šá pá Jakov šá pá toc proroci ám kraljevstva alu Dimizov, ali voj vic fi vārljic afarā. 29 Šá eje kari ur šáđe la masá pá nuntá ám kraljevstva alu Dimizov ur vinji dá pá Istok, Zapad, Sjever, šá dá pá Jug. 30 Bāgāc sama ká orikic kari áš aku maj pucān važni ur fi maj mar, a hej kari áš aku maj mar ur fi maj mišj." 31 Orikic farizej ur vinjit la Isus ám aje ista zás, šá ál ámpurušjaská. Šá ju zás: "Herod gāndešči sá či amori. Dām ala rānd lasá lokusta šá dučí pá altu lok." 32 Isus u áňtors vorba: "Dušjecāvā šá zášjec alu lisicurljelje: 'Ju mán pá drašj afarā šá ozdravalaská pá bičež. Ju uj fášji aša astás, šá mánji šá tek ám treća zuva uj zavāršáli.' 33 Ali ju trābā sá fjuv pá kalje astás, mánji šá treća zuva, izgledalešči ká nu slobot proroku sá mori afarā dām Jeruzalem. 34 O Jeruzaleme, Jeruzaleme tu kari aj amurāt pá proroc šá aj vārljit petri pá eje kari Dimizov nu mánat la čínji! Kíči rāndur am gāndit sá branalesk pá kupijji atej ka gājna pá pujiš dāsup haripilješ, ali voj nu gāndec! 35 Ujtáči aku! Kasa ata áj lásatá sāngurá golā. Šá nu mic vide pán šje nu vic zášji: 'Blagoslovulit sá fíjā kari vinji ám numilje alu Domnu!'"

14 Undatá Isus u mers sá večeralaská la kasa alu vođa dá farizej. Are pá zuva dá sāmāta šá jej šá ujtá pá jál tari ku sama. 2 Om ku bičišug dá umflalá dām apá su pojavalit dādānenće aluj. 3 Isus u áňtribat pá učiteljur dá zakonu alu Mojsije šá pá farizeji šje asre akulo: "Áj zakonito dá pá zakonu alu Mojsije sá ozdravalaská pá zuva dá sāmāta ili nu?" 4 Jej tášje, Isus pá aje u pus mánjilje pá omula, šá lu ozdravalit šá lu lásat sá fugā. 5 Isus lju áňtribat: "Dáká šćijnjiva dām voj ari fišjor ili pá vaká kari u kázut ám bunar adānká nac skoči odma afarā, šá pá zuva dá sāmāta?" 6 Pá aje, jej nu puće sá unítilaská vorba. 7 Isus u bāgat sama kum goščí kari asre čimac izabrale lokurlje helj maj ám centrā la masá. Isus lji áňvāca ku uspredbā pá jej: 8 "Kánd ješč čimat dá la šćijnjiva pá nuntá nu šádec pá lok dá časni gošč. Domačinu ar puće sá vi čimat pá šćijnjiva maj važni dá voj pá ala lok. 9 Domačinu ar puće sá vijā ku omula, šá sá ac zāká: 'Urtaku amnjov, elši lokusta áj pántru jál', šá atunšje tu ješč ám rušānji. Vi trábuji sá či dušj pá zadnji lok. 10 Aša kánd ješč čimat, dučí šá akulježice zadnji lok. Atunšje Domačinu ar puće sá vijā šá sá ac zāká: 'Urtaku amnjov, hajd maj ám sus.' Atunšje ám asta slučāj tu vi puće sá aj maj mult poštovanje ám nence alu urtašji atej šá gošč. 11 A tot omu kari sá ráđika sāngur u fi ponizilit, ali eje kari u fi ponizni u fi ráđikac." 12 Su áňtors la Domačin šá Isus u zás: "Kánd pripravilešč večerā nu

čima numa pã urtašjic, ili pã fračic, ili pã njamac ili pã gãzdašj susjedur, kã jej sigurno čur čimaći pã činji isto šã aša cu fi åntors. 13 Maj benji kãnd fašj feštã camãlji pã sãrašj sã vij šã pã invaliž, šã pã ulož šã pã orb. 14 Tu vi fi blagoslovulit, kã jej nuc poći åntoršji ali Dimizov ču nagrãdali åm nor pã zuva dã uskrnuće dã pravedni ominj." 15 Kãnd unu dãm ominjije la masã u auzãt. Jãl u zãs: "Blagoslovulit åj ala kari u mãnka pitã åm kraljevstva alu Dimizov!" 16 Isus u åntors vorba: "Undatã are unu om kari u dat mari večerã. Multã lumi are čimat akulo. 17 Mar apropi dã večerã sluga u fost mãnat la gošć sã lji čemi: 'Hajdec', u zãs jãl: 'kã kutotu åj spremno!' 18 Ali jej toc dãm jej sor apukat sã åš afliji izgovorur. Unu u zãs: 'Ju am kumpãrat telek, šã trãbã sã mã duk sã u vãd. Mã arogã la činji, sã zãšj sãm jerci.' 19 Alci u zãs: 'Ju am kumpãrat šinšj (5) perez dã bikan šã trãbã sã mã dukã sã ånšjerkã. Mã arogã la činji, sã zãšj sãm jerci.' 20 Treći om u zãs: 'Ju baš mam ånsurat šã dãm ala rãnd nu pot vinji.' 21 Sluga u mers åm napoj la gazda aluj šã ju spus kutotu. Asta lu mirgišit pã gazda šã jãl u zãs alu sluga aluj: 'Ångribešćici, dući pã ulicur šã åm centru dã varuš šã adãlji pã sãrašj, ulož, invaliž šã pã orb sã vijã.' 22 Kãnd u fãkut aje, gazda u javãt kã u fãkut aje ali inka are maj lok. 23 Atunšje ju zãs gazda alu sluga: 'Aku dući åm kot pã ulicur šã čamã šã fã sã vijã, aša sã fijã kasa ame umpljitã. 24 Kã njišj unu dãm eje elši kari asre čimac nor gusta dãm večera ame.'" 25 Mulc ominj ål sljedile pã jãl. Isus su åntors åm napoj šã u svãtit alor: 26 "Bilo šinji dãm voj kari plašji maj tari pã tatusu pã mumãsa pã bãšãcaš, pã kupijiš pã fraci šã pã sorãlješ šã čak pã kustu aluj maj mult dã kit pã minji, nu poći sã fijã ućeniku amnjov. 27 Dakã šjinjiva gãndešći sã fijã ućeniku amnjov, trãbã sã dukã krušje aluj sã mã sljedilaskã šã sã fijã spremni sã mori pãntru minji." 28 "Gãndecãvã aku dakã unu dãm voj gãndešći sã fakã toranj, nu ac šãde elši žjos šã sã videc dakã avec dãstul banj sã ål fãšjec do kraja tornjula? 29 Inãce ar puće sã fašj temeljurle šã hej šje sã ujtã la voj šar puće fašji šufã dãm voj daje kã nu avec dãstul banj sã završãlec. 30 Jej ur zãšji: 'Asta om su apukat sã gradalaskã ali no putut sã završãlakã!' 31 Ili ka kum kralju su spremili sã mergã åm bãtajã ku altu kralj. Šã sã nu šadã elši šã sã gãndaskã dakã ku zešji (10) hiljada dã kãtãnj poći sã ål savladalaskã ku protivnikuš kari ari doj spešj (20) hiljada? 32 Atunšje dakã nu poći sã ål savladalaskã u mãna pã pregovarać kitã åj inka neprijateljlu dã parći sã åntrebi dã uvjetur dã putuljalã. 33 Šã aša toc dãm voj dakã nu vic lãsa kutotu šje avec, nu poći sã fijã ućeniku amnjov." 34 Isus u zãs: "Sari åj bunã stvar ali dãkã perđi izu, ku šje poc åntoršji bãlureme? 35 Nuj bunã atunšje njiš dã pãmãnt njiš dã šrot. Lume numa u vãrlešći åndãrãt. Punjec ureći voj kari avec ureći sã auzãc!"

15 Pãlãngã Isus su okupulit tari mulc carinici šã tari mari grešnici sã pužã ureći la vorba aluj. 2 Farizeji šã ućitelji dã zakonu alu Mojsije sur apukat sã ål gumunjaskã, šã jej zãšje: "Asta om sã družulešći ku grešnici, šã mãnãnkã ku jej." 3 Daje Isus lji spunji asta usporedbã: 4 "Dakã šjinjiva dãm voj ari sto birš šã sã perđi una dãm jelji, nac lãsa pã ešće devedeset devet åm pustulot, šã ac meržji dã pã aje una su kutãc pãn šje nac afla? 5 Šã kãnd vic afla, aj dušji pã umirilje ku fãlušãjã.

6 Atunšje ac meržji akasã, vic čima pã urtašjic šã pã susjedi avoštri šã ac zãšji: 'Ånfãlušãcãvã ku minji, kã am aflat pã birka ame kari are pirdutã!' 7 Ju vã zãk, ku fi maj mari fulušãjã pã nor kãnd su ånkãji unu grešnik, nego dã devedeset devet (99) pravednikur kari nu lji trãbã ånkãjalã, aša jej gãnde." 8 Isus maj zãšji: "Ili haj sã zãšenj kã una mujeri ari zešji (10) banj dãm aržjint šã atunšje unu dãm jej perđi. Nu acãcã lumina šã mãtura podu šã u kuta banj, pãn šje nu aflã? 9 Šã kãnd u afla banj dãm aržjint pãrdut, je šu čima pã urtašjilje alji šã pã susjedurije una, šã u zãšji: 'Ånfãlušãcãvã ku minji, kã ju am aflat banjã kari am pirdut!' 10 Ju vã pot zãšji kã åj isto aša åntrã andeljli alu Dimizov. Dakã šã ånkãješći unu grešnik, jej šã ånfãlušešći." 11 Isus u zãs: "Are unu om kari ave doj fišjor. 12 Hãl maj tãnãr u zãs alu tatusu: 'Tatã, dãm dio šje åm pripadalešći.' Aša tata aluj u åmpãrcãt kutotu šje ave åntri jej. 13 Dã pã dovã tri zãlji, fišjoru hãl maj tãnãr u akuljes kutotu šje ave šã su pus pã kalji sã mergã dãparći šã akulo u čilitit kutotu šje ave, čilte fãr dã gãnd. 14 Kãnd u čilitit kutotu, mari fomi u vinjit pã pãmãntu hundĩ are jãl, šã su aflat åm sãrãšijã. 15 Aša u mers la unu om åj pãmãntula kari lu mãnãt åm telek sã aj rãnjãskã poršji. 16 Aluj ji are aša fomi dã šu kivinjit sã mãnãšji dãm ha šje mãnka poršji, šã njime nuj dãde njimika. 17 Dã pã aje jãl šu vinjit åm firi. Jãl u zãs: Tata amnjov ari mulći slugur šã jej ari um boglã dã mãnkarã a ju ajišje mor dã fomi! 18 Ju muj skula šã uj meržji la tata amnjov šã ju zãšji: 'Tata amnjov, ju am zgrešilit protiv dã činji, šã alu Dimizov åm nor. 19 Ju nu mes maj mult vreden sã fjuv čimat fišjoru atov. O lasãmã sã fjuv radniku atov!' 20 Atunšje su skulat šã u mers la tatusu. Ali mar kãnd are inka dãparći dã la kasa alu tata aluj, tatusu lu vãzut šã lu apukat mila dã jãl. Tatusu u aljrgat la jãl, lu ångãrgãjet šã ål surãtat tari. 21 Fišjoru ju zãs: 'Tata amnjov, ju am zgrešilit protiv dã činji šã alu Dimizovu åm nor. Ju nu mes maj mult vreden sã fjuv čimat fišjoru atov.' 22 Tatusu u zãs alu slugurije aluj: 'Dušjec friš šã aflãc maj bunji colji šã punjec pã jãl, dãdecãj virigã dã mãna aluj, šã cipiljš dã pišjorilje aluj. 23 Šã apukãc pã maj mãndru rãnjitã vakã šã amurãcu, atunšje lasã sã mãnãkãnj šã sã fijenj fãloš. 24 Adãšje? Dãm ala rãnd kã astãš fišjoru amnjov are mort, a aku kustã åm napoj! Jãl are pirdut šã aku su aflat!' Aša jej sur apukat sã sã ånfãlušãskã. 25 Maj bãtãrm fišjor are åm telek. Jãl vinje akasã šã kum vinje maj apropi dã udvar, jãl puće sã audã muzikã šã žok. 26 Aša u čimat pã unu dãm slugur šã u åntribat šje åj aje. 27 Šã ju spus: 'Fračitu atov su åntors akasã šã tatusu u amurãt maj mãndrã rãnjitã vakã dãm ala rãnd kã su åntors sãnãtos!' 28 Ali jãl are mirgiš šã nu gãnde sã tunji åm nontru. Šã aša u mers afarã, a tatusu sã aruga la jãl sã vijã åm nontru. 29 Ali jãl u åntors vorba alu tatusu: 'Numa gãndešćici kã mulc ej šje am lukrat dã činji ka robu, šã uvek am fãkut šje maj zãs šã tot nu maj dat njiš mikã kećã sã pot ave slavalala ku urtašji ameji. 30 Ali kãnd astãš fišjoru atov u vinjit akasã kari u mãnkat kutotu šje aj dat gãzdãšije, ku bludnicur, atunšje tu čĩ dušj šã amor rãnjitã vakã pãntru jãl!' 31 Tatusu u zãs aluj: 'Fišjoru amnjov, tu ješć uvjek ku minji, šã kutotu šje am ju åj atov. 32 Isto aša benji åj aku sã slavalenj šã sã nji ånfãlušãnj kã astãš fračilje atov are mort šã su åntors åm kust åm napoj, šã jãl are pirdut šã aku su aflat!'"

16 Asta usporedbã isto Isus u spus alu učenici: "Are om gãzdzak kari u dat lukru alu unu upravitelj, šã ju fost spus aluj kã upravitelju çãlthešci šã rãsãpã gãzdzãšije alu gazda aluj. 2 Aša lu çimat pã jãl šã ju zãs: 'Šje ãj asta šje audã dã çinji? Dãm raçunu dã kutotu šje aj fãkut, kã tu maj mult nu poc fi upravitelj!' 3 Upravitelju u zãs atunšje aluj sãngur: 'Šje sã fak, aku kãnd gazda je åndrãt lukru dã la minji? Nu am puçeri sã kapalesk? U fi rušanji sã mã duk sã kuldujesk. 4 Šçuv šje uj fašji! Ju uj ðirežji aša dã kãnd mur mãna dãm lukrusta tot uj fi apukat ãm benji la kãšãlje ominjistora.' 5 Aša jãl u mãnat dã pã ominji šje as re dator alu gazda aluj, unu pã kiçi unu. Jãl u åntribat pã elši om: 'Kit ješç dãtor alu gazda amnjov?' 6 Jãl u åntors vorba: 'Sto baçvur dã uloj dãm maslinur.' Upravitelju u zãs: 'Šãz žjos, jec raçunu šã pã friš skrijã pedeset.' 7 Šã jãl u åntribat pã altu om: 'Kit ješç tu dãtor?' 'Sto merur dã pšenicã.' Šã jãl ju zãs aluj: 'Jec raçunu šã skrijã osamdeset.' 8 Atunšje gospodaru u åmãrit pã nu ðirept upravitelj kari ãm oçi aluj nu are bun upravitelj, kã u arãtat dãstafelã mãrdulijãj kari nuj bunã. Asta aratã, kã ominji dã asta svet ås maj mudri ãm stvarurlje alor dã kit dã ominji dã lumìnã. (aiõn g165) 9 Šã ju vã zãk: 'Koristilec gãzdzãšije šje fužji dãje kã ãj nepravednã ku aje vã fãšjec urtašj pã lãngã voj, aša kãnd nu maj u fi gãzdzãšijã, atunšje voj vic fi apukac ãm nor dã erikeš. (aiõnios g166) 10 Ala kari ãj vjeran ãm maj mišj stvarur, ãj isto aša vjeran ãm stvarurlje mar; šã ala kari nuj vjeran ãm stvarurlje mišj ãj isto nu vjeran ãm stvarurlje mar. 11 Šã aša dakã nac fost vjerni ãm svetovno gãzdzãšijã šjinji vu ånkreði ku pravã gãzdzãšijã sã upravljalec? 12 Šã dakã nu šçijec upravljali ku altora benijlje, šjinji vu da aje šje pripadalešci avovã? 13 Nijš una sluga nu poçi sã služulaskã pã doj gazdur dãm turdatã, kã pã unu u zamrzãli a pã altu u plašji, ili u fi vjeran alu unu a pã halalãnt nu u puçe vide ãm oç. Nu puçec služuli šã alu gãzdzãšijã šã alu Dimizov istovremeno." 14 Kutotu aje auze farizeji, kari asre lukumic dã banj, šã jej su apukat sã åš fakã šjuf. 15 Atunšje Isus u zãs: "Voj vã fišjec pravedni ãm oçi alu lume, ali Dimizov šçijã suflijilje avoštiri. Šje lume tari cenilešci, skãrbã ãj ãm nençe alu Dimizov." 16 Isus zãšji: "Zakonu alu Mojsije šã kenvijurlje alu proroci kari jej ur skris vridile pãn šje no vinjit Ivan kari buçuza šã dã atunšje spunje Hir fãlos dã kraljevstva alu Dimizov a noj trãbujenj šã nagovurelenj sã mergã ãm kraljevstva alu Dimizov. 17 Nu znaçalešci kã zakonu alu Mojsije nuj bun. Majnti u trešji noru šã pãmãntu, kitã sã propadalaskã zakonu ili sã kadã una slovã dãm zakon. 18 Kari sã lasã dã la bãšãcaš sã sã ånsori ku alta bãšãca fašji preljub. Šã tot omu kari u ånsura pã mujeri kari ãj lãsatã dã la bãrbat isto fašji preljub." 19 Isus zãšji: "Are om gãzdzak kari sã åmbrãka ãm colji skumpi šã ãm totã zã mãnka skumpã mãnkari. 20 Akulo are isto aša om sãrak kari sã çima Lazar kari are astupat ku çirevur pã jãl šã are pã koçci la uša la ala gãzdzak. 21 Jãl åš kivinje sã fiãjã rãnjit ku mrvicurlje šje kãðe dã pã masa alu omuluje gãzdzak. Kãnji delj divljã çak vinje la jãl šã ãj ljinje çirevur. 22 U vinjit vreme kãnd u murit kuldužu, šã andeji lor dus ãm bracã la Abraham. Omu gãzdzak isto u murit šã u fost ångrupãt. 23 Åm mari mukã ãm podzemlje, gãzdzaku su ujtãt sus šã u vãzut pã Abraham dã ðãparçi šã pã Lazar kari are lãngã Abraham. (Hadẽs g86) 24 Šã jãl u plãns ãm mužjalã: 'Tata, Abraham fiãç

milã dã minji! Mãnãl pã Lazar la minji lasãl sã åntupaskã žježjitu ãm apã šã sãm rãšjaskã ljiimba, kã mari mukur ås pã minji ãm fokusta.' 25 Abraham u åntors vorba: 'Fišjoru amnjov, tu trãbã sã çì ångãndešç dã aje kãnd arej pã pãmãnt tu avej mulçi bunji stvarur, kãnd Lazar ave mulçi relji stvarur. Ali jãl ãj aku ãm utjehã, kãnd ješç tu ãm mukã. 26 Šã dã kutotu asta, åntri noj šã åntri voj ãj mari gropã fãr dã kraj. Eje kari ar gãndi sã mergã dã ajišje la voj nu poçi, šã nijš njime nu poçi dã la voj sã vijã la noj.' 27 Atunšje omu šje are gãzdzak u zãs: 'Mã arog la çinji sã ãl mãj pã Lazar la kasa alu tata amnjov. 28 Ju am šinšj frac kari akulo kustã. Lasã sã lji opozurulaskã šã nu vijã pã ista lok pljin dã mukã!' 29 Abraham u åntors vorba: 'Jey ari kenvijur kari Mojsije šã proroci ari skris dã jej sã lji opozurulaskã! Lasãlji sã pujã ureçi la jeji!' 30 A jãl u zãs: 'O nu, Tata amnjov Abraham. Alor lji trãbã sã lji vijã šjinjiva dãm morc, šã jej sur ånkãji.' 31 Abraham u åntors vorba: 'Dakã no punji ureçe la Mojsije šã la prorokur, nur ånkreði nijš sã sã skolji šjinjiva dãm morc.'"

17 Isus u zãs alu učenici aluj: "Napadajur dã relji trãbã sã vijã ali jao alu ala om pã kari vinji. 2 Aluj jar fi maj benji sã ajvi petrã dãm mlin ljiगतã la gãt šã sã sã vãrljaskã ãm apã, dã kit sã puji pã grehur pã hej mišj. 3 Fijec ãm samã! Dakã fraçitu ac vitešci åmpurišešci!; atunšje dakã su ånkãji, jartãj. 4 Makar sã zgrešilaskã protiv dã çinji šapçi (7) rãndur ãm una zã, dakã vinji la çinji šapçi (7) rãndur sã priznalaskã dã aje šje u fãkut, jartãj." 5 Apostolu u zãs alu Domnu: "Dãnji maj mult ånkrìdalã!" 6 Domnu anostru u åntors vorba: "Sã vi avut ånkrìdalã makar aša dã mikã ka sãmãnca dã gorušičino zrno voj ac puçe zãšji alu ljemnusta: 'Skoçici dãm vãnj šã sãmãnãci ãm more!', šã voj vic punji ureçi. 7 Šjinji dãm voj zãšji alu sluga aluj, dã pã šje u lukra ãm telek ili pãze pã biršj, sã ac zãkã kãnd vinji dãm lukru: 'Hajd jec lok?' 8 Mar ju zãšji am lok dã aje: 'Duçi šã fã šjeva dã mãnkãt, šçimbãc coljije, šã ašçãptãmã sã mãnãnk šã sã bjov, dã pã aje poc tu sã šãš sã sã mãnãšji!' 9 Šã ar kãpãta sluga šjeva ka posebnã zasluğã dã aje dã šje u fãkut? Ju gãndesk kã nu. 10 Šã voj isto fãšjec kutotu šje am zapovjedaliti, trãbã sã zãšjec: 'Noj šçenj numa obiçni slugur. Noj numa anj fãkut lukru anostru!'" 11 Aša pã kalje dã Jeruzalem, Isus u mers pã kalje kari sljedile granicurlje åntri Samarija šã Galileja. 12 Are aje sã tunji ãm unu dãm saturljelje šã jãl u aflat pã drik zešji (10) ominji ku gubã. Jej ur stat pã ðãparçi 13 šã ur mužit la jãl: "O Isuse Domnu! Fijãc milã dã noj!" 14 Kãnd u vãzut pã jej, Isus u zãs: "Dušjec šã arãtãcãvã la pop sã vadã dakã šçec sãnãtoš." Jej lur pus ureçi, šã pã kalji jej ur fost čistilic. 15 Atunšje unu dãm jej kãnd u vãzut kã u fost čistilic su åntors ãm napoj šã dãm tot graju slavale pã Dimizov. 16 Jãl u kãzut žjos pã ubrazu la pišjorilje alu Isus šã ju zahvalalit. Ali omula are Samaritanac. 17 Isus u åntribat: "Nas re zešji (10) ominji kari as re čistilic? Hundi åš hešçelanc novã (9) ominji? 18 Nu su åntors njime ãm napoj sã ðe slavalala alu Dimizov, çar strancusta?" 19 Atunšje jãl u zãs: "Skolãçi šã duçi pã kaljec. Ånkrìdala ata çu spasalit!" 20 Kum u fost åntribat dã la farizeji kãnd u vinji Kraljevstvo alu Dimizov, Isus u åntors vorba: "Kraljevstvo alu Dimizov nu vinji, aša šã potã ominji sã promatralaskã dã pã znakovur. 21 Aša lume sã nu potã sã zãkã: 'Ujtãçi! Ajiše ãj.' Ili: 'Akulo åj!' Nu! Kraljevstvo

alu Dimizov aj antri voj!" 22 Jäl u zäs lu učenici aluj: "U vinji vremi känd vic kiviñji sä videc una däm zäljiljele känd ju, Fišjoru Omuluj, uj vladali ka kralju, ali kiviñjala avosträ no fi ispunulitä. 23 Orikic ur zäšji: 'Ujtäci akulo äj! Ajišje äj!' Nu fužjec äm njikere nu vä maknalec! 24 Känd ju uj vinji Fišjoru alu Omuluj, ju uj vinji ka skripala plijn dä svetlä svitlázänt däm unu kap dä nor pän la altu kap dä nor. Aša u fi šä ku Fišjoru Omuluj äm zua aluj. 25 Ali majnti dä aje, ju träbujesk sä patalaskä mult šä ju uj fi odbacalit dä la asta generacijä. 26 Kum are äm zäljilje känd Noa kusta, aša u fi äm zäljilje känd ju Fišjoru Omuluj uj vinji. 27 Atunšje jej mänka sä bije, sä änsura sä sä ämirita pänä äm zuev känd Noa u tunat äm arkä. Šä poplava u vinjit šä u uništilit pä toc kari nas re äm arkä. 28 Isto aša are äm zäljilje känd Lot kusta. Jej mänka sä bije, kumpära sä vinde, sä sämäna sä gradale. 29 Ali pä zuva šje Lot u fužjit däm Sodoma u kätut fok šä sumpor däm nor šä u uništilit pä jej toc. 30 Isto aša u fi däm turdatä pä zuev känd ju, Fišjoru alu Omuluj muj äntoršji. 31 Dakä äj äm aje zuva omu pä krovuš dä kasa a stvarurle aluj äš äm kasa, nu mergä žjod dä pä jelji sä äš je ku jäl. Isto aša dakä äj om äm telek, nu mergä akasä. 32 Ängändecavä dä bäšäca alu Lot šje ju su dogodulit! 33 Šinji gode äñšjarkä sä äš spasalaskä kustuš ala lu perdi a kari lu perdi ala u ave kust. 34 Äm aje nopci ju vä spuj ur fi doj ominj äm ista pat šä unu däm jej u fi lot, halalänt u fi läsat. 35 Dovä mujer una ur meljali fän, šä una u fi lotä, hajelantä u rämänje." 37 Učenici ur äñtribat pä Isus: "Hundi u fi aje Domnu." Jäl u odgovorulit: "Hundi äš ominj morc akulo u vinji lešinari."

18 Isus u spus usporedba sä areci alu učenikur kä om ar träbujij uvjek sä sä aroži šä nikad sä nu odustulaskä. 2 Jäl u zäs: "Äm unu varoš are unu sudac. Omusta nu ave frikäd dä Dimizov, njiš nu sä brigale dä njime šje jej zäšji. 3 Šä akulo are una vädoj äm varušula kari stalno vinje akulo la jäl, šä sä aruga: 'Apärä mä dä dužmanu amnjov.' 4 Una vremi nuj äžuta. Dä pä aje su apukat sä sä ängändaskä: 'Nu am njiš šefälj frikäd dä Dimizov, ili brigä pä längä ominj. 5 Kum gode, ju uj äžuta alu asta udovicä kä mult mä dosadalešci. Uj apära, inäce mu dosadali ku vijnala šä ku äñtribalurlje alji.'" 6 Atunšje Domnu Isus u zäs: "Ac bägat sama šje šu zäs sängur aluj sudacu hamiš? 7 Šä atunšje nu da Dimizov diriptači šä zaštita alu lume akuljesä aluj kari plänži la jäl zuva šä nopce šä jäl are strpljiv ku jej. 8 Ju vä zäk kä jäl u äžuta u diriptači šä ku zaštita pä friš. Ali uj afla Fišjoru alu Omuluj dästafelä äñkridalä äm ominj känd ju muj äntoršji pä pämänt?" 9 Isus u spus alta puvéšci, ali orikic ominj kari asre tari uvjerlicä äm pravdednostu alor, a jej pä alci sä ujtä ku märžnji. 10 Jäl u zäs: "Doj ominj ur mers sus äm Hram sä sä aroži. Unu däm jej are farizej, šä altu om are carinik. 11 Farizeju su skulat sus šä u zäs asta aruguminci päñtru dä jäl: 'O Dimizolje, ju dov hvalä cijä kä nu mes ju ka hešćelanc ominj: pulkućic, hamiš, preljudnik, ili čak ka asta carinik. 12 Ju postulesk dovä räñdur pä säptämänä; dov desetina cijä dä kutotu šje zaradalesk.' 13 Cariniku pä haje parci, u rämäs dä parci, šä nu su ändura sä räđiši očis äm nor, numa äš bäčce čeptu dä žalji šä zäšje: 'Dimizolje aj milä dä minji grešnik!' 14 Ju äc zäk kä ala poreznik u mers akasä opravdan la Dimizov, a farizej nu. A tot omu kari sä räđika sängur u fi ponizilit, ali eje kari u fi ponizni u fi räđikac." 15 Jej ur adus isto aša šä pä mišj

kupijiš, sä pujä Isus mänjilje pä jej sä lji blagoslovulaskä. Ali känd ur väzut aje učenici jej ljur svätit sä äj de uđinä. 16 Isus lju čimat atunšje la jäl šä u zäs: "Lasälji pä kupijiš sä vijä la minji šä nu lji branalec, kä kraljevstva alu Dimizov pripadalešci alu dastafel ka jej. 17 Anume, ju vä zäk: 'Kä kari gode no fi ka kupijiš mišj ponizni nor puće sä tunji äm kraljevstva alu Dimizov.'" 18 Are unu vladar akulo kari u äñtribat pä Isus: "Bun Učitelju, šje träbä sä fak sä kapät kust dä erikeš?" (aiōnios g166) 19 Ju zäs Isus aluj: "Adäšje mä čem pä minji bun? Njime nuj bun čar unu Dimizov. 20 Zapovjedurlje alu Dimizov šćijä: 'Nu fä preljud', 'Nu amurä', 'Nu fura', 'Nu svedočili äm mišjunä', 'Poštivälešćic pä tatusu šä pä mumäta.'" 21 Jäl zäs: "Da šä asta äm päžät däm täñjireme ame." 22 Känd u auzät Isus aje, jäl ju zäs: "Ali ac ibizešci una stvarä: dući šä vindic kutotu šje aj, ämparcä banji alu särašj, šä tu vi ave gäzđäšij äm nor. Atunšje hajd šä sljedilešćimä pä minji." 23 Ali känd u auzät aje, tari su äñtristat kä jäl are gäzđak šä nu gände kutotu sä väñdä. 24 Känd u väzut Isus kitä dä tari su razočaralit, jäl u zäs: "Kitä dä grov äj dä eje kari äš gäzđaj sä tunji äm kraljevstva alu Dimizov! 25 Maj usuri äj alu devi sä tunji päñm urečilje dä ak, dä kitä ala gäzđak sä tunji äm kraljevstva alu Dimizov." 26 Hej šje punje ureci ur zäs pä aje: "Šinji atunšje poći fi spasalit?" 27 Isus u äntors vorba: "Šje äj nemoguće alu om, äj moguće alu Dimizov." 28 Atunšje Petar u zäs: "Benji noj anj läsat kutotu, šä čanj sljedilit pä činji." 29 Isus u äntors u alor vorba: "Anume, ju vä zäk, kä šinji gode äš lasä kasaš, ili pä bäšäcaš, ili pä fraciš, ili pä mumäsa šä pä tatusu, ili kupijiš päñtru kraljevstva alu Dimizov, 30 a sä nu kapići dä aje maj mult äm asta kust dä kit ave, a u kápäta pä altu svet kari vinji kustu dä erikeš." (aiōn g165, aiōnios g166) 31 Isus u čimat pä dvanaest apostolur la jäl, šä u zäs: "Punjec ureci, noj märženj äm Jeruzaleom šä kutotu akulo šje u fost skris dä la proroš äm kenvija sväntä dä minji, Fišjoru Omuluj a aje su dogoduli: 32 Jej mu predali äm mänjilje alu ominj kari nus Židovi šä däm minji šor fašji šuf, uj fi bätut, jej mu skipa, 33 šä dä pä šje uj fi bičevälit šä uj fi amurät, ali dä pä aje ju uj uskrnsuli treća zuva." 34 Učenici nu šćije njimik dä asta. Elje vorbi ljur fost askunšä, šä jej nor prišjiput njimika šje sä ängände Isus. 35 Kum äs re apropi äm Jerihon, šjeva ka omu orb šäde pä drik šä kulduže. 36 Känd omu orb u auzät kä gärmadä trešji pä akulo, jäl su äñtribat šje äj aje. 37 Aša jur spus kä Isus däñm Nazaret u trikut pä akulo. 38 Pä aje u mužjit: "Isuse Fišjoru alu David, mä arog la činji aj milä dä minji!" 39 Lume kari umblä äm nenci äj zäšje sä takä, ali jäl su apukat šä maj tari sä mužjaskä la jäl: "O Fišjoru alu David aj milä dä minji!" 40 Atunšje Isus u stat šä u dat zapovjed sä äš adukä la jäl. Jäl lu äñtribat: 41 "Šje gändesč sä fak päñtru činji?" Šä jäl u äntors vorba: "O Domnu, ju gändesk sä vädl!" 42 Isus ju zäs: "Ujtäci! Äñkridala ata ču ozdravalitä." 43 Šä jäl odma u kápätat sä vadä. Šä lu sljedilit pä Isus, šä slavale pä Dimizov. Šä totä lume kari ur väzut däde slavä alu Dimizov.

19 Isus u vinjit äm Jerihon šä u trikut äm ala varuš. 2 Šä akulo are om šje sä čima Zakej. Jäl are glavni poreznik, šä are gäzđak. 3 Jäl äñšjarka sä vadä pä Isus šä sä sazñalaskä šjinji äj jäl. Ali nu äš puće sä äš vadä akulo asre mulc ominj daje kä jäl are niskä om. 4 Däm ala räñd jäl u äljärgat äm nenci šä

su urkat pã ljemn dã divlja smokvã ãm nadã kã lu vide daje kã Isus vinje pã aje kalje. 5 Kãnd u vinjit Isus pã lokula, jãl su ujtat sus šã lu vãzut pã jãl, šã ju zãs: "Zakej, pãfriš haj žjos, kã ju trãbã astãš sã vju la činji akasã." 6 Šã jãl su ãngribit sã vijã žjos šã lu apukat ku fãlušãjã. 7 Kãnd ur vãzut lume aje, jej toc gumunje: "Jãl u meržji la om kari ãj grešnik!" 8 Zakej su skulat šã u zãs: "Domnu, ujtãči! Ju dov žãmãtãci dãm gãzdãšije ame alu sãrašj. Šã dakã am ãnšãljit pã šjinjiva, ãntork patru rãndur majmult." 9 Isus ju zãs aluj: "Astãš spasenje u vinjit la asta kasa, kã šã asta ãj fišjoru alu Abraham. 10 Kã ju Fišjoru alu Omuluj am vinjit šã kotã šã šã spasalaskã pã ominj kari u fost pirdut." 11 Mulc ominj ur auzãt elje vorbi, kum are dapropi dã Jeruzalem, šã ominji sã gãnde kã kraljevstva alu Dimizov odma su apuka. Isus daje su apukat sã lji spuji maj una usporedbã. 12 Jãl u zãs: "Unu gãzdak om su gãtat sã mergã ãm dãparci pãmãnt sã kãpici kraljevstva šã atunšje sã sã ãntorkã. 13 Jãl u čimat pã zešji (10) slugur, šã lju dat pola kila dã aržjint, šã u zãs: 'Fãšjec korist aje pãn šje nu mã ãntork.' 14 Ali ominji dãm lokula aluj ãl mãrzãle, šã u mãnat pã predstavnijš dã pã jãl šã zãkã: 'Noj nu gãndenij asta om sã nji fijã kralj.' 15 Ali jãl su ãntors ku autoritet dã kralj šã u dat zapovjed sã ãj adukã pã slugurjelje alu kari u dat banj sã vijã dãdãneneci sã de izvještaj šje ur fãkut ku banjji. 16 Elšj sluga kari u vinjit, u zãs: 'Domnu, banjji atej mu adus dã zešji (10) majmult.' 17 Šã jãl u zãs aluj: 'Mãndru! Tu ješć bun sluga. Daje kã are vjeran ku mik, aku aj autoritet pã zešji (10) varušur.' 18 Altu om u vinjit, šã u zãs: 'Domnu, banjji atej su rãdikãt dã šinšj (5) rãndur.' 19 Šã jãl u zãs isto astuje: 'Ju cui da autoritet pã šinšj (5) varušur.' 20 Šã treći (3) u zãs: 'Domnu, ajišje ãj banjji atej, ju am pãzãt pãntu činji, am pus ãm maramicã. 21 Mijã mi are frikã dã činji daje ka ješć strog om: Tu jej šje naj ulagalit šã akuljež šje naj sãmãnat.' 22 Šã u zãs kralju ãm ãnturšjalã dã vorba: 'Dãm gura ata cui suduli, nijš korist sluga! Tu šćijej kã mes om strog, šã jov šje nuj amnjov, šã akuljež šje nam sãmãnat. 23 Atunšje adišje naj pus banjji ãm bankã? Sã vi putut šjeri banjji ku kamaturlje kãnd maš ãntoršji.' 24 Atunšje kralju u zãs alu hej šje stãće akulo: 'Loc banjji dã la jãl šã dãdecãl alu ala kari ari zešji (10).' 25 Jej ur zãs: 'Ali Domnu, jãl mar ari šinšj (5) kilã dã aržjint!' 26 Ju vã zãk: 'Kari ari u ave majmult, a heje kari nari čak šã haj pucãn šje ari u fi lot dã la jãl. 27 A alu dužmanji amej kari nu gãnde sã fjuv kralju alor, adušjecãlji ajišje šã amurãčãlji ãm oči amej!' 28 Kãnd Isus u spus usporedbe, u mers maj pã dãparci pã kalje dã Jeruzalem. 29 Kãnd Isus vinje mar apropi dã lok ãm Betfaga šã Betanija la planina dã maslinur, jãl u mãnat pã doj učenikur aluj ãm nenci. 30 Jãl u zãs: "Dušjec ãm sat ãm nenci. Kum vinjec ãm lok, voj vic afla pã magar pã kari njime no šãzut. Dãzljigãcãl šã adušjecãl la minji. 31 Dakã vu ãntriba šjinjiva: 'Adišje ãl dãzljjež?', numa zãj: 'Alu Domnu ãj trãbã.'" 32 Šã kari u fost mãnatã ur aflat točno kum jãl u zãs. 33 Čak šã kãnd dãzljjiga pã magar, gazdurlje u ãntribat: "Adišje dãzljjigãc?" 34 Šã ãnturšjala dã vorba are: "Alu Domnu ãj trãbã." 35 Šã lu dus la Isus šã ur pus haljinurlje alor pã magar šã u pus pã Isus sus pã jãl sã šadã. 36 Kum mãrže jãl ãm nenci, lume punje haljinurlje alor pã driku hundi prušule sã de čast alu Isus. 37 Šã baš kum vinje jãl apropi dã varuš hundi planina dã maslinur sã slãbodi žjos, toc

učenici aluj sur apukat sã kãnci ãm mari fãlušãjã, šã dãm toc graju slavale pã Dimizov dã kutotu mari čudur šje ur vãzut. 38 Jej mužje: "Blagoslovulit sã fijã kralj kari vinji ãm numilje alu Domnu! Putuljalã ãm nor, šã slava alu Dimizov!" 39 Oriki dã farizej ãm gãrmadã jur zãs: "Učitelju, zãlji alu učenici atej sã nu svitaskã aje." 40 A Isus lju zãs: "Dakã jej ur tãšje, petrilje sur apuka sã mužjaskã ãm slavã." 41 Kãnd u vinjit Isus maj apropi la varuš su apukat sã plãngã pã jej dasupra. 42 Atunšje jãl u zãs: "Sã vi šćut numa ãstãš šje adušji putuljala ata! Aku ãj askunã dã la oči atej. 43 Daje kã vinje vreme kãnd dužmanji atej ur ridika falur pãlãngã činji, jej čur opakululi šã čur ãnkuje ãm totã parće. 44 Šã jej čur uništili pã činji do kraja šã kutotu šje kustã akulo šã no maj rãmãnje ãm činji nijš una petrã pã alta petrã, kutotu pãntu aje kã nu aj prepoznulit vreme kãnd Dimizov u vinjit la činji." 45 Isus u mers ãm Hram, šã su apukat sã lji mãji afarã pã eje kari vinde šã kumpãra ãm nontru. 46 Jãl u zãs alor: "Skris ãj ãm svãntã kenvija: 'Kasa ame u fi kasa dã aruguminici' ali voj ac fãkut 'špiljã dã plãčkaš!' 47 Dã zuva Isus ãnvãca ãm Hram, a mar popur šã učitelji dã zakonu alu Mojsije šã alci voður kari as re židovor fanšjar pãntãrze sã ãl amori pã jãl. 48 Ali jej nor aflat nijmika kum ar fašji aje, daje kã lume sã cãnje apropi dã jãl, šã punje tari ureci la vorbilje aluj.

20 Mar popur, učitelji dã zakonu alu Mojsije šã alci voður kari as re židovor ur vinjit la Isus ãm una zã kãnd ãnvãca pã lumi ãm Hram šã propovjedale Hir fãlos. 2 Jej lor ãntribat pã jãl: "Pã alu šinji autoritet fašj stvarurlješće? Šinji cu dat asta autoritet?" 3 Jãl u zãs: "Lasãčãmã pã minji sã vã ãntreb una stvar šã ãj dã voj sã ãm ãnturšjec vorba: 4 Anume Dimizov u zãs alu Ivan sã buczuzaskã pã ominj, ili ominji u zãs aje sã fakã?" 5 Jej ur svãtit una ku alt šã zãšje: "Dãkã anj zãšji 'dã la Dimizov', u ãntriba: 'Adãšje atunšje nu ãnkricdec?' 6 Ali dãkã anj zãšji noj: 'Dã la ominj', totã lume u vãrlji petri pã noj sã nji amori. Kã jej ãs uvjerlik kã Ivan are prorok." 7 Aša jej u ãntors vorba kã jej nu šćije dã hundi u vinjit autoritet sã buczuzaskã. 8 Šã Isus u zãs: "Nijš ju nu vuj spunji ku alu šinji autoritet fak stvarurlješće." 9 Isus su apukat sã spuji ãs usporedbã alu lume: "Are unu om kari u sãmãnat vinograd šã u lãsat ãm najam vinogradu alu šjeva ka ominji, šã jãl atunšje u fužjit dãm pãmãntula pã maj lungã vremi. 10 Kãnd u vinjit vreme, jãl u mãnat pã sluga la ominj ãm vinograd sã ãj de parće aluj dãm plodur kari jej duguvule aluj, ali ominji lor bãtut šã lor mãnat ku mãnjilje golji. 11 Atunšje u mãnat pã altu sluga ali šã pã jãl lor bãtut, vredãlit šã lor mãnat ku mãnjilje golji. 12 Jãl u ãnšjirkat sã mãji pã treći sluga, ali šã pã jãl lor ranalit šã lor arukãnt. 13 Gazda dã vinograd u zãs pã aje: 'Šje sã fak? Ju u mãna pã fišjoru amnjov plãkut. Dar kãnd lu vide pã jãl, pãlãngã jãl ur ave respekt.' 14 Ali ominjije kãnd lor vãzut sur ligizit ãntri jej: 'Jãl ãj nasljednik. Hajc sã ãl amurãnj aša nasljedstva aluj sã nji rãmãji anovã.' 15 Atunšje lor dus afarã dãm vinograd šã lor amurãt. Aku šje u fašji gazda dã vinograd? 16 Jãl u vinji šã u uništiti pã ominjije. Šã u da ãm najam vinogradu alu alci." Kãnd u auzãt jej aje kum ominji urãt sã ponašãlešći, jej ur zãs: "Nu de Dimizov!" 17 Jãl su ujtat pã jej. šã u zãs: "Skris ãj svãntã kenvija: 'Petrã kari graditelji u vãrljit ãndãrdãt u fost aku petrã zaglavnã?' Šje značãlešći asta?"

18 Toc kari kađi pã petre u fi zdribit pã dãrãbelji, šã toc pã kari kađi u fi zdribic." 19 Učitelji dã zakonu alu Mojsije šã mar popur ur ãnšjirkat sã puđã mãnjilje pã jãl ãm ala šas ali alor lji frikã dã lumi. Jej ur prišjiput kã jãl u spus dã asta usporedbã protiv dã jej. 20 Popi šã alci vođur ãl pratale pã Isus šã or mãnat pã špijunj, ominj kari trišje ka ominj ãirepc kari ar trãbujj sã ãl optužulaskã pã Isus ãm šjeva šje ar zãšji krivo aša sã ãl adukã pã Isus ãm mãnjilje dã upravitelj alu Rim. 21 Aša lor ãntribat pã jãl: "Učitelju, noj ščijenj kã aje šje zãšj šã ãnvec ãj točno, šã kã nu arec njiš šefãlj parci, ali tu ãnvacã anume kalje lu Dimizov. 22 Aku ãj benji dã nuj židovur sã plãčenj porez lu car ili nu?" 23 Isus u šhvatalit kum jej as re lukavã šã lju zãs alor: 24 "Arãtam banji ku kari plãčešć porezu. Aku alu šjinji ãj ubrazu šã numilje sus?" Jej ur zãs: "Alu car." 25 "Atunšje plãčec alu car šje ãj pripadalešci lu car šã dãdec lu Dimizov šje pripadalešci alu Dimizov!" 26 Jej nu puće sã aflij njimika rov ãm svatu aluj ãntri toc lumi, šã jej asre ãmirac la ãnturšjala dã vorba aluj, šã u tãkut. 27 Aku orikic saduceji kari zãšji kã njime nu su skula dãm morc ur vinjit la jãl, ku trik ãntribalã: 28 Jej ur zãs: "Učitelju, Mojsije u pus žos zakon pãntru noj kã dakã fracisu omuluj ar muri šã lasã pã bãšãcaš fãr dã kupij, atunšje fracisu aluj trãbã sã u ãmirici šã sã rãdišji familija pãntru fracisu mort. 29 Undatã asre šapçi frac. Elši u lot bãšãcã šã u murit fãr dã kupij. 30 Šã drugi u lotu pã je, šã jãl u murit fãr dã kupij. 31 Šã treći u lotu pã je. Maj toc šapçi ur lotu šã ur murit, šã njiš unu no avut kupij ku je. 32 Pã zadnji šã mujere u murit. 33 Aku lu šjinji u fi bãšãce kãnd or uskrsnuli morci? ãngãndešćici kã toc šapçi ur avutu dã bãšãcã." 34 Isus u ãntors vorba alor: "ãm asta svet lume sã ãmiritã šã sã ãnsorã. (aiõn g165) 35 Ali eje kari ur fost smatralic vredni sã uskrsnulaskã dãm morc njiš nu su ãnsura, njiš nu sã ãmiritã. (aiõn g165) 36 Šã jej nu poći maj mult nikad sã mori, kã jej ãs kupiji alu Dimizov daje kã ãs ridikac dãm morc. Jej ãs ka andeji. 37 Atunšje dã uskrsnuce šã Mojsije u arãtat aje ãm svedoçulala aluj dã grmu šje arde. Akulo jãl çamã pã Domnu alu Dimizovu lu Abraham, Dimizovu lu Izak, šã Dimizovu lu Jakov, multã dobã dã pã šje jej ur murit. 38 Anume, Dimizov nuj Dimizovu alu hej morc, mar alu hej kari kustã, kãnd toc kustã pãntru jãl." 39 Šjeva ka učitelji dã zakonu alu Mojsije u priznalit: "Učitelju, tu aj svitit benji!" 40 Dã pã aje jej nu sor maj ãndurur sã ãl ãnšjeršji ku ãntribalur. 41 Isus u ãntribat: "Šje gãndešci jej kum svitešci dã Mesija kã ãj numa Fišjoru lu Car David? 42 David dã jãl sãngur ãm kenvije dã Psalmur zãšji: 'Domnu u zãs alu Domnu amnjov: Šãz pã desna parçe ame. 43 Šã ju uj vãrlji pã dužmanji atej dãsup pišjorilje atelji.' 44 David jasno ãl çamã: 'Domnu', atunšje kum poći jãl sã ãj fiã fišjor?" 45 Isus svite lu učenici aluj a totã lume punje ureci. 46 Jãl u zãs: "Je sama dã učitelji dã zakon alu Mojsije. Jej užívalice sã sã šetalaskã ãm haljinur lunž šã sã fiãj pozdravalic ku poštovanje ãm varuš pã trgur šã jej plašji sã šadã lokurlje çasni ãm sinagogur šã pã nuntur. 47 Jej pljaçkalešci pã udovicur ãm kãšãlje alor, kãnd fašji lunž aruguminici dã predstavã. Ali jej ur kãpãta maj gre kaznã."

21 Kum su ujtãt ãm sus Isus u vãzut pã ominj gãzdašj kum bagã banj ãm škatulã kari are ãm Hram. 2 Jãl u vãzutu isto aša pã mujere vãdojã kum u pus ãm nontru doj mišj banj

dãm aržjint. 3 Isus u zãs: "Ju vã zãk anume, kã asta sãrakã vãdojã anume u dat maj mult dãm toc jej. 4 Adišje? Daje kã toc alci or dat dobrovoljni prilog lu Dimizov dãm aje šje ave mult kãnd mujere u dat dãm sãrãšijã šã kutotu šje ave dã kust." 5 Kãnd učenici svite dã Hram, šã zãšje kã ave mãndri mar petri, šã are ukrasalit ku ukrasur kari ur dat ominji alu Dimizov, Isus u zãs: 6 "A dã ešće stvarur la šje vã ujtãc aku, zuva u vinji, kãnd njiš una petrã no rãmãnje ajiše una pã alta. Jelji ur fi toçi vãrljiçi žos." 7 Jej lor ãntribat pã jãl: "Učitelju kãnd u fi aje? Šã šefãlj znakovur ur fi kari ur zãšji kãnd u fi?" 8 Jãl u zãs: "Ujtãcãvã sã nu fijec zãbunjiç. Multã lumi ur vinji ãm numilje amnjov šã ur zãšji: 'Ju mes Mesija', šã 'Vreme ãj apropi.' Ali nu bãgãc sama la jej. 9 Šã kãnd auzãc dã tabãrur šã dã nemirur nu fijec frikoš, kã ešće događajur trãbã sã fiãj elši ali kraj no vinji aša pã friš." 10 Jãl isto aša lju zãs: "Nacija sur boruli protiv dã nacija, šã kraljevstva protiv dã kraljevstva. 11 Šã u fi potresur pã različitã lokur isto ka šã fome šã kugur. Šã pã nor ur fi frikoši stvarur dã vãzut šã urãci znakur. 12 Ali majnti dã šje u fi kutotu asta, šã vor apuka. Jej vur aduši ãm sinagogur la sud šã vor bãga ãm çemicur. Jej vur trãje la kraljur šã la alci vladar daje kã ščec učenici amej. 13 Kutotu asta vu da šansã sã svedoçulec. 14 Ali nu vã brigalec šje ac zãšji ãm nenci dã obranã. 15 Kã ju voj da ãm vreme firi šã mãrdulijã ãm aje merã dã njime no puće sã sã obranalaskã dã aje, ili sã sã batã protiv dã aje. 16 Šã voj vic fi izdalic, da çak šã dã la roditelji avoštri šã dã la frac šã dã la njam, urtašj, šã orikic dãm voj ur fi amurãc. 17 Toc vor mãrzãli daje kã ščec učenici amej. 18 Tot njiš unu pãr dã pã kapiçilje avoštri nu vu piri. 19 Šã dãkã nu odustanalec vic kãpãta kust dã erikeš." 20 Isus spunje: "Voj vice Jeruzalem opakulit dã kãtãnj, atunšje voj ac šci kã u fi uništen. 21 Atunšje eje ãm regija Judeja trãbã sã skepi ãm planinur, eje kari kustã ãm varuš trãbã sã fugã dã akulo šã heje pãm satur sã nu mergã ãm varuš. 22 Kã ãm elje zãlji dã osvetã kutotu stvarurlje dãm Kenvija svãntã sur umplje. 23 Jao alu elje kari ãs gãrjonji ili rãnješci pã çãcã kupij ãm zãljiçje kã bjeda šã mirgu protiv dã eje ominj u fi mari! 24 Orikic ur muri pã špica dã maç šã ostali ur fi zarobulic ãntrã mulci nacijur. Jeruzalem u fi kãlkat dã la ominji kari nus židovi pãn šje nu lji trešji vreme dã vladalalã." 25 Isus spunje: "Akulo ur fi znakur, pã sori, lunã šã pã ščevilje, šã ominji pã pãmãnt ur fi ãm mari nevoljur, dã graju mari dã valovur. 26 Suflijicilje ominjilor lu lãsa dã frikã dã ha šje tek u vinji pã svet kã silurlje dãm nor sur zdrãnšjina. 27 Šã atunšje jej ur svedoçuli kã ju am vinjit Fišjoru Omuluj pã oblak ku mari puçeri šã ku slavã. 28 Kãnd u fi asta ujtãcãvã sus šã rãdikac kapiçilje kã Dimizov vinji sã vã oslobudulaskã." 29 Isus lju spus usporedbã: "Bãgãc sama la ljemnu dã smokvã, šã ãlçilje ljemnji! 30 Kit sã punji listur, voj videc kã vara ãj apropi. 31 Isto aša kãnd u vide asta kã u fi voj ac šci kã kraljevstva lu Dimizov ãj apropi. 32 Anume, ju pot zãšji: asta ominj kari kustã no fužji ãndãrãt majnti dã šje kutotu asta no fi. 33 Norurlje šã pãmãntu u trešji ãndãrãt, ali vorbilje amelji nikad nor trešji." 34 Isus u zãs: "Nu lãsa brigur ãm suflijituc dã mãnkari, buturã šã brigur dã asta kust, sã nu vã dukã dã la Dimizov kã zuve poći sã vijã 35 dãm turdatã. Kã u vinji pã toc bez obzira hundã kustãc pã pãmãnt. 36 Pãzãc dãm ala rãnd pã toçi vremilje. Šã arugãcãvã šã fijec spremni šã

skăpăc dă kutotu asta ŝje u fi, ŝă sã pučec sã fijeç am nençe ame la Fiŝjoru Omuluj făr dă frikă." 37 Am totă ză Isus ânvaça am Hram, ali nopçe jăl fužeç afară ŝă aș fășje lok la planina dă maslinur. 38 Ali dă điminjaca răkori, totă lume vinje sã puja ureçi la jăl am Hram.

22 Are apropi Pasha, kari are elși ză dă blagdan dă pita făr dă kvas. 2 Mar popur ŝă učitelji dă zakonu alu Mojsije planărze kum ar puče sã amori pã Isus ali alor lji are frikă dă lumi. 3 Atunșje Sotona u tunat am Juda Iskariot, kari are unu dãm dvanaest (12) apostola. 4 Jăl u mers ŝă su ligizit ku mar popur ŝă ku stražari dă Hram kum ar puče sã îl izdalaskă pã Isus. 5 Jej asre fãloș dă aje ŝă sor ligizit ku Juda sã aj đe banj. 6 Juda su ligizit ŝă atunșje su ujtat dă priilikă sã îl izdalaskă pã jăl afară pã askuns făr dă lumi. 7 Zuva dă Pita făr dă kvas, u vinjit pã kalji birkuca pã Pashă a aje trãbuje sã fiğă žrtvovalitã. 8 Așa Isus u mânat pã Petar ŝă pã Ivan ŝă lju zãs: "Dușjec ŝă pripremilec večera dă Pashă pãntu noj sã mãnkanj." 9 Jej lor ântribat pã jăl: "Hundi gãndeșc sã pripremilenj?" 10 Jăl lju zãs alor: "Punjec ureçi, kum vinjec am varuș, voj ac afla pã om kari dușji mari bukal dă apã. Sljedilecãl pãn la kasa hundi merzji. 11 Atunșje zãșjec lu kapu dă kasã: 'Učitelju ântrabã, Hundi aj soba am kari pot mãnka večera dă Pashă ku učenici amej?' 12 Jăl cu arãta atunșje soba su pã kat mari ŝă opremilitã ku kutotu. Fãșjec pripremurlje akulo." 13 Așa jej ur mers ŝă ur aflat stvarurlje kum Isus lju zãs, ŝă jej ur fãkut priprema dă večera pã Pashă. 14 Kãnd u vinjit vreme sã mãnãșji una, Isus ŝu lot lok la masã, ŝă ku jăl asre dvanaest (12) apostolur. 15 Jăl u zãs: "Ju am avut mari vojã sã am večera dă Pashă ku voj majnti dă ŝje uj patali ku morče. 16 Ju vã zãk kã nikad maj mult nu uj mãnka večera dă Pasha majnti dă ŝje nu su ispunuli am kraljevstva lu Dimizov." 17 Atunșje u lot klijștaru ku vin ŝă u dat hvalã alu Dimizov, ŝă u zãs: "Loc asta ŝă ampãrcãc ântri voj. 18 Am napoj, ju vã zãk, ju noj be dă plodu dã strugur pãn ŝje no vinji kraljevstva lu Dimizov." 19 Isus u lot pita, ŝă u dat hvalã alu Dimizov, u rupt am dovã ŝă u dat la učenici aluj ŝă u zãs: "Asta aj tela ame, kari u fost datã pãntu voj. Fãșjec asta am ânğãndalã dă minji." 20 Sã isto așã dă pã mãnkari, jăl u lot klijștaru dãm kari toc ur be ŝă u zãs: "Asta klijștar aj novi zavjet am sãnžilje amnjov, kari aj vãrsat pãntu voj. 21 Ujtãcãvã kã izdajica ame aj la masã apropi dă minji! 22 Ju Fișjoru Omuluj uj muri kã așã are skriss am nençi ali jao lu omula kari mu izdalit." 23 Pã aje jej sor apukat sã sã ântrubi una pã alt kari ar fãșji aje. 24 Isto așã su apukat apostoli unu svat ântri jej, ka ŝjinji ar trãbuji sã fiğã maj mari ântrã jej. 25 Așa Isus u zãs: "Kraljevi dă asta svet vladaleșci ku narodu pã koristu alor ŝă ari puçeri pã jej, ŝă jej sãngur zãșji kã fãșji benji. 26 Ali nu aj așã ku voj! Lasãc pã maj mari dãm voj sã fiğã hãl maj ponizni, a hãl maj bătãrn ka sluga. 27 Aku ŝjinji aj maj mari, gostu la masã ili poslužitelju kari aj sluga? Hãl kari aj la masã da nu? Ali ujtãci, ju mes ajișje ku voj ali ka sluga avostru. 28 Voj ac rãmas ku minji pãm ânșjirkalurlje amelji. 29 Kum mu dat Tata amnjov kraljevstva mijã, așã isto, ju voj da avovã, 30 pravo sã mãnkaç ŝă sã bijec la masa ame am kraljevstva ame, ŝă sã șãdec pã prijestolje, sã sudulec pã dvanaest plemurlje dă Izrael." 31 Isus u zãs: "Șã tu Șimun, Șimun, punji ureçi! Sotona

u ŝjirut dopuștenje sã vã iskușulaskă ka pã pșenicã am sito. 32 Ali ju mam arugat pãntu çinji, dă ânkridalã ata sã nu kadã. Șã tu trãbã sã âmãlurec am vjerã pã fracii atej kãnd vij am napoj la minji." 33 Petar u zãs: "Domnje ju mes spreman sã mã duk am çemicã ŝă sã mor ku çinji!" 34 Isus u ântors vorba: "Lasã mã sã ac zãk kã kukoșu no kukuruzu astãs majnti dă ŝje tu mi tãğãdi am tri rãndur kã nu mã kunoșc." 35 Isus jarã lju ântribat: "Kãnd vam mânat afarã făr dă đibularuș ŝă făr dã tãșc, ili cipiliș, arec am șjeva ka potreba?" Jej u zãs: "Nu." 36 Ali jăl u svãtit: "Maj mejnkulo, dakã avec đibularuș jec ku voj, ŝã isto așã sã tașka ŝã dakã nu aj mac vindi ŝubac șã kumpãrã maç. 37 Kã sigurno trãbã sã sã ispunulaskã ŝje are skriss dã minji, anume: 'Jăl are smatralit dã zločinac'-isto ŝje u zãs proroci dă minji trãbã sã sã ispunulaskã." 38 Atunșje jej ur zãs: "Ujtãci Domnje, noj avenj doj maçur." Jăl u ântors vorba: "Aku aj đãstul ku asta svat." 39 Isus u mers aku la Planina dă maslinur, kum ave jăl obiçaj sã fakã, ŝă učenici aluj ur vinjit ku jăl. 40 Kãnd u vinjit jăl pã lok, jăl u zãs alor: "Arugãcãvã dă aje sã nu kãdec am kușnjã!" 41 Jăl su maknulis ânđãrãt dã la jej așã dã parçi ka kum aj vãrlji petrã, ŝă u kãzut pã đinuc, ŝă sã aruga. 42 Jăl u zãs: "Tata, dakã tu gãndeșc je klijștarusta dã patnãğã dã la minji! Jarã nu fiğã ame vojã mar ata fiğã fãkutã!" 43 Atunșje ânđalu dãm nor u vinjit ŝă lu âmãlurit pã jăl. 44 Kum are am mari mukur jăl ŝă maj tari sã aruga. Șã znoju aluj su fãkut am kapljicur, dã sãnzi kura pã pãmãnt. 45 Atunșje Isus su skulat dãm aruguminçi ŝă u mers am napoj la apostoli aluj. Jăl lju aflat kum sã kulka çinjiç dã žalji. 46 Așa jăl lju zãs: "Adãșje vã kulkãc? Skulãcãvã ŝă arugãcãvã sã nu kãdec am kușnjã!" 47 Isus inka svite kãnd ur vinjit mulc ominj. Jej ur vinjit dã pã jăl. Unu dãm jej are ŝã Juda unu dãm dvanaest (12) apostolur. Jăl u vinjit dã apropi la Isus ŝă lu surutat am ubraz. 48 Ali Isus ju zãs aluj: "Juda, izdaleșc pã minji, Fișjoru alu Omuluj, ku surutala?" 49 Apostoli kãnd u vãzut ŝje su dogodulit jej ur ântribat: "Domnu, sã nji bãçenj ku maçurlje?" 50 Sã unu dãm jej u luvit ku maçu pã sluga lu popa mari, ŝă ju tijeç ureçe. 51 Isus u zãs: "Dãstul, nu maj vã bãçec!" Jăl u pus mãna pã ureçi ŝă lu iscjellit. 52 Atunșje Isus u zãs lu mar popur ŝă lu straža dă Hram, ŝă lu bătãrni kari ur vinjit afarã protiv dã jăl: "Ac vinjit ku maçur ŝă ku palicur ka pã buntovnik? 53 Nikad nac rãdicit njiș žježjitu protiv dã minji kãnd arem ku voj am totã zã am Hram. Ali aku aj vreme avostrã ŝă sã vladalaskã tama." 54 Atunșje jej lor apukat pã Isus, lor dus ânđãrãt ŝă lor dus la kasa la maj mari popã. Petar sljedile pã dãparçi. 55 Fok ur fãkut am sredina dă udvar, ŝă kum șãde lume akulo, Petar u vinjit ântri jej. 56 Una tãnrã slukinija lu vãzut kã șãđi am lumina dă fok, u mucãt pã jăl tari ŝă u zãs dã pã aje: "Omusta are ku jăl isto." 57 Ali jăl u tãğãdit ŝă u zãs: "Nu, ju nu mes. Ju nu ãl kunosk pã jăl!" 58 Nu mult dã pã aje altu om lu vãzut ŝă u zãs: "Spunji! Tu jeșc unu dãm jej!" 59 Petar u ântors vorba: "Ju nu mes!" 59 Hundi va unu șas dã pã aje altu om uporno tvrđãle: "Sigurno, asta om are ku jăl, kã jăl aj Galilejac!" 60 Ali Petar u zãs: "Ju nu șcuç dă ŝje sviteșci!" Șã točno atunșje kãnd inka svite, kukoșu u kukuruzãt. 61 Domnu su ântors ŝă su ujtat pã Petar. Șã vorbilje lu Domnuluj ur vinjit am napoj la Petar, kum u zãs jăl: "Majnti dă ŝje kukoșu u kukuruzã astãs tu mi tãğãdi pã minji am tri rãndur." 62 Șã Petar u mers afarã ŝă plãngãnt tari.

63 Ominji kari ăl păze pã Isus ăș fãșje șjuf dãm jãl șã ăl bãce. 64 Jej ur pus fjançã pã oc, ăl luvẽ ãm ubraz șã sã akãca dã jãl: "Ajde prorokuleșci! Spunji nji șjinji çu luvit ãm ubraz?" 65 Șã jej alu Isus ur zãs maj mulci urãci vorbi. 66 Dã rãkori ãm alta zã, bãtãrnji, una ku mar popur șã ucitelji dã zakonu alu Mojsije, ur adus pã Isus ãm nencẽ dã sudu alor. 67 Jej ur zãs: "Spunjinji dakã jeșc tu Krist." Jãl u ãntors vorba: "Sã vã spuj nu mac ãnkredi, 68 șã sã vã ãntreb pã voj dã Krist, voj nu ac ãntorșji vorba. 69 Aku maj menkulo ju, Fișjoru alu Omuluj, uj fi ãm puçeri pã desna parçi dã mãna lu Dimizov?" 70 Șã jej toc ur zãs, "Atunșje tu jeșc Fișjoru alu Dimizov?" Șã jãl u ãntors vorba: "Da baș kum zãșjec! Ju mes!" 71 Atunșje jej ur zãs: "Șefãlj dokazur maj mult nji trãbuju? Noj sãngur anj auzãt dãm gura aluji!"

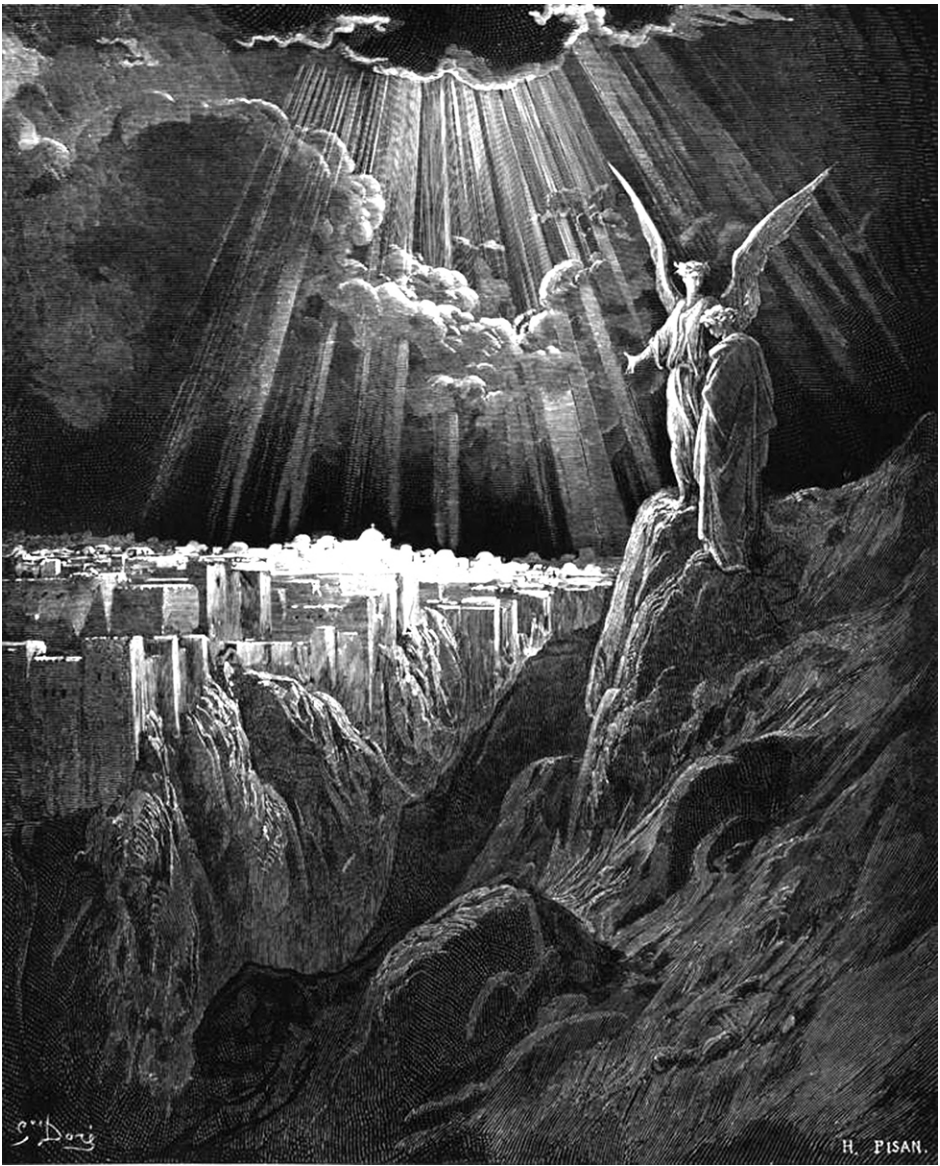
23 Toc kari as re dio dã sud sor skulat șã lor adus pã Isus la Pilat. 2 Șã jej sor apukat sã adukã optužbur protiv dã jãl: "Noj anj aflat kum strikã pã lumi. Jãl u zabranalit sã sã plãcãskã porezu lu Caru dã Rim. Jãl tvrdãleșci kã jãl ăș Krist Car." 3 Pilat lu ãntribat: "Jeșc tu Car dã Židov?" Isus u ãntors vorba: "Da kum aj zãs tu." 4 Pilat u zãs atunșje lu mar popur șã lu gãrmadã dã lumi, "Ju nam aflat njimika dã șje laș optužuli șã suduli." 5 Ali jej șã maj tari navalale: "Jãl bunuleșci pã toc pã pãmãntu anostru. Su apukat sã ãnveci ãm Galileja șã u vinjit ãm Jeruzalem." 6 Kãnd u auzãt Pilat kã sã sviteșci dã Galileja, jãl u ãntribat: "Aj omusta dãm loku Galileja?" 7 Kum are informiran Isus pripadale alu autoritetu lu Herod, Pilat lu mãnat la Herod kari are ãm Jeruzalem atunșje. 8 Herod are fãlos kã vedĩ pã Isus. Kã dã mult gãnde sã ăl vadã pã Jãl daje kã u auzãt mult dã jãl, șã Herod sã nadale kã lu vide sã fakã çudur. 9 Herod svite mult, ãntriba mulci, ali nu ju fost ãntorsã njiș una vorba. 10 Mar popur șã ucitelji dã zakonu alu Mojsije asre isto akulo șã jej ur zãs tari mar optužbur protiv dã Isus. 11 Atunșje Herod șã ștražurlje aluj ăș fãșje șodã dãm Isus șã ăl fãșje bulãnd. Jej lor ãmbrãkat pã jãl ãm haljinur dã Car șã lor mãnat la Pilat. 12 Șã ãm ajke zã Pilat șã Herod kari asre dužmanju aku asre urtaș. 13 Atunșje Pilat u çimat una pã mar popur șã pã alci voður kari as re židovi șã pã gãrmadã dã lumi. 14 Jãl lju zãs: "Voj ac adus pã omusta kã bunule pã lumi ali ju vã uvjerãlesk kã kãnd ăl ispiçem nam aflat njiș șefãlj krivicã am jãl. Jãl nu ăș duvinã njiș dã una krivicã dã șje ac optužulit. 15 Njiș Herod nu aflat njimik ãm jãl, kapu lu mãnat ãm napoj la noj. Jãl no fãkut njimika sã zavredilaskã kaznã dã morçi. 16 Ju uj da sã ăl biçalaskã benji benj șã luj slãbužã." 18 Ali jej ur mužjit ãm grupur tari, "Ãndãrãt kari omusta! Noj gãndenj sã ăl slãbož pã Baraba!" 19 (Baraba are ãm çemicã kã bunule pã lumi ãm Jeruzalem șã u amurãt.) 20 Pilat daje gãnde sã slãbodã pã Isus șã așã lju svãtit alor ãm napoj, 21 Ali jej tot ur mužjit maj tari: "Punjecãl pã krușji! Punjecãl pã krușji!" 22 Atunșje po treçi rãnd, jãl lju svãtit alor: "Adișje? Spunjecãm șje rov u fãkut omusta? Ju nu pot afla njimik rov sã zaslužulaskã morçi. Așã luj dã sã ăl biçalaskã șã atunșje lãsa sã fugã." 23 Ali jej mužje șã maj tari, șã zahtjevale sã ăl pužã pã krușji. Șã napokon jej ur kãpãtat șje gãnde. 24 Pilat u dat zapovjed sã sã fakã kazna jej ur zahtjevalit jej. 25 Așã ãm tokmã ku zahtjevu, jãl u slãbužãt dãm çemicã pã om șje u rãdikat bunã șã u amurãt ali jãl u ãntors pã Isus la jej sã ăl pužã pã krușji. 26 Șã kum lor dus ãndãrãt pã Isus, jej

ur apukat pã om șje sã çima Șimun, dãm varușu Cirena, kari vinje akasã dãm sat. Jej ur pus krușje pã jãl sã dukã ãm loku lu Isus. 27 Multã lumi ăl sljedile pã Isus șã mujer kari plãnzje șã žalale pã jãl. 28 Isus su ãntors la jej șã lju zãs: "Mujerilje dãm Jeruzalem, nu plãnzjec pãnturu minji, mar plãnzjec pãnturu voj șã pãnturu kupiji avoștri. 29 Kã anume u vinji vremi kãnd ur zãșji lume, 'Blagoslovulici ăș elje kari nikad no ar avut șã injimilje kari nikad nor purtat kupij șã cãcãlje kari nikad nor avut lapçi ãm jelji!' 30 Lume sor apuka atunșje sã zãkã lu planinur: 'Kãdec žos pã noi!' Șã lu ðalur: 'Astupãcãnji!' 31 Kã dakã fãșji dastafelji stvarur lu ljemnijlje verž, șje nar puçe sã peçi usak?" 32 Akulo asre isto do alci, amãndoju kriminalci kari trãbã sã fižã pus pã krușji sã mori ku Isus una. 33 Kãnd ur vinjit pã loku șje sã çima osu dã kap, jej lor apukat șã lor pus pã krușji, una ku doj kriminalci, unu pã desna, unu pã ljeva parçe aluj. 34 Șã Isus u zãs: "Tata Dimizovu amnjov, jartãlji kã jej nu çijã șje fãșji." Șã vojnici ur skos kockã sã sã ãmperci dãm coljilje aluj ãntri jej. 35 Lume stãce șã sã ujta; șã vladarur asre akulo șã ăl rãde: "Jãl u spasalit pã alci. Aku dakã ăș Krist, akuljes dã la Dimizov, lasã sã șã spasalaskã sãnguru!" 36 Kãtãnjilje isto ăș fãșje șjuf dãm jãl. Șã jej ur vinjit șã u ãmbijet aluj ucãt. 37 Jej ur zãs: "Dakã jeșc tu Caru dã Židov, spasašeci pã çinji sãnguru!" 38 Sus la kap are skris: "Asta ăș Caru dã Židov." 39 Unu dãm eje kriminalc kari ăș re puș pã krușji ku Isus ăl vredile șã jãl u zãs: "Dakã jeșc tu Krist, atunșje spasašeci, șã pã noi isto!" 40 Altu kriminalac lu mužjit pã elși șã u zãs: "Nu ci frikã dã Dimizov? Tãrpãleșc ista kazna ka jãl. 41 Tu șã ju șcenj ista pravedno kaznalic. Noj anj kãpãtat kaznã dã lukrurlje relji, ali omusta no fãkut njimika." 42 Atunșje ju zãs lu Isus: "Isuse, ãngãndeșci tu dã minji kãnd u vinji ãm kraljevstva ata." 43 Isus ju zãs ãm ãnturșjalã dã vorba: "Anume, ju ăș zãk: astãș vi fi ku minji ãm Raj!" 44 Kãnd are hundiva dãmnjaza, are ãntunjerik ãntreg pãmãntu pãn ãm tri (3) șasur. 45 Sorilje are ãntunjerik, șã feringa ãm Hram su tijeť pã pola. 46 Atunșje Isus u plãns ãm graj tari șã zãșje: "Tata ãm mãnjilje atelji ju puž duhu amnjov." Kãnd u zãs Isus asta, jãl u murit. 47 Kãnd u vãzut asta kapetanu șje u fost, jãl u slavalit pã Dimizov kum u zãs: "Omusta are sigurno pravedan!" 48 Șã totã lume kari sor akuljes sã vadã kum lor punji pã krușji, kãnd ur vãzut șje u fost, ur mers akasã șã ăș bãce dã žalji çepturlje. 49 Ali toc kari ăl kunușce pã jãl una ku mujerilje kari ur vinjit ku Isus dãm Galileja stãce șã sã ujta dã dãparçi. 50 Are om șje sã çima Josip. Jãl are çlan dã mari sud dã židov. Bun om șã pravedan 51 kari no dat pã prav la odlukurlje șje ur fãkut ku Isus. Jãl are dãm Arimateja, unu varuș la Judeja șã are dãm unu kari așçipta sã vijã kraljevstvo lu Dimizov. 52 Omusta u mers la Pilat șã lu ãntribat dakã poçi kãpãta tela lu Isus. 53 Josip u lot žos pã Isus dã pã krușji șã lu ãnvalit ãm plãhtã. Șã lu pus ãm gropã șje are sklesalitã dãm petrã ãm kari inka njime no fost ãngrupãtã. 54 Zuva dã pripremã are șã zuva dã sãmbãta vinje. 55 Mujerilje kari ur vinjit ku Isus dãm Galileja isto ăl sljedile. Jelji ur vãzut gropa, șã kum are tela aluj postavalitã. 56 Așã ur mers ãm napoj șã ur pripremit uloj șã parfemur sã ungã tela alu Isus, ali pã zuva dã sãmbãta jej sã odmarale dã pã zapovjed alu Mojsije.

24 Elși zuva dã sãptãmãnã, are duminjika, tari dã ðiminjaca mujerilje ur mers la gropã, șã adușje uloj ku miros șje

ur pripremiti. 2 Jej ur aflat petră kă u fost ăntorsă ăndărăt dă la gropă. 3 Kănd ur tunat jej nor aflat tela lu Domnu Isus. 4 Šă atunšje, kănd inka stăce akulo ăm šok, ujtăci! Doj ominj stăce lăngă jelji ăm colji šje svitlăze. 5 Mujerilje sur ănfrikušat tari, kapu sur poklonulit păn la pămănt ku ubrazu šă ominji lgor zăs: "Adiše kutăc pă om ăm kust ănră ominj morc? 6 Jăl nuj ajiše. Jăl u uskrsnulit! Ăngăndecăvă šje vu zăs jăl kănd are inka ăm Galileja: 7 "Trăbă ju Fišjoru Omuluj să fjuv dat ăm mănjilje lu ominji rej šă să mă puji pă krušji daje să uskrsnulaskă pă treća (3) ză." 8 Atunšje jej sor ăngăndit dă vorbilje aluj. 9 Kănd sor ăntors dă la gropă kutotu asta ur spus alu jedanaest (11) apostolur šă alu toc. 10 Jelji as re Marija dăm varušu Magdala, Ivana šă Marija, mumăsa lu Jakov, kari u adus hiru la apostolur. 11 Ali puvešče alu mujeriljelje lju su văzut alu apostolur kă svite bulunzemi, dă aša nu ljur ănkrižut. 12 Ali Petar su skulat šă u aljirgat la gropă. Akulo u stat să să uĵci ăm nontru, šă u văzut numa plahă. Atunšje u mers ăm napoj hundî are šă să ănrîba šje u fost aje. 13 Ăm aje ista zuva doj (2) uĉenikur măržje ăm lok Emaus, jedanaest (11) kilometara dăm Jeruzalem. 14 Jej svite una ku alt šje u fost. 15 Atunšje kănd svite šă kănd să ănrîba dă kutotu aje, Isus sângur u vinjit šă umbla ku jej. 16 Ali alu oĉi alor are uskratalit să nu ăl kunoskă pă Isus. 17 Isus lju ănrîbat pă jej: "Šă šje raspravljalec aša iskreno kănd umblăc?" Šă jej or stat trišč. 18 Unu dăm jej, unu kari să ĉima Kleofa, ju ăntors vorba: "Ješč tu jedini stranac ăm Jeruzalem kari nu šĉijă šje u fost ajiše ăm zadnji par zălji?" 19 Isus u ănrîbat: "Šje u fost?" Jej ur ăntors vorba: "Dă kutotu šje su dogodulit ku Isus dăm Nazaret. Jăl are Prorok, om bălour ăm djelur, šă ăm vorbi ăm njenće lu Dimizov, šă la lumi. 20 Mar popur šă anoštri poglavarur lor dat să sudulaskă pă Isus pă morĉi, šă jej lur pus pă krušji! 21 Noj nji nadalenj kă ăj jăl ala unu kari u otkupili Izrael. Šă astăs ăj treća (3) zuva dă atunšje. 22 Ali pă aje kutotu orikiĉi mujer dăm grupa anostră nju iznenadalit benji benj. Dă răkori dă điminjacașta jelji ur mers la gropă. 23 Jelji nu ur aflat tela aluj, mar ur vinjit ăm napoj să nji zăkă kă u văzut vizijă dă ăndelj dă kari ur zăs kă Isus ăj ăm kust. 24 Orikic dăm grupa anostră ur mers la gropă să vadă šă ur aflat kum ur spus mujerilje ali nu lor văzut pă jăl." 25 Šă Isus lju zăs: "O voj ominj bulănz šă ăm sufliĉilje avoštri nu šĉec spremni să ănkriđec šje ur zăs proroci! 26 Nar trăbuij Krist să patalaskă dă toĉi stvarurlješče šă atunšje Dimizov să ăl proslavalaskă?" 27 Jăl u spus maj menkulo šje are zăs dă jăl, ăm toĉi svănti kenvijur; su apukat ku Mojsije šă păm toc Proroci. 28 Kănd ur vinjit dapropi ăm lok hundî măržje, Isus su arătat ăm namjeră să mergă maj menkulo. 29 Ali jej lor nagovorulit să rămăji. "Rămănji ku noj; mar ăj kasno. Zuva ăj mar gata." Atunšje jăl u mers ăm nontru să rămăji ku jej. 30 Atunšje kănd are ku jej la masă, Isus u lot pită, u blagoslovulitu šă u rupt ăm dovă šă lju dat alor. 31 Aku oĉi alor puĉe să vadă, šă jej lor kunuskut, šă dă pă aje Isus u nestalit. 32 Šă jej ur zăs una la alt: "Nu nji arde sufliĉilje anoštri kănd svite jăl ku noj pă kalji, šă kănd nji objasnale jăl svăntă kenvijă?" 33 Atunšje jej sor skulat šă ur mers ăm napoj ăm Jeruzalem. Akulo ur aflat pă jedanaest (11) apostolur una pă kupă, šă pă orikic alci ku jej. 34 Ešĉe lgor spus: "Domnu anume u uskrsnulit, šă su arătat la Šimun." 35 Doj (2) uĉenikur ur spus

šje ur păcăt pă kalji, šă kum lor kunuskut kănd u rupt pita. 36 Ćak šă kănd svite dă aje šje ur păcăt, Isus stăce akulo ănră jej šă jăl lju zăs: "Putuljală fiĵă ku voj!" 37 Jej as re zubunjic šă ănfrikušac kă jej gănde kă vedi duh. 38 Ali Isus u zăs: "Adiše vi frikă? Šă adăšje vinij sumnjur ăm sufliĉilje avoštri? 39 Ujtăcăvă la pišjorilje amelji šă la mănjilje amelji! Ujtăcăvă ju mes! Punjec mănjilje šă uvjerilecăvă, kă duh nari karnij šă osă kum videc kum ju am." 40 Kănd u zăs asta jăl lju arătat mănjilje šă pišjorilje. 41 Ali dă fălušuja mari, jej inka nu ănkriđe, šă să ĉudule. Jăl lju zăs: "Avec ajiše šjeva dă mănkat?" 42 Jej jur dat aluj dărab dă peščî fript. 43 Isus u lot šă u mănkat ăm nenĉe alor. 44 Isus lju zăs: "Asta ăj aje šje ju vă svitem avovă kănd arem inka ku voj; kutotu stvarurlje kari dă minji as re skrišă ăm zakonu lu Mojsije, šă ăm kenvijurlje dă prorokur šă ăm Psalmur trăbuje să să ispunulaskă." 45 Atunšje jăl lju dăsvăkut găndurlje alor să potă să prišjepi svăntă kenvija. 46 Jej u zăs: "Asta ăj skris ăm svăntă kenvijă: kă Krist trăbă să patalaskă šă să uskrsnulaskă dăm morc pă treća (3) ză. 47 Isto aša ănkăjală šă jirtala dă grehur ar trăbuij să fiĵă propovjedaliĉi ăm numilje aluj alu toĉi nacijurlje aša Dimizov lju jirta grehurlje alor, šă să apușji elși ku propovjed ăm Jeruzalem. 48 Voj šĉec svedoci dă stvarurlješče. 49 Šă ju uj mănă žos pă voj Duh svănt šje Tata amnjov u igirit. Ali rămănjec ajiše ăm varuș păn šje nu vic fi ămbrăkac ku puĉeri dă sus!" 50 Isus lju dus dă apropi ăm lok Betanija. Jăl u răđikat mănjilje ăm sus šă lju blagoslovulit pă jej. 51 Šă kănd lji blagoslovule pă jej, jăl u fost răđikat šă dus sus ăm nor. 52 Jej să klanjale la jăl, šă ku fulușuje mari sur ăntors ăm Jeruzalem, 53 šă ăm Hram cijelo vreme ăl blagoslovule pă Dimizov.

Și am văzut Cetatea Sfântă, Noul Ierusalim, coborând din cer, de la Dumnezeu, pregătită ca o mireasă împodobită pentru soțul ei. Am auzit un glas puternic ieșind de la tron și spunând: 'Iată, cortul lui Dumnezeu este cu oamenii! El va veni să locuiască împreună cu ei, iar ei vor fi poporul Lui. Și Dumnezeu Însuși va fi cu ei.'

Apocalipsa 21:2-3

Ghidul Cititorului

Bayash at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, *"As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him."* Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, *"And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned."* So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, *"Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth."* 2 Timothy 2:15. *"God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,"* 2 Peter 1:4-8.

Glosar

Bayash at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12

Greek: proper noun, place

Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses

Meaning:

Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aidios g126

Greek: adjective

Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6

Meaning:

Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165

Greek: noun

Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses

Meaning:

A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166

Greek: adjective

Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses

Meaning:

From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653

Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular

Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32

Meaning:

To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possibility, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067

Greek: proper noun, place

Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses

Meaning:

Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hadēs g86

Greek: proper noun, place

Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses

Meaning:

Synonymous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442

Greek: proper noun, place

Usage: Phrase 5 times in the New Testament

Meaning:

Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585

Hebrew: proper noun, place

Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses

Meaning:

The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020

Greek: proper noun, place

Usage: 1 time in 2 Peter 2:4

Meaning:

Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Glosar +

AionianBible.org/Bibles/Romanian---Bayash-Luke/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abyssos

Luka 8:31
Romans 10:7
Revelation 9:1
Revelation 9:2
Revelation 9:11
Revelation 11:7
Revelation 17:8
Revelation 20:1
Revelation 20:3

aidios

Romans 1:20
Jude 1:6

aiōn

Matthew 12:32
Matthew 13:22
Matthew 13:39
Matthew 13:40
Matthew 13:49
Matthew 21:19
Matthew 24:3
Matthew 28:20
Mark 3:29
Mark 4:19
Mark 10:30
Mark 11:14
Luka 1:33
Luka 1:55
Luka 1:70
Luka 16:8
Luka 18:30
Luka 20:34
Luka 20:35
John 4:14
John 6:51
John 6:58
John 8:35
John 8:51
John 8:52
John 9:32
John 10:28
John 11:26
John 12:34
John 13:8
John 14:16

Acts 3:21
Acts 15:18
Romans 1:25
Romans 9:5
Romans 11:36
Romans 12:2
Romans 16:27
1 Corinthians 1:20
1 Corinthians 2:6
1 Corinthians 2:7
1 Corinthians 2:8
1 Corinthians 3:18
1 Corinthians 8:13
1 Corinthians 10:11
2 Corinthians 4:4
2 Corinthians 9:9
2 Corinthians 11:31
Galatians 1:4
Galatians 1:5
Ephesians 1:21
Ephesians 2:2
Ephesians 2:7
Ephesians 3:9
Ephesians 3:11
Ephesians 3:21
Ephesians 6:12
Philippians 4:20
Colossians 1:26
1 Timothy 1:17
1 Timothy 6:17
2 Timothy 4:10
2 Timothy 4:18
Titus 2:12
Hebrews 1:2
Hebrews 1:8
Hebrews 5:6
Hebrews 6:5
Hebrews 6:20
Hebrews 7:17
Hebrews 7:21
Hebrews 7:24
Hebrews 7:28
Hebrews 9:26
Hebrews 11:3
Hebrews 13:8
Hebrews 13:21
1 Peter 1:23

1 Peter 1:25
1 Peter 4:11
1 Peter 5:11
2 Peter 3:18
1 John 2:17
2 John 1:2
Jude 1:13
Jude 1:25
Revelation 1:6
Revelation 1:18
Revelation 4:9
Revelation 4:10
Revelation 5:13
Revelation 7:12
Revelation 10:6
Revelation 11:15
Revelation 14:11
Revelation 15:7
Revelation 19:3
Revelation 20:10
Revelation 22:5

aiōnios

Matthew 18:8
Matthew 19:16
Matthew 19:29
Matthew 25:41
Matthew 25:46
Mark 3:29
Mark 10:17
Mark 10:30
Luka 10:25
Luka 16:9
Luka 18:18
Luka 18:30
John 3:15
John 3:16
John 3:36
John 4:14
John 4:36
John 5:24
John 5:39
John 6:27
John 6:40
John 6:47
John 6:54
John 6:68

John 10:28
John 12:25
John 12:50
John 17:2
John 17:3
Acts 13:46
Acts 13:48
Romans 2:7
Romans 5:21
Romans 6:22
Romans 6:23
Romans 16:25
Romans 16:26
2 Corinthians 4:17
2 Corinthians 4:18
2 Corinthians 5:1
Galatians 6:8
2 Thessalonians 1:9
2 Thessalonians 2:16
1 Timothy 1:16
1 Timothy 6:12
1 Timothy 6:16
2 Timothy 1:9
2 Timothy 2:10
Titus 1:2
Titus 3:7
Philemon 1:15
Hebrews 5:9
Hebrews 6:2
Hebrews 9:12
Hebrews 9:14
Hebrews 9:15
Hebrews 13:20
1 Peter 5:10
2 Peter 1:11
1 John 1:2
1 John 2:25
1 John 3:15
1 John 5:11
1 John 5:13
1 John 5:20
Jude 1:7
Jude 1:21
Revelation 14:6

eleēsē

Romans 11:32

Geenna

Matthew 5:22
Matthew 5:29
Matthew 5:30
Matthew 10:28
Matthew 18:9
Matthew 23:15
Matthew 23:33
Mark 9:43

Mark 9:45
Mark 9:47
Luka 12:5
James 3:6

Hadēs

Matthew 11:23
Matthew 16:18
Luka 10:15
Luka 16:23
Acts 2:27
Acts 2:31
1 Corinthians 15:55
Revelation 1:18
Revelation 6:8
Revelation 20:13
Revelation 20:14

Limnē Pyr

Revelation 19:20
Revelation 20:10
Revelation 20:14
Revelation 20:15
Revelation 21:8

Sheol

Genesis 37:35
Genesis 42:38
Genesis 44:29
Genesis 44:31
Numbers 16:30
Numbers 16:33
Deuteronomy 32:22
1 Samuel 2:6
2 Samuel 22:6
1 Kings 2:6
1 Kings 2:9
Job 7:9
Job 11:8
Job 14:13
Job 17:13
Job 17:16
Job 21:13
Job 24:19
Job 26:6

Psalms 6:5
Psalms 9:17
Psalms 16:10
Psalms 18:5
Psalms 30:3
Psalms 31:17
Psalms 49:14
Psalms 49:15
Psalms 55:15
Psalms 86:13
Psalms 88:3
Psalms 89:48

Psalms 116:3
Psalms 139:8
Psalms 141:7
Proverbs 1:12
Proverbs 5:5
Proverbs 7:27
Proverbs 9:18
Proverbs 15:11
Proverbs 15:24
Proverbs 23:14
Proverbs 27:20
Proverbs 30:16
Ecclesiastes 9:10
Song of Solomon 8:6
Isaiah 5:14
Isaiah 7:11
Isaiah 14:9
Isaiah 14:11
Isaiah 14:15
Isaiah 28:15
Isaiah 28:18
Isaiah 38:10
Isaiah 38:18
Isaiah 57:9
Ezekiel 31:15
Ezekiel 31:16
Ezekiel 31:17
Ezekiel 32:21
Ezekiel 32:27
Hosea 13:14
Amos 9:2
Jonah 2:2
Habakkuk 2:5

Tartaroō

2 Peter 2:4

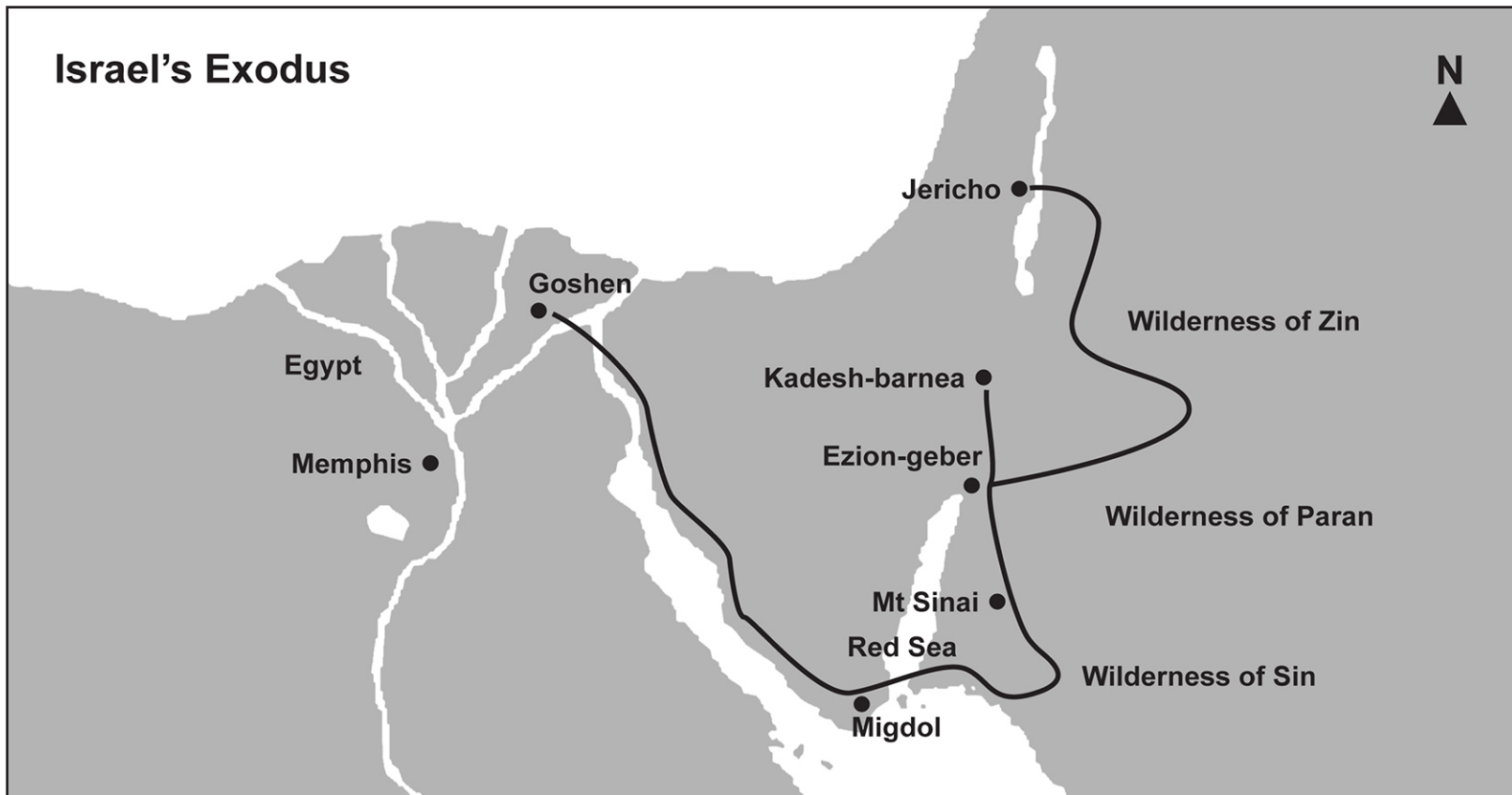
Questioned

None yet noted

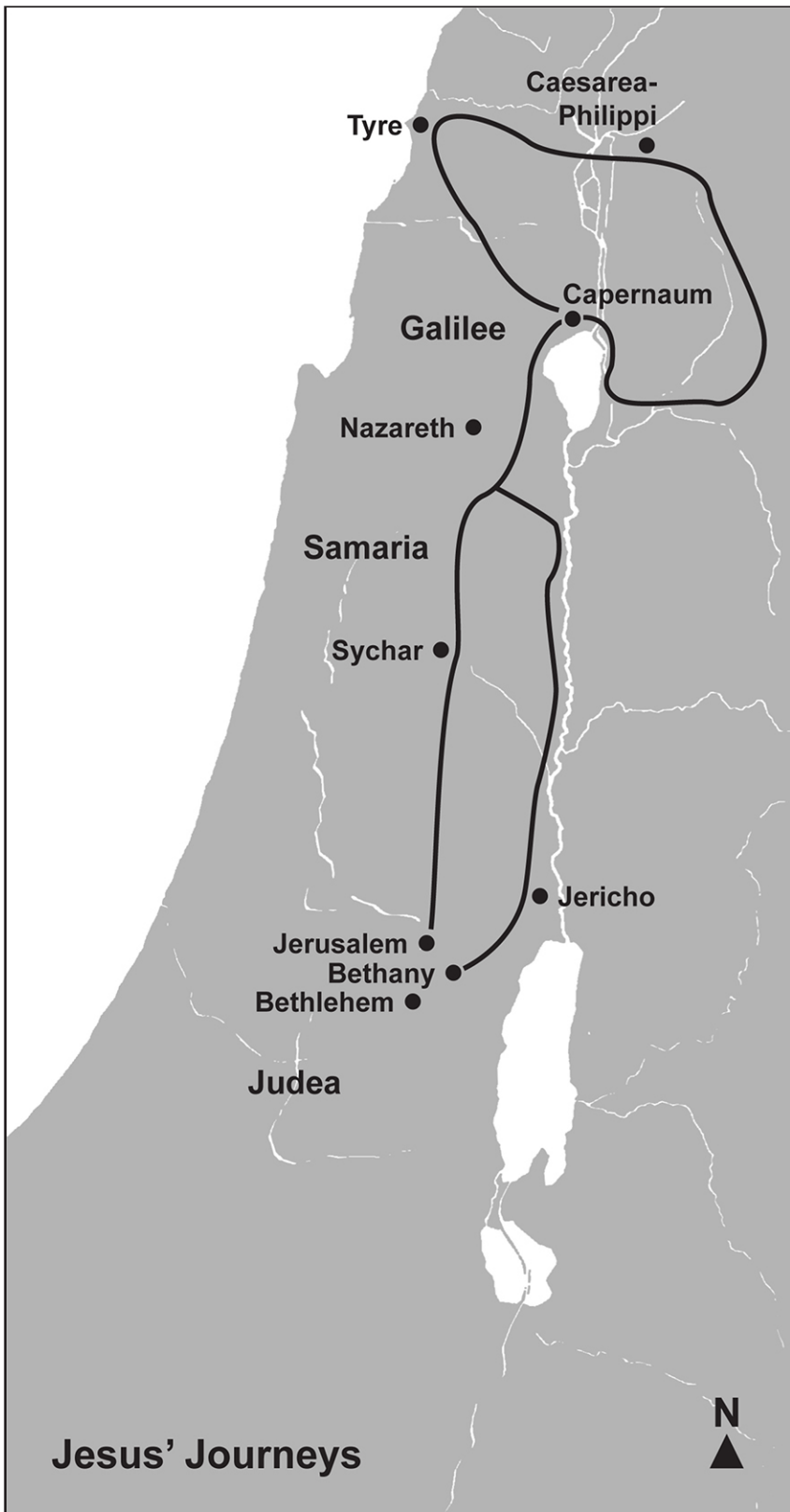

Prin credință a ascultat Avraam când a fost chemat să plece și să se ducă într-un loc pe care urma să-l primească drept moștenire și a ieșit fără să știe unde se duce. - Evrei 11:8

Israel's Exodus

Când Faraon a lăsat poporul să plece, Dumnezeu nu i-a condus prin țara filistenilor, deși era mai aproape, pentru că Dumnezeu a zis: 'S-ar putea ca poporul să se răzgândească și să se întoarcă în Egipt, dacă va trebui să poarte război.' - Exodul 13:17

Căci Fiul Omului n-a venit ca să fie slujit, ci ca să slujească și să-Și dea viața ca răscumpărare pentru mulți. - Marcu 10:45

Pavel, rob al lui Cristos Isus, chemat să fie apostol, pus deoparte pentru Evanghelia lui Dumnezeu. - Romani 1:1

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophecies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Uusher)

Jesus Christ born 4 B.C.

New Heavens and Earth

1956	Christ returns for his people
1830	Jim Elliot martyrd in Ecuador
1731	John Williams reaches Polynesia
1614	Zinzendorf leads Moravian mission
1572	Japanese kill 40,000 Christians
1517	Jesuits reach Mexico
1455	Martin Luther leads Reformation
1323	Gutenberg prints first Bible
1276	Franciscans reach Sumatra
1100	Ramon Llull trains missionaries
1054	Crusades tarnish the church
997	The Great Schism
864	Adalbert martyrd in Prussia
716	Bulgarian Prince Boris converts
635	Boniface reaches Germany
569	Alopen reaches China
432	Longinus reaches Alodia / Sudan
397	Saint Patrick reaches Ireland
341	Carthage ratifies Bible Canon
325	Ulfilas reaches Goth / Romania
250	Niceae proclaims God is Trinity
197	Denis reaches Paris, France
70	Tertullian writes Christian literature
61	Titus destroys the Jewish Temple
52	Paul imprisoned in Rome, Italy
39	Thomas reaches Malabar, India
33	Peter reaches Gentile Cornelius
	Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

What are we? ▶			Genesis 1:26 - 2:3		Mankind is created in God's image, male and female He created us				
How are we sinful? ▶			Romans 5:12-19		Sin entered the world through Adam and then death through sin				
Where are we? ▶			When are we? ▼						
			Innocence		Fallen			Glory	
▶			Eternity Past	Creation 4004 B.C.	Fall to sin No Law	Moses' Law 1500 B.C.	Christ 33 A.D.	Church Age Kingdom Age	New Heavens and Earth
			God	Father	John 10:30	Genesis 1:31 God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden	1 Timothy 6:16 Living in unapproachable light		
Son	God's perfect fellowship	John 8:58 Pre-incarnate		John 1:14 Incarnate	Luke 23:43 Paradise				
Holy Spirit		Psalm 139:7 Everywhere		John 14:17 Living in believers					
Mankind	Living	Genesis 1:1 No Creation No people	Genesis 1:31 No Fall No unholy Angels	Ephesians 2:1-5 Serving the Savior or Satan on Earth			Matthew 25:41 Revelation 20:10 Lake of Fire prepared for the Devil and his Angels		
	Deceased believing			Luke 16:22 Blessed in Paradise					
	Deceased unbelieving			Luke 16:23, Revelation 20:5,13 Punished in Hades until the final judgment					
Angels	Holy	Genesis 1:1 No Creation No people	Genesis 1:31 No Fall No unholy Angels	Hebrews 1:14 Serving mankind at God's command			Revelation 20:13 Thalaasa Revelation 19:20 Lake of Fire Revelation 20:2 Abys		
	Imprisoned			2 Peter 2:4, Jude 6 Imprisoned in Tartarus					
	Fugitive			1 Peter 5:8, Revelation 12:10					
	First Beast			Rebelling against Christ Accusing mankind					
	False Prophet								
Satan									
Why are we? ▶			Romans 11:25-36, Ephesian 2:7		For God has bound all over to disobedience in order to show mercy to all				

Destin

Bayash at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, *"the gates of Hades will not prevail,"* Matthew 16:18. Paul asks, *"Hades where is your victory?"* 1 Corinthians 15:55. John wrote, *"Hades gives up,"* Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, *"Do not be afraid,"* because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our *Good News* sounds like a warning to *"be afraid"* because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, *"out of the frying pan, into the fire?"* Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, *"Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'"* Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. Jesus said, *"You did not choose me, but I chose you,"* John 15:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philipians 2:9-11.

Prin urmare, duceți-vă și faceți ucenici din toate neamurile, botezându-i în Numele Tatălui, al Fiului și al Duhului Sfânt. - Matei 28:19